

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

వెల 4 అణాలు ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY 14-6-19

ఆంధ్రవత్సవ

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0

విడిపత్రిక
4 అణాలు

ప్రతిబుధవారము ప్రకటింపబడును.

ఒరులేయవియోనరించిన నరవర, ముప్రియము తనమనంబున కగు దా
నొరులకు నవి సేయకునికి పరాయణము పరమధర్మపథముల కెల్లెన్.
(మహాభారతము)

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 42

సంచిక 41

వికృతి సంవత్సర జ్యేష్ఠ బహుళ చతుర్దశి బుధవారము

స మ స్తి బా ధ్య త

‘మంత్రివర్గ కార్యనిర్వహణకంఠా సమస్తిబాధ్యత ప్రధానసూత్రం’

—పండిట్ నెహ్రూ.

1950-వ సం॥ జూలై నెల 14-వ తేది బుధవారము

ఐక్య ఆసియా

ఇతరత్రా కలుగగల పైనికఫలితములతో నిమిత్తము లేక ఆసియారాజ్యము లన్నియు మైత్రీ, సహకారములను వృద్ధిచేసుకొనుటకు వివిధరాజ్యముల మధ్య సహృద్యభావమును పెంపొందించుటకు సమావేశము కావచ్చునని భారతప్రధానమంత్రి పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ ఇండోనేషియా శాసన సభలసమావేశమునందు చేసిన ప్రకటనతో స్వతంత్ర ఆసియారాజ్యప్రతినిధు లందరు ఏకీభవించు రనుటకు సందేహము లేదు. పండిట్ నెహ్రూ ఇండోనేషియా యాత్రనుగురించి వ్రాయుచు - ఈ సంచారఫలితముగ అఖిలాసియారాజ్యముల సమావేశము జరుగవచ్చునని, అట్టి సమావేశపర్యవసానముగ అఖిలాసియాసమాఖ్య ఏర్పడగలదని సూచించియుంటిమి. సిడ్నీ, బాగ్వియో సమావేశముల అనంతరము ఇప్పటివరకు కేవలము సాధించవలసిన అత్యుముగమాత్రమే యున్న ఐక్య ఆసియాభావమునకు పండిట్ నెహ్రూ ఇండోనేషియా యాత్రవలన ఒక వాస్తవికస్వరూప మేర్పడుచున్నదని ఇండోనేషియాప్రజాప్రతినిధుల సభాధ్యక్షుని స్వాగతప్రసంగము స్పష్టముచేయుచున్నది.

భారతప్రధానమంత్రి 1949వ సంవత్సరము జనవరిలో న్యూఢిల్లీయం దేర్పాటుచేసిన ఆసియారాజ్య

ముల సమావేశమునందు పాల్గొనిన అనేక దేశముల ప్రతినిధులు శాశ్వతమైన ఒక ఆసియారాజ్యముల సమాలోచనసంఘమును స్థాపనవలెనని సూచించిరి. కాని ఆ సమావేశము కేవలము “ఇండోనేషియాపై హాలెండ్ జరిపిన దుర్మార్గము”ను చర్చించి స్వతంత్ర ఇండోనేషియాస్థాపనకు అనుసరణీయమైన మార్గములను అన్వేషించుటకు ఏర్పాటునవనియు, అట్టి సమావేశమునందు ఇతరసంస్థలను - అవి ఎంతప్రధానమైనవి అయినప్పటికిని - చర్చించిన ఆనలుసమస్య అప్రధానమగునని పండిట్ నెహ్రూ ఆక్షేపణ తెలిపియుండెను.

ఇండోనేషియా సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును పొందుటతో, జపానుశాంతిపరిపాలక జుగళపోయి నప్పటికిని, ఎన్నికలు జరిగి అచట ప్రజాప్రతినిధులతో ప్రభుత్వ మేర్పడుటతో, ఒక్క- మలయా, ఇండోచైనా దేశములు మినహాగా మిగత ఆసియారాజ్యములన్నియు స్వాతంత్ర్యమును పొందినవి. పారిశ్రామికముగ ఇతరపాశ్చాత్యదేశములతో సమముగ అభివృద్ధిచెందిన జపాన్ మినహా మిగతా ఆసియా దేశములన్నియు ఒకేవిధమైన సమస్యలను ఎదుర్కొనవలసియున్నవి. సమితి దూరప్రాచ్య, ఆసియాఆర్థికసంఘము, ఆర్థికపారిశ్రామిక, వాణిజ్యరంగములందు ఈ ఆసియారాజ్యముల నన్నింటిని సంఘటితపరచవలసియుండెను. కాని ఆసంఘమునందును, బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, అమెరికా, హాలెండ్ మొదలగురాజ్యములే ప్రాధాన్యము వహించుచుండుటవలనను, ఇతర సమితిసంఘములందువలెనే ఈ సంఘమునను ప్రాక్ ఫెల్సిమివిభేదములు తీవ్రమై సంఘకార్యకలాపమునకు అంతరాయములు కల్గించుచున్నందున ఈ ఉపసంఘము నిరర్థకమగుచున్నది. విషయనేకరణను మించి ఇంతవరకు ఈ సంఘము చేసిన బేమియు లేదు.

ఇట్టి సంఘములు ప్రయోజనకరము కావలెనన్న దూరప్రాచ్యఆసియాదేశములన్నియు సమష్టిగ వ్యవహరించుట అత్యవసరము. మధ్యప్రాచ్యము నందలి ఆరబ్ రాజ్యములు కేవలము మతద్వేషా ఒక ప్రత్యేకవర్గముగ ఏర్పడినవి. పాకిస్తాన్ అట్టి మతాధారసంఘముల స్థాపనమునే ప్రోత్సహించుచున్నది. ఇట్టి సంఘములవలన ప్రయోజనములకంటె ప్రమాద

ములే అకముగ నుండగలవు. ప్రధానముగ ప్రజాస్వామికదృష్ట్యా, ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయావసరములు ఆధారముగ ఏర్పడిన సంఘములే శాశ్వతముగ నిలుబడగలవు. అట్టి సంఘమునందలి సభ్యుల అభివృద్ధికి, తద్వారా ప్రపంచశాంతికి ఈ సంఘములు ప్రయోజనకరమైన సాధనలు కాగలవు.

ఇండోసీషియానాయకులు ముస్లింలైన కారణముగ పాకిస్తాన్ ఆ దేశముతో సన్నిహితసంబంధములను ఏర్పరచుకొని ప్రపంచముస్లింరాజ్యకూటమిని ఏర్పరచి తన నాయకత్వమును స్థిరపరచుకొనుటకు ప్రయత్నించెను. ఇండోసీషియానాయకులు అట్టి ప్రాస్థాపిని వదలి, విశాల రాజకీయాదర్శములతో వ్యవహరించినందున ఆసియా రాజ్యములను సంఘటితపరచుట సాధ్యమైనది. దాదాపు ఆసియానందలి అన్ని దేశములతో భారతదేశమునకు సాంస్కృతికవ్యాపారసంబంధములు గలవు. బౌద్ధమతప్రాబల్యమువలననే ఈ దేశము లన్నింటిమధ్య గాఢమైన సాంస్కృతికసంబంధములు ఏర్పడియున్నప్పటికిని, భారతదేశమున ఆ మూలము క్షీణించినను ఈ సాంస్కృతికసంబంధములు విచ్ఛిన్నము కాలేదు. భారతదేశమునకును, ఇతర ఆసియా రాజ్యములకును గల గాఢమైన సంబంధములు 1946 వ సంవత్సరమున న్యూఢిల్లీయందు జరిగిన ఆసియావ్యవహారముల సమావేశము గాఢమొనర్చినది. పండిట్ నెహ్రూ ఈ సంవత్సరారంభమున సింహళమునకును, ఇప్పుడు ఇండోసీషియాకును, ఇండోసీషియానుండి తిరిగివచ్చునపుడు సింగపూర్, బర్మాకును వెళ్ళివచ్చుటవలన ఈ దేశములమధ్య ఏర్పడిన మైత్రీభావము అభివృద్ధి చెంది ఐక్యఆసియా అవతరణకు అనుకూలపరిస్థితులను కల్పించగలదు.

భారత ప్రధానమంత్రి ఈ పర్యటనను ముగించుకొనివచ్చినతరువాత ఆసియా రాజ్యాధిపతుల సమావేశమును ఏర్పాటుచేసి ఇండో-చైనా, మలయా సమస్యల సత్వరపరిష్కారమునకు అరంభించెడిగిన మార్గములను అన్వేషించి ఇండోసీషియాసమస్య పరిష్కారమునకు తోడ్పడినట్లే, ఈ సమస్యల పరిష్కారమునకును తోడ్పడిన ఐక్యఆసియానిర్మాణము సులభముగ జరగగలదు. అట్టి సమావేశమునకు కమ్యూనిస్టుచైనాను, వియట్ మిన్ నాయకులను

కూడా ఆహ్వానించిన ప్రస్తుతము సమితియు దేర్పడిన ప్రతిష్టంభనాపరిష్కారమునకు అనుకూలమైన పరిస్థితులను కల్పింప వీలగును. ఈ విధముగ పండిట్ నెహ్రూ ఇండోసీషియానాయాత్ర విశేషప్రాధాన్యమును వహించుచున్నది.

కాశ్మీర్ సమస్య: డిక్సన్ పథకము

“కాశ్మీర్ మధ్యవర్తి సర్ ఓవెన్ డిక్సన్ చాలా మంచివాడు. ఆయన కరాచీ వచ్చినప్పుడు కాశ్మీరు సమస్యపరిష్కారానికి క్రొత్తపథకాన్ని ఏమీ సూచించియుండలేదు” అని పాకిస్తాన్ విదేశాంగమంత్రి సర్ మహమ్మద్ జుఫ్రల్లాఖాన్ లాహోరులో ప్రతికావిలేఖ రులతో ముచ్చటించుచు చేసిన ప్రకటన యథాగత్యిని ఎంతవరకు వెల్లడించుచున్నదో చెప్పట కష్టము. సర్ జుఫ్రల్లాఖాన్ ఈ యభిప్రాయములను వెల్లడించుటకు ముందుదనము కరాచీ ‘డాన్’ పత్రిక సర్ ఓవెన్ ఒక క్రొత్తపథకమును సూచించినట్లును, ఆ పథకమునకు ఆధారము రష్యాను రాక్రమణభయమే నని ప్రకటించెను. ‘డాన్’ పత్రిక ఉద్దా సంచికయందునూత్రమే ఈ క్రొత్త పథకమువివరములు ప్రకటింపబడుట గమనింపతగియున్నది. సర్ ఓవెన్ ఈ పథకమును అధికారిక రీత్యా ప్రతిపాదించియున్నను, ప్రతిపాదించియుండకపోయినను, పాకిస్తాన్ ఇట్టి పరిష్కారమునకు సమ్మతించవచ్చునని ‘డాన్’ పత్రిక ప్రకటనముచుట్టి గ్రహించవచ్చును. అసలు కరాచీవర్గమునే ఇట్టి సూచనను ప్రతిపాదించియున్నను అందు ఆశ్చర్యపడవలసిన దేయియు లేదు. బ్రిటన్, అమెరికా ప్రభుత్వములు ఇట్టి పరిష్కారమును హర్షించు ననుటకును ఎట్టి సందేహము లేదు.

కాశ్మీరు సమస్య ఇంతటి అంతర్జాతీయప్రాధాన్యము వహించుటకు రష్యా, కమ్యూనిస్టు చైనా ప్రాబల్యము గల ప్రాంతములు ఈ సంధానము సరిహద్దున నుండుటే కారణము. బ్రిటన్ గాని, అమెరికాగాని కాశ్మీరు సమస్యను సంస్థానప్రజలదృష్ట్యాగాక రష్యాపై ‘ప్రజాస్వామికరాజ్యములు’ జరుపవలసిన యుగ్మాల సరముల దృష్ట్యా పరిశీలించి తదనుగుణముగ పరిష్కార మార్గమును సూచించుచున్నది. భద్రతామాపలి 1943 ఏప్రిల్ తీర్మానము ప్రకారము జనవాక్యనిధారణ

ద్వారానే ఈ సమస్య పరిష్కారము కావలె నన్న, అది ఇంతలో సాధ్యము గాదు. కాశ్మీర్ ముఖ్యమంత్రి షేక్ అబ్దుల్లా ఉద్ఘాటించినట్లు సంస్థానమునుండి ఆజాద్ కాశ్మీర్ పటాలముల ఉపసంహరణ జరుగవలెను. గిల్గిత్ నుండి సుచేత్ ఘడ్ వరకు ప్రస్తుతం ఆజాద్ కాశ్మీరు ప్రభుత్వ పరముగ నున్న ప్రాంతము-సంస్థాన ప్రభుత్వ అధీనము కావలెను. సంస్థానమును వదిలి వెళ్లిపోయినవారందఱు తిరిగిరావలెను. వారందరికి పునరావాసము కల్పింపవలెను. భద్రతామండలి నియమించిన మధ్యవర్తి సంఘము కూడ జనవాక్యనిధారణకు పూర్వము ఈ పని యంతయు జరగవలసియుండు నని తెలిపెను. ఈ మధ్య వర్తినంఘతీర్మానమును, భారత పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వములు ఘోషించుగ అంగీకరించియుండెను.

కాని ఆజాద్ కాశ్మీర్ పైనికదళముల ఉపసంహరణము, సంస్థానమునందలి ఉత్తరప్రాంతముపై అబ్దుల్లా ప్రభుత్వ అధికార మేర్పడుటవిషయమై పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వము మధ్యవర్తినంఘతీర్మానమునకు భిన్నార్థము

కల్పించి, ఆ తీర్మానమును అమలుజరుప నిరాకరించెను. మధ్యవర్తినంఘము ఎంత ప్రయత్నించినప్పటికిని ఈ రెండు అంశములపై భారత-పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వములకు సమాధానము కుదరలేదు. ఆ సమాధానమును సాధించుటకే భద్రతామండలి మధ్యవర్తినంఘముస్థానే ఒకే వ్యక్తిని మధ్యవర్తిగ నియమించుట జరిగెను. సంస్థాన ముఖ్యమంత్రి సూచించిన పరతులను సర్ ఓవెన్ డిక్సన్ ఎంతవరకు సఫలమొనర్చగలరో చూడవలసియున్నది.

డిక్సన్ ఇంతవరకు జరిపిన సంప్రతింపులవల్ల ఒక్కవిషయము స్పష్టమగుచున్నది. కాశ్మీర్ లో జనవాక్యనిధారణ ఇంతలో జరుగకపోవచ్చును. వీరు మెక్ కాటన్ ప్రతిపాదనలనే కొద్ది మార్పులతో పునరుద్ధరింపవచ్చును. కాశ్మీర్ భవిష్యత్తు నిధారణయగు వరకు సంస్థానముపై భారత-పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వముల జాయింట్ ఆధిపత్యమును ఏర్పాటుచేయుటకు వీరు ప్రయత్నింపవచ్చును. అయితే ఇవి కాశ్మీర్ సమస్యను పరిష్కరింపజాలవనిమాత్రము చెప్పవచ్చును.

విషయానుక్రమణి క

14 జూన్ 1950

ముఖచిత్రం—'అద్దరి'

భాయాచిత్రణ—శ్రీ అన్నాజీరావు.

సంపాదకీయం—

మన దేశం—సితారాం

శేటిప్రపంచం—సూర్యనారాయణ

రద్రమజీవి—శ్రీ నోరి నరసింహశాస్త్రి—(నవల)

తెరచాటు—(కథానిక) శ్రీ కోటంరాజు జనార్దనరావు

రామమోహనని ఏకేశ్వరారాధన—శ్రీమతి డా. వారణాశి యశోదాదేవి

అణువులకు క్రమశిక్షణ శేషే ఉష్ణసూత్రపరిస్థితి—

17

భౌతికశాస్త్రము అలవరుచుకున్న ఇండోనీషియావ్యవస్థ—

18

ఇండోనీషియా పల్లెత్తననం (చిత్రాలతో)

20

5 సింగళిసూరన - ఆత్మస్తుతి—శ్రీ వేదాంతము గోపాల

8

కృష్ణమాచార్యులు

9

బాలానందం—

12

పేరంటం—శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

25

15 లోకభారం—ఎస్సార్

36

మనదేశం

రాజప్రముఖ్ కాదు,

ఇంకా నిజాంగారే *

అనేకవారాలు ఢిల్లీ హైదరాబాద్ ల మధ్య సంప్రదింపులు నడిచి చిట్టచివరికి హైదరాబాద్ మంత్రివర్గంలో నలుగురు కాంగ్రెస్ వారున్న మంత్రులుగా నియమించడానికి ఒప్పందం కుదిరింది. సంస్థాన కాంగ్రెస్ లోని రెండు పక్షాల అంగీకారం కుదిరి అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడిన దిగంబరావు బిందూగారి కృషి ఫలితంగా ఇది జనగూడింది.

1950 జనవరి 26 వ తేదీని రాజప్రముఖ్ గా ప్రమాణం స్వీకరించిన ఉస్మాన్ ఆలీ గారు ఇంకా “మహాభువనతనహించిన నిజాం” గానే ఘర్మానా జారీచేసి నలుగురు కాంగ్రెస్ మంత్రుల్ని నియమించారు. కాబట్టి హైదరాబాద్ రాజ్యాన్ని ఇంకా నిజాంగారి సంస్థానం కిందనే జమకట్టవచ్చు.

భారత ప్రభుత్వ సంస్థానశాఖవారి సలహాపైన ఇదివరలో నిజాంగారు నియమించిన వారిలో ఈ క్రింది ముగ్గురు (సంస్థానశాఖ వారి సలహాపైనే) రెజీనామా లిచ్చారు: శ్రీ డి. యస్. బాబ్జీ, రాజా ధీందీరాజ్ బహదూర్, శ్రీ పి. హెచ్. కృష్ణారావు. వీరిద్దరూ సంస్థానకాంగ్రెస్ కి చెందిన ఈ క్రింది నలుగురినీ మంత్రివర్గంలో నియమించారు: శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణారావు, శ్రీ వల్లూరి బహదరాజు, శ్రీ వినాయకరావు విద్యాంకార్, శ్రీ ఫూల్ చంద్ గాంధీ. వీరుగాక ప్రధాని యం. కె. జెల్లాడి, యం. శేషాద్రి, సి. వి. యస్. రావు, నవాబ్ జైకూర్ యార్జంగ్ బహదూర్ గార్లు నలుగురు పాత మంత్రులతో సహా మొత్తం మంత్రుల సంఖ్య ఎనిమిది.

లాయక్ ఆలీ కుటుంబసమేతంగా పాకిస్తాన్ కు పరారి కావడంతో కాని సంస్థానపరిపాలనా కృతసలహా మార్పులేవాలనే భావం భారత ప్రభుత్వనికి కలగలేదు. కమ్యూనిస్టుసమస్య సరిగా పరిష్కారం కాకపోగా ప్రజలలో అసంతృప్తి కలిగి, పూర్వమహమ్మదీయరాజ్యాంగ నాయకుల ప్రాబల్యం మళ్లీ పెరిగిపోవడంతో లాయక్ ఆలీ సులువుగా అందరికళ్లలోనూ కారంకొట్టి పారిపోగలిగాడు. ప్రభుత్వోద్యోగిని తెచ్చి

ప్రధానమంత్రిగా కూచోబెడితే భారత ప్రభుత్వ హోంశాఖ తెలంగాణాలో కమ్యూనిజాన్ని అణచగల రహస్యన్నారు. కాని అదీ జరగలేదు. ఇప్పుడు కమ్యూనిస్టుల అరాచక చర్యలంత ఉధృతంగా లేవంటే కారణం ప్రభుత్వబలప్రయోగం కాదు. జిల్లా మేజస్ట్రేట్లు ఉత్తరపుల్లో గాని న్యాయవిచారణతో గాని నిమిత్తంలేకుండా కమ్యూనిస్టులని అనుమానించినవారిని కాల్చి చంపడంకల కమ్యూనిజం అణిగిపోయేది కాదు. ప్రజల అసంతృప్తి కమ్యూనిజానికి ఆధారం. ఆ అసంతృప్తిని నివారించడానికి వెంటనే ఎన్నికలు జరిపి ప్రజాప్రతినిధులతో ప్రభుత్వం నిర్మించవలసిన అగత్యం ఇంకా ఢిల్లీలోని ఆగ్రహాయకులికి పొడగట్టలేదు.

అదైనకూడా ప్రజల అసంతృప్తి తీరు తుందనే నమ్మకం లేదు. మచ్చుకి మన చెన్నరాష్ట్రమే చూడవచ్చును. కాని ప్రజాప్రతినిధుల ప్రభుత్వం ఏర్పడినట్లయితే ఒక ముఖ్యప్రతిబంధకం తొలగిపోతుంది. ప్రజల అసంతృప్తికి కల హేతువుల్లో ఒకటి నివారణకాగలదు.

ఇప్పుడేర్పడిన ద్వంద్వాధికారప్రభుత్వం ఆట్రే సమర్థించి సమస్యల్ని పరిష్కరించగలదనే నమ్మకం ఎవరికి లేదు.

వీరు చేయగలిగేదల్లా ఒక్కటే. ఎన్నికలకి సంస్థానాన్ని సిద్ధపరచడం. అటు భారత ప్రభుత్వం సంస్థానశాఖవారి ఆజ్ఞల్ని పాటించి ఇటు సంస్థానకాంగ్రెస్ ఆశయాల్ని పాటించి మంత్రివర్గం ద్వంద్వాధికారంకింద నిర్వహించుకోవాలి. ఇందులో సంస్థాన కాంగ్రెస్ కి కాంగ్రెస్ మంత్రులపైన ఏలాటి మదుపు ఉండదు. కాబట్టి ఈ కాంగ్రెస్ మంత్రుల్ని నియమించినంతమాత్రాన వారి పాలనలో గాని, ప్రజల సీటిలో గాని మార్పుమీ ఉండదనేది రూఢి. లాయక్ ఆలీ పరారైతే బయటపడిన ప్రభుత్వ అనవధతను కప్పి పుచ్చుకోవడానికి, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కావాలనేవారి కన్నీరు తడవడానికి ఈ మంత్రుల్ని నియమించారు. ఇటువంటిప్పుడు తెలంగాణాకాంగ్రెస్ వారు అడ్డుతైనవారిని మంత్రులుగా నియమించలేదని అనడం నిరర్థకం. నిష్ప్రయోజనమైన పదవులకు ఎవరు నియమితులైనా ఒకటే.

రైతుల రక్షణ *

హైదరాబాద్ లో రైతుల సీటిని బాగు పరిచి, కృతసాయోత్పత్తిని కృద్ధిపరచడాని గాను విచారణసంఘం వేదికల్ని వల్లూడిగారి ప్రభుత్వం ఆమోదించి ఈ నెల పదవతేదీ నుంచి అమలులోకి తెచ్చారు. విచారణ చేసినవారు పూర్వ మైసూరుదివాన్ యస్. మాధవరావు, హైదరాబాద్ ప్రభుత్వోద్యోగి గులాం హైదర్, నిజాం కళాశాలాధ్యాపకులు డా॥ ఆర్. వి. రావుగార్లు.

ఈ రైతురక్షణశాసనప్రకారం రైతుల కాలు రక్షించబడుతుంది. భూమి యజమానలు స్వయంగా కృతసాయం చేయ్యని పక్షంలో ఈ జాక్ పదవతేదీని ఏ రైతు ఆభూమిలో సేద్యం చేస్తున్నాడో, ఆ రైతుకు ఆభూమిపైన సేద్యపు హక్కు శాశ్వతంగా ఏర్పడుతుంది. అరైతులకానికి పారంపర్య సేద్యపు హక్కు సంక్రమిస్తుంది. రైతుని కాలువంచి తొలగించే అధికారం యజమానికి ఉండదు. మూడేళ్లలో, అనగా 1953 జూన్ 10 వ తేదీకల్లా భూమి అంతా సేద్యం చేసేవారి ఆధీనంలోకి రావాలి. యజమానలు భూమి అమ్ముకోగాలంటే, రైతు కొనసదిచేపక్షంలో ఇతరులకి అమ్ముకూడదు. రైతు తన కాలు పట్టాని ఇంకొకరి కివ్యా లనకుంటే తాలూకాలో అనుమతిని పొందాలి. ఈ కాలుకట్టుబడులు మూడేళ్లలో పూర్తిచేసుకోవాలని కూడా నిధించబడింది. అమరకం పడేళ్ల వరకూ నిర్ణయించుకోవచ్చును. మూడేళ్లయినతరవాత కాలుకిచ్చే అనకాకం భూమియజమానల కివ్వబడదు. కాలుమరతుల్లో రైతులు చెల్లించవలసిన మక్తాలకు కూడా హక్కు నిర్ణయించబడింది. ఇరిగేషన్ సదుపాయాలు లున్న భూమికి ఫలసాయంలో మక్తా మూడో కంతుకి మించకుండా, ఇతరభూమిలకు నాలుగో వంతుకి మించకుండా ఉండాలి.

భూమియజమానులు, రైతులు తమ యజమాన్యంకింద ఉంచుకొగలిగే భూమికి కూడా శరవతి విధించబడుతుంది. నెలకి 110 రూపాయల ఆదాయం తెచ్చే భూమికి సీపావర ప్రమాణంగా పరిగణించి, ఇంతకు పదిరెట్లు కంటే భూమి ఏ ఒక్కరి ఆధీన

శ్రీ బూర్గు రామకృష్ణరావు

శ్రీ ఎం. కె. వెల్లోడి

శ్రీ సి. వి. ఎస్. రావు

హైదరాబాద్

నా తన

మంతివ్గం

శ్రీ వల్లూరి బసవరాజు

శ్రీ ఎం. శేషాద్రి

శ్రీ ఘోషచంద్ గాంధీ

శ్రీ నవాబ్ జైన్ యూనింగ్

శ్రీ వినాయకరావు నిద్యాలంకార్

ములో ఉండరాదని నిర్ణయించబడింది. సంస్థానంలో ఎందుకూ కొరగాని గుట్టల భూమి, బీడుభూమి మొదలు పేరుపెనగ, పొగాకు, అపరాధ, పత్తి పంజే మేలైన భూమివరకూ అన్నిరకాలూ వున్నాయి. అందువల్ల పై ఆదాయపరిమితినిబట్టి ఏ మండలంలో ఎంతెంత భూమిని హద్దుగా పరిగణించాలో ఉత్తరోత్తరా నిర్ణయించబడుతుంది. దీని ప్రకారం గరిష్ఠ సహజం ఏభయ్యైకరాల మొదలు 850 ఎకరాల వరకూ కూడా ఆయా ప్రాంతాల్లో నిర్ణయించబడవచ్చును.

ఈ కాసనంవల్ల పెద్ద పెద్ద జమీందారీలు, రద్దుకావచ్చును. రైతులకు తప్పకుండా రక్షణ లభిస్తుంది — ఏడాదిలోగా వారిని యజమానులు గెంటెయ్యకుండా ఉంటే.

ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ ఎన్నికల నియమదండ *

ఫిర్యాదుల విచారణపై ఫిర్యాదుల్ని విచారించడం కోసం ఆంధ్రదేశంలో కొన్ని ప్రాంతాల్లో ఎన్నికల తీతంగాన్ని ఆలించి డియా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు డా|| పట్టాభి గారు నిలుపుదలచేస్తూ ఆజ్ఞ ఇచ్చారు. రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్ నియామకం, నామినేషన్ బాగానుల నిర్ణయం, సక్రమంగా జరగజేదనీ, రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ పక్షంవారు మంత్రివర్గ పక్షంవారికి అన్యాయం చేశారనీ అలించి డియా కాంగ్రెస్ వారి ఎలక్షన్ కేజ్ కమిటీకి కట్టుటగా ఫిర్యాదులు మామూలు పోసు ద్వారా, తంతులద్వారా, కను నాలుగవ్వగా వెల్లినందువలన వీటిని విచారించడానికిగాను గోకులస్వామిభట్ గారు నియమితులైనారు. వారు గెండునూర్లు నియమాన్ని పన్నీ జరిపిరి చేస్తూ పట్టించుచు విచారణచేశారు. భట్ గారిని నియమించిన సమయంలోనే సజ్జిమబెంగాల్, బీహార్ రాష్ట్రాలనుంచి కూడా వచ్చిన ఫిర్యాదుల సంగతి తెల్పబడింది. సజ్జిమ బెంగాల్లో ఎన్నికలకి సర్వోత్తములుగా కళా వెంకట్రావుగారు నియమించబడారు. బీహార్ లో ఫిర్యాదుల్ని విచారించే బాధ్యత తమకు లేదనీ, తుది నిర్ణయం బీహార్ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వారిదేననీ తెలుపుతూ వెంకట్రావుగారు కార్యదర్శి హోదాలో పాట్నాకి తెలిగ్రాం పంపారు. ఆ తెలి గ్రామ ప్రమాదవశాత్తు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కార్యాలయనికి చేరింది. దాంతో రంగాగారు బీహారు కొక నియమం

ఆంధ్రరాష్ట్రాని కొక నియమమూ కూడదని విమర్శించారు. కాని భట్ గారు కొంచెం అనుకూలంగా కనపడగానే రంగాగారు చప్పున ఊగుతున్నారు.

భట్ గారు ఢిల్లీ చేరిన ఫిర్యాదుల కట్టలు మోయించుకుని విజయవాడ వచ్చేసరికి ఇక్కడ మరన్ని కట్టలు పోగై నాయి. వీలై నన్ని విచారించి ఫిర్యాదుచేసిన చోటెల్లా ఉభయపక్షాలవారూ కలిసి దాఖలైన నామినేషన్లు తనిఖీచెయ్యాలని తీర్పు చెప్పారు. రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వర్గానికి పూర్తిగా వ్యతిరేకులైన పజ్జిమగోదావరి, సుంటూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ లో చాలవరకు రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ వారి రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్లనే ఖాయంచేసి మల్లీ నామినేషన్లు దాఖలు చేసుకోవాలని తీర్పు ఇచ్చారు.

ఒకవంక విచారణ జరుగుతూనే వుంది. మరొకవంక నామినేషన్లు దాఖలు చెయ్యడం, రికార్డు తయారుపడడం కాంగ్రెస్ కార్యాలయాల్లో ఉభయపక్షాలవారూ తాళాలకోసం తగువులాడడం, రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్లకి అక్కడక్కడ దేహభుద్ధి చెయ్యడం జరిగిపోతూనే ఉన్నాయి. ఇంక పల్లెటూళ్లలో పండగలకి కొడిపంజేలాడేవాళ్ళనీ, స్కూళ్లలో పేషెర్ల మీద తిగగబడి కుర్చీలూ బల్లలూ బద్దలు కొట్టే మిల్లకాయల్ని ఆకతాయులని ఎలా అనుకుంటే వారి తంతుల్నికూడా ఇకనించి గాజుకి గూలనడం మేలు.

భట్ గారిని విచారణకు నియమించించిది లగాయతూ వారిని అంటకొడిగన్న రంగాగారికి దొరికిన లాభాన్ని కాస్తా ఎగర కొట్టెయ్యడానికి తుణుం పట్టెడు. అలా తుణుంకూడా పట్టదని కళావారిపక్షంవారు ముందునంచి చెప్తూనేఉన్నారు. వారి తప్పేలేదు. కాంగ్రెస్ పంచాయతీ ఎన్నికల కథన మరీకొన్నివారాలు నడుస్తుంది. ఇంతవరకూ చాటునీ మాటునీ తిట్టుకొని కొట్టుకొడానికి చేతులెత్తకోడంవరకూ వచ్చినది. ఆతరవాత అధ్యాయంలోకి దిగడానికి చాలినంత వ్యవధి నొరికింది.

రైల్వేల నిర్వహణ: *

మనదేశంలో రైల్వేల నిర్వహణ బాసందని ఎవ్వరూ ఆనరు. పద్ధతి మార్పులని అందరూ అంటారు.

రైల్వేలవల్ల ఒకనూడవలసిన సౌకర్యాలు మూడు. 1. వర్తకవ్యాపారాలకి. 2. అవసర మొచ్చిపప్పుడు సైన్యాల పోలీసుదళాల రవానాకి. 3. ఉద్యోగపుటూళ్లకి, వ్యాపార

నిమిత్తం, బంధువుల దర్శనార్థం, పెళ్లి వారి తరలింపులకి ప్రజల రవానాకి.

వీటిలో ఏ సౌకర్యాన్ని బట్టిచూసినాఇప్పుడున్న పద్ధతి కాని సూచించబడుతున్న పద్ధతి కాని ప్రయోజనం ఆపై ఉండదని తట్టుతుంది.

కమ్యూనిస్టులకి తెలియకగాని రాయల సీమలో ఉద్యమాన్ని ఆరంభిస్తే వారిని అడ్డే వాళ్ళుండరు. ఏమాల ఏం జరిగినా పోలీసుల్ని కాని సైనికుల్ని గాని తీసుకుపోవాలంటే ఎటుచూసినా ఆకాశం అంచుదాకా బొగులు బొగులు మనే రాళ్ళనట్టలమధ్య ఎగుడుదిగుడు నేలమధ్య లారీలో తీసుకుపోవలసిందే. కొన్ని కొన్ని చోట్ల నడిచిపోవలసిందే కాని రైలుదారిలేదు.

రాయలసీమకి సర్కార్లకి ఎడముఖం పెడముఖంగా ఉందంటే. వివాహసంబంధాలు చేసుకోడానికి రైళ్ల రవానాసౌకర్యం లేకనే నన్నా రొక్కరు. పాసింజర్లు టపాబళ్లు, నడ్డేబళ్లు ఎన్నెన్ని ఎప్పుడెప్పుడు నడపాలో నిర్ణయించే ముందు యావదాంధ్ర దేశ సౌకర్యాల్ని గమనించవలసిన అవసరం ఉంది.

ఈ విషయంలో ప్రజల అభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వం తెలుసుకుంటుంది. ఆంధ్రదేశంలోని మీటర్ గేజ్ అంతా దక్షిణాదిమండలానికి పశ్చిమాన ఉన్న బ్రాడ్ గేజ్ లైనూ, విజయవాడకి ఉత్తరాన ఉన్న బ్రాడ్ గేజ్ లైనూ తూర్పు మండలానికి ఇస్తే అది ఆంధ్రదేశానికి ఎంతవరకూ సౌకర్యమో, ఎంత అసౌకర్యమో వర్తకులు ప్రభుత్వానికి తెలపాలి.

[నీతారామ్]

తెలుగుదేశం

శాంతియత్నాలు *

ప్రపంచంలో 20 ఏళ్ల పాటు అన్ని దేశాల మధ్యనూ శాంతిని కాపాడానికి ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రధాన కార్యదర్శి ట్రీగ్వీరీ పది అంశాల కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. పారిస్, లండన్, మాస్కో, వాషింగ్టన్ నగరాల్లో అగ్రరాజ్యాధిపతులను కలుసుకున్నప్పుడు ఈ కార్యక్రమాన్నే ట్రీగ్వీరీ సూచించారట.

చీనా కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వసభ్యత్వసమస్యపై ఏర్పడిన ప్రతిష్టంభనమూలంగా ఐక్యరాజ్యసమితి భగ్నమైపోయే ప్రమాదం ఆసన్నమయింది. రష్యా, తూర్పుయూరప్ ప్రభుత్వాల ప్రతినిధులు సర్వసభ్యసమితి, యూరోపియన్ ఆరిక సాంస్కృతిక విద్యాసంస్థలను తప్ప మిగతా సమితిశాఖలన్నీటినుంచీ నిష్క్రమించారు. భద్రతామండలినుంచి రష్యా ప్రతినిధి నిష్క్రమించాడు.

కాశ్మీర్ సమస్యపై చర్చ జరిగినప్పుడు సర్ ఓవెన్ డిక్సన్ మధ్యవర్తిగా నియమించబడినప్పుడు కూడా భద్రతామండలిలో రష్యా ప్రతినిధి పాల్గొనలేదు. వచ్చే సెప్టెంబర్ లో సర్వసభ్యసమావేశం లోన్ డన్ లో జరుగుతుంది. చీనా సభ్యత్వసమస్యపై ఈ సమావేశంనుంచి కూడా రష్యా శైక్షణాస్థానానికి మొదలైన కమ్యూనిస్టు దేశాల ప్రతినిధులు నిష్క్రమించారంటే ఇంక సమితి భగ్నమైపోయినట్లే.

సభ్యత్వసమస్యను పరిష్కరించవలసినది భద్రతామండలి. ఈ మండలికి, జూకోలో భారత ప్రతినిధి బూలైలో నార్వే ప్రతినిధి అగ్యత్యత వహిస్తారు. ఆగస్టులో రష్యా ప్రతినిధి అగ్యత్యత వహిస్తాడు. కాబట్టి సెప్టెంబర్ సర్వసభ్యసమావేశం జరిగేలోగా ఈ సమస్యను పరిష్కరించి సమితిని కాపాడాలంటే జూన్ నూతనసాల్లో పరిష్కార మైపోవాలి.

ఇప్పుడు ప్రతిష్టంభనకు చేతులు చీనా ప్రాతినిధ్యసమస్య అయినప్పటికీ, ప్రపంచంలో శాంతిని కాపాడాలంటే ఆంగ్లో అమెరికన్ వర్గానికి రష్యా వర్గానికి మధ్యల వివాదాంశాలన్నీటిని పరిష్కరించాలి.

నిర్మూలన సమస్య, ఏటంబాంబుల నిషేధన సమస్య, జర్మనీ, జపాన్ లో శాంతిసంధి సమస్య మొదలైనవి పరిష్కార మవాలి.

కాబట్టి ట్రీగ్వీరీ పది అంశాల కార్యక్రమాన్ని సూచించి, ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇరవై యేళ్లు అనుసరించినట్లయితే ప్రపంచంలో శాంతి స్థిరంగా ఏర్పడుతుందన్నారు. ఈ పది అంశాలలో ముఖ్యమయినవి 1. ప్రతి యేటా భద్రతామండలి తరుచు యూరప్ లో సమావేశ ముంటుండాలి. ఈ సమావేశానికి అగ్రరాజ్యాల తరఫున ఆ రాజ్యాల విదేశాంగ మంత్రులు హాజరవాలి. విదేశాంగ మంత్రులు కాక ఇతర ప్రతినిధులు హాజరైతే అక్కడి కక్కడ వారి ప్రభుత్వాల తరఫున నిర్ణయాలు చేసే అధికారం వారి కుండదు. సమావేశాలు లోన్ డన్ లోనే జరుగుతున్నందువల్ల కొన్ని చిన్న దేశాల్ని అమెరికా లోబరచుకుని మండలిలో బలాధిక్యత సంపాదించి మండలి స్వగతాన్ని తన ఇష్టం వచ్చినట్లు నడుపుతున్నదనే భావం ప్రబలమవుతున్నది. చీనా ప్రభుత్వ ప్రాతినిధ్యసమస్యలో ఇదే జరిగిందనీ, అమెరికా బత్తిడి లేని పక్షంలో బ్రిటన్ ఫ్రాన్స్ చక్షిణ అమెరికా రాజ్యాలూ కమ్యూనిస్టు ప్రతినిధి ప్రవేశానికి వోటు చేసి ఉండేవారనీ రష్యా అభిప్రాయపడుతోంది. ఈ అపోహల్ని తొలగించడానికి గాను యూరోపియన్ నగరాల్లో సమావేశాలు జరపడం మంచిదని ట్రీగ్వీరీ సూచించాడు.

2. ఏటంబాంబుల నిషేధం ఏటంకే ప్రయోగవిధాన నిర్ణయాలగురించి అంతర్జాతీయ నిర్బంధాలపై సమాధానం చేసుకోవడం కోసం తిరిగి ఎటామిక్ ఎనర్జీ కమిషన్ సమావేశ మవాలి. ఇంతకుముందు రష్యాకి ఏటంబాంబుల తయారీ హక్కు తెలియదని అమెరికా బ్రిటన్ ఫ్రాన్సులు భావించినందువల్ల ఒక కార్యక్రమాన్ని వారు సూచించారనీ ఇప్పుడు పరిస్థితి మారిపోయినందుల్లా (అంటే రష్యాకి కూడా రహస్యం తెలుసునని తెలిసిపోయినందువల్ల) మళ్ళీ ప్రయత్నం చేస్తే కొత్త కార్యక్రమాన్ని కొత్త పరతుల్ని సూచించడానికి పీలుంటుందనీ, ఇప్పుడు

సమాధానానికి అధికావకాశం ఉన్నదని ట్రీగ్వీరీ అభిప్రాయం.

3. సాయుధ బలనిర్ణయ సంఘం తిరిగి సమావేశమై ఏ దేశా లెంతెంత బలాన్ని సిద్ధం గా ఉంచుకోవచ్చునో, ఎవరిబలం ఎంతోకి మించడండా పరిమితంగా ఉండాలో ఒడంబడికలు కుదుర్చుకోవాలి.

4. ఆంగ్లో—అమెరికన్ వర్గం, రష్యా వర్గం కూడా ప్రవేశ పెట్టాలని కోరుతున్న కొత్త రాజ్యా లన్నీటిని సమితిలో ప్రవేశ పెట్టాలి. ఈ దేశాలు మొత్తం 14 ఉన్నాయి.

మిగతా ఆరు అంశాలు సమితి తలపెట్టిన ఇతర కార్యాలకు సంబంధించినవి. అనగా ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ, అంతర్జాతీయ న్యాయ నియమనిర్ణయ సంఘం, అంతర్జాతీయ పోలీసు దళ నిర్మాణం మొదలైన కార్యక్రమాల్ని సమితిలోని రాజ్యాలన్నీ బలపర్చాలని సూచించారు.

ఈ సూచనలపట్ల చిన్న రాజ్యా లన్నీ సుముఖంగా ఉన్నాయి కాని అగ్ర రాజ్యాలు ఆశ్చర్య ముఖంగా లేవు. స్టాలిన్ ఈ శాంతిసూచనలపట్ల చాలా శ్రద్ధ కనపరిచినట్లు ట్రీగ్వీరీ అన్నారు. అయితే ఓటు వ్యతిరేకంగా వచ్చినంతమాత్రాన సమితి సంస్థలనుంచి నిష్క్రమించడం నీతికాదని రష్యా వర్గాన్ని ట్రీగ్వీరీ విమర్శించారు.

ఇన్ని అంశాల శాంతిసాధన కార్యక్రమాల్ని తలపెట్టినా అమెరికా రాజ్యాలు తమతమ కార్యక్రమాల్ని విదేశాంగ సీతినీ మార్చదలచలేదని స్పష్టంగా తెలుస్తూనే ఉంది. ఉభయ సమస్యను సఖ్యత చేకూర్చాలని ప్రయత్నిస్తున్న ట్రీగ్వీరీ పట్ల ఉభయ లక్షాని రాదరణ కలిగింది.

(39 వేచి చూడుము)

గనాల్ క్వెట్

అన్ని విధాల గుంటుల గుంటుల

ఈశ్వర సారథి గ్రామపండ్రి

శ్రీ నోరి నరసింహశాస్త్రి

3౫

జున్నిగసేనలు కొప్పెగుంజంగని సేనలను తాకెను. ధీరగంభీరమైన యా యాంధ్రసేనల తాకునకు కాడవసేనలు దడదడలాడిపోయెను. “ఏమిది? దురుసుదనము లేని యీ వాహినీతావు మన సేనల నింత యలజడిపరచిన దేమి? అశ్వములు బెదరిపోయినవి. గజములు చెదరినవి. పదాతులు చిందర వందర యయినారు. ఏమిది?—ఇట్లనుచు కొడవసేనలను చీకాకుపడిరి.

కొని యాద్రాణుభవముగల యాసేనానులకు వెంటనే కారణము తత్ప్రతిక్రియయు స్ఫురించినవి. ‘ఇది కర్వతములవంటి గజముల తావు! దీనికి ఎదురు నిలిచిన లాభము లేదు. చురుకుగతస్పించు కొనుచు ప్రక్క వేలులు సాగింపవలెను’ ఇట్లాలోచించి సుశిక్షితులగు వారి పైసేనలకు జున్నిగసేనల నెదుర్కొని సుపాయములతో నూతనాజ్ఞలు ప్రకటింపజేసరి.

ఆ సేనలను జాముప్రాదైక్యనవృత్తికి నిలువద్రొక్కుకొనెను. మరకొంతిసేనటికి ఎదురుచెట్టు తీయు సేర్పలవరచుకొనెను. ఈ విధముగా రెండుచూడు క్రోశముల వెంటలుగులమేరను ఆరెండు సేనలను తలపడి పోరుచుండెను.

■ సమయమున శీతల సమద్రముపై యాధ్యము సాగుచుండెను. కోగంగినుండి వచ్చిన కాకతీయనావలను బలమున గజములనే యానుకరించుచుండెను. గజయూథములై నే అవియు ధీరగంభీరగజానముతో మొగలిగురువాగలేవుపైకి సాగుచుండెను. చిన్న వగు చోళనావలు ఆ నావల సందులనుండి తప్పించుకొని వెనుకకు చేరవలెనని ప్రయత్నింపసాగెను. కాకతీయనావల మొదటివరుసలో పెద్ద సందులు గలవు. ఆ సందుల మధ్యలనుండి చోళ నావలు వానిని దాటిపోవ బయలుదేరెను.

ఎదురుగా నున్నంతవరకు వానిని కాకతీయనావ లేమియు జేయక యూరకొనెను. దానితో చోళనావలకు ధైర్య మెక్కువయ్యెను. ముందుకు సాగి యవి నెమ్మదిగా కాకతీయనావల మొదటి క్రోశ మధ్యకు చేరుకొనెను.

అంతవరకు నిదురపోవుచున్న ట్లున్న కాకతీయనావలు ఒక్కసారిగా నుద్యుద్ధము లయిన ట్లయినవి. పెద్దనావలు కదలనశక్యగు జలములో “ఓటు” లేమను. అది పెద్ద వడివల్ల కలుగు ప్రవాహ వేగము. ■ ఓటులో చిన్న నావలు నిలువలేవు. తమ నావల కదలికచే తుట్టు ఓటు శత్రునావలను ముంచి శత్రునిధమునా కాకతీయనావలు

దగ్గరకు చేరికొనసాగినవి. ఆ కదలికతో సమద్రములో లేచిన ఓటుకు చోళనావలు కొన్ని గిరగిర తిరిగి మునిగినవి. కొన్ని నిలువ లేక యిటునటు కొట్టుకొనుచున్నవి. వానిని నిలువబట్ట కొనుట చోళనావలకు సాధ్యమగుటలేదు. అంతలో కాకతీయనావల నుండి ధన రక్తము శత్రుపయోగము చేసి యా నావికులను అందలి యోధులను నోప్పింపసాగిరి. చోళనావలలోని ధానములు బాణ మోచనముచేయుట కనువుగా వారికి నావల కదలికచే కొలఱునుట లేదు!

ఇట్లు పలునావలు బాధపడినను ఏవో కొన్ని చోళనావలు మొదటి క్రోశిలోని కాకతీయనావల సందునుండి నావల బకినవి. కొని చిత్రిముగా సంగులకు ఎదురుగా నూటగా కాకతీయుల రెండవ క్రోశినావ లున్నవి. అవి యీ చోళనావలను తక్కువస రమే లేకపోయినవి. వానిదగ్గరకు వచ్చినంతనే, శత్రు సమద్రపు ఓటుకు చోళనావలు తలద్రొందు లైనవి. ఇట్లానాడు చోళ నావలు చేసిన మొదటి ప్రయత్నము వర్ధిల్లనైనది.

పాటుసమయము చోళనావల కనకూలము. అట్టిపాటు వేళ చేసిన ప్రయత్న మే యిట్లు వర్ధిల్లవలెనది. ఈనాడు ఏకాదశి గనుక బాహు ప్రాద్దేశిని పిమ్మట పోటు ప్రారంభించును. ఆ సమయమున దుర్బలమై మిసలే ఫలీపరు. మూడుబాములవరకు మగల పాటకు తిరుగదు. అంతవరకును చోళనావలు అత్యంతగతు తప్ప తాముగా పోరు సాగించుటకు మరి యెట్టి ప్రయత్నమును చేయక మానుకొనెను. అవియు కాకతీయనాకాయాధ్యవిధాన మవగతియు చేసికొనెను. అందుచే నవృత్తినుండి యవి కాకతీయనావల సందులకుమాత్రము పోక, ఎదురు వచ్చుచున్నట్లే యుండి, ప్రక్కలను వెనుకకును జరుగుచు చురుకుగా సంచార మొనర్చుచు కాకతీయ నావలను, అక్కడ నొకచోటు ఇక్కడ నొకచోటు, వేయుటకు ప్రయత్నించుచుండెను!

ఇట్లు కొడవసేనలను ఆంధ్రసేనలను శీలమీదను సమద్రము మీదను మహాయుద్ధములు చేయుచున్నవి అట్టి సమయమున కొప్పెగుంజంగు తన శిబిరములో క్రోశగా ఏకాదశివ వనోత్సవము సాగించుచుండెను. ఆ శిబిరమునకు తూర్పున వన్దిగోదానరియే యగడ్డగా నున్నది. మిగిలిన మూడుదిక్కులను తాత్కాలికముగా చిన్నకొట్టవలె కట్టి బలిష్ఠముగ సేనలు కాపున్నవి. పూనాదికము

లకు ప్రత్యేకముగా నాహ్వనింపబడినవారు తప్ప దానిలోని కార్య రికిని చూర ననుమతి లేదు. ■ శివరముకూడను మనోజ్ఞులగు చిత్రచిత్రనర్తకులు గల పటకుటీరములతో చిన్న నగరమునే యనుకరించుచుండెను.

మహారాజసింహుపర నాముడగు నా కొప్పెరుంజింగడును, ఆనాడు బ్రాహ్మముహూర్తముననే మేల్కొంచెను. ఆతని పూర్తి పేరు, 'అపనియాశ్వీరంద కొప్పెరుంజింగదేవుడు. ? దీనికి అర్థము "అపని నేల బుట్టిన రాజు పెదసింగదేవుడు." ఇతని సంస్కృతకాసన ములలో నది "అవన్యవనోద్భవమహాగాజసింహ"యను రూపము ధరించినది. ■ కాసనములలో "సకలభువనచక్రవర్తి, క్షీరాపగా దక్షిణనాథుక, పెన్నానదీనాథ, కావేరీకాముక" ఇత్యాది బిరుద ములును గలవు. మరియు నాతనికి చిదంబరేశ్వరునియందు భక్తి మిక్కుటము. అక్కడి ముగ్గురు నటరాజులలో నాతనికి కనకసభా పతి యిట్టడై వము. అందుచే నాతడు "కనకసభాపతి సర్వకార్య సర్వకాలనిర్వాహక" అను బిరుదమును సగర్వముగా వహించెను. అతడు మరియు "ఖడ్గముల్ల, నిశ్శంకముల్ల, వాల్ బలపైరుమాల్, భరతముల్ల, సాహిత్యరత్నాకర" ఇత్యాది బిరుదనాములుగూడ ధరించెను. ఈ బిరుదములే యాతని స్వభావములోని సర్వతోముఖత ద్యోత మొనర్చును.

ఆవల, తనకు సమీపముననే, తన సేనానులు నేలమీదను నీటిమీదను రెండు మహాయుద్ధములు సాగించుచుండిరి. తాను స్వయముగా శత్రుభూగర్భమునకు చొచ్చుకొని వచ్చియున్నాడు. ఎక్కడ నే యపాయము దాగుకొని యున్నదో! అయిన నేమి? తాను తన సేనానులకు సర్వవిధములగు న్నాజులును ప్రవర్తింపజేసి యుండెను. ఆవల నెట్టి యలజడియు లేని సమయమున సుండేమి న క్కాంతిలోడనే, ఆ మహారాజసింహు డీనాడు ముక్కుటి ఏకా దశమహోత్సవము తన శివరములో జరుపుచుండెను. సాహిత్య వ్యసనితయు కళావ్యసనితయు గలవారికే అట్టిని సాగ్య మగును. మహాయోధు లెట్టి సందడియందును శాంతియు వహింపగలుగుదురు.

సామాన్యముగా కొప్పెరుంజింగని పురోహితుడే యాతని యిష్టదైవమునకు నిత్యపూజ చేయును. ఈనాడు మహావ్య మైనందున, నాతడు పురోహితుని బ్రహ్మస్థానమున గూర్చుంపజేసి, తానే స్వయముగా కనకసభాపతినటరాజపూజ నిర్వర్తించు చుండెను. అప్పు డాతనిని ద్రావిడకేరళకర్ణాటదేశకాగతిద్యాయు లెందరో పరివేష్టించి యుండిరి. మరియు గోదావరీతీరవాసు లు నాంధ్రపండితు లెందరో ఆ పరివేష్టుకు ఆహూతులై వచ్చి యలంకరించియుండిరి. ఆ యుదయమున పూజావైభవము శ్రోత్రయాతికము మతో శొప్పారెను. రుద్రాభిషేకము సర్వసంపన్నముగా జరిగెను. మంత్రపుష్పసమయమున ద్రావిడాంధ్రకేరళకర్ణాటపండితులు ఒకరితో నొకరి స్వరములు కలిపి శ్రావ్యముగా వేదమంత్రములు పఠించిరి. అచ్చట నందరకు వభేదభావమే గోచరమయ్యెను. పూజావసానమునకు ముందుగా అక్కడ మంటపమున నావాహితుడైన చిదంబరేశ్వరుని సమక్షమున ప్రాతః కాలపూజాంగముగా వేదవేదాంగప్రణామ ప్రవర్తిలెను. అందును అందరును నొకే విధ మున నన్యోన్యసహకారముతో మెలిగిరి. ఇంత దూరదూర దేశముల నుండి సమాగమిల్ల నీగ్రీత సమాధిస్తులైన వీర పరివేష్టులను

శృంగు వేదవేదాంగములలో ఒకేవిధముగ ప్రవర్తించెను. ఆపిమ్మట శాస్త్రార్థములు సాగినవి.

వేదార్థప్రచనమును వేదాంతచర్చయు సాగినది. ■ వెంటనే యక్కడిపండితులు ముత్తెరుగు లైరి. ■ భేదమును ఆంధ్రద్రావిడాది దేశభేదమున వచ్చినది కాదు. అనేకుహిమాచలము పవిత్రకర్మభూమిగా నెంచువారికి, ఈమధ్య, నవాంతరదేశకాభిమాన మేమి? వారి కట్టి భేదము లేనే లేదు. వారి కున్నది మతభేద మొక్కటే.

రాజసింహునితో వచ్చిన పండితులలో కొలదిమంది శ్రీవైష్ణవులు, కొందరు శైవులు, పెక్కురు స్మార్తులు. గోదావరీతీరపండితు లెక్కువభాగము స్మార్తులే. వైష్ణవమును శైవమును అక్కడికింకను ఎక్కువగా ప్రాకియుండలేదు. కాని వారిలో గూడ శ్రీవైష్ణవులును శైవులును గలరు. కాని యా ప్రాంతముల ప్రబలు రగు ఆంధ్రస్మార్తపండితులతో వారు సామాన్యముగా వివాదము నకు సాహసించువారు కారు. వివాదగ్రస్తము కాని భాగముల వ్యాఖ్యానములతోడనే సభలలో సరిపెట్టుకొని, వారి యంకేవానులకు పాత్రప్రచనములలోమాత్రమే వివాదభాగములు వివరించు వారు.

కాని యీనాడు దక్షిణదేశాగతులైన సూతనశ్రీవైష్ణవ పండితుల యండ చూచుకొని, యీనాటి సభలో నాంధ్రశ్రీవైష్ణవులు విజృంభించిరి. ఆ సభలో వివాదము ముందు ఎత్తుకొన్నదే ఆంధ్రశ్రీవైష్ణవపండితులు! వారి వాదమును ద్రావిడశైవపండితులు ఖండించిరి. వెంటనే ద్రావిడశ్రీవైష్ణవపండితు లందుకొని, శైవులను నిందించుచు, మధ్య స్మార్తులపై గూడ కొన్ని విషయలు విసరిరి. ఒక్కనారిగా, నాంధ్రకేరళ ద్రావిడకర్ణాటస్మార్తపండితులు వారభయలమీద నేకధాటిని విజృంభించిరి. అది యొక రణరంగమే యయ్యెను. ఈ రణము రెండుముఖములుగా గాక మూడుముఖములుగాను మధ్య దైవతులు కూడిన నాలుగుముఖములుగాను సాగిపోవుచుండెను.

ఏ పక్షమున వాదించువా రైనను వేదవేదాంగవిదులే వాని యందు పరమప్రామాణ్య మున్నవారే; అందరును కుశాగ్రబుద్ధులే! బహుసభల వాదించిన యనుభవ మున్నవారే! ఒకరి యొ కికింటె నొకరి యొ క్తి బలవత్తర మనిపించుచుండెను. నూలబుద్ధిసో విశ్కారింప శ్రుతివాక్యములకు ఘర్షణవైరుధ్య మున్నట్లు భాసించును. వారందరకు నన్నియు ఘర్షణమూలములే. ■ వాక్యముల నన్నిటిని సమన్వయము చేసి, వానికి ఏకవాక్యత కూర్చుటలో, ఈ మతభేదములు వచ్చివి. ఒక్కక్కరికి ఒక్కక్కశ్రుతియందు గాఢాభిమానము. దానినిబట్టి వారు మిగిలిన శ్రుతివాక్యముల యర్థము ననువ్వయింతురు. ద్వాపరయుగాంతమునకే భేదభావము లుదయించెను. అట్టివాని నెల్ల వారించుచు, జై మినియు బాదరాణ్యుడును, ధర్మనూత్రములను బ్రహ్మనూత్రములను నిబంధించిరి. ఆ నూత్రముల నూతగొని వచ్చుచుండగా, మరల మతభేదము లంకురించినవి. బ్రహ్మనూత్రములకు సంబంధించినంతవరకు, నట్టి నెల్ల ఈదల వారించి, శ్రీవిద్యాశంకరులు ప్రస్తానత్రయభాష్యములు నిబంధించిరి. మరల నిప్పటికి నూటయేబది రెండువందల ఘోషనర్తకులు, క్రిందటినుండియు విశిష్టదైవ్యభాష్యములు, శివాదైవ్యభాష్యములు, దైవ్యభాష్యములు వెలసి శాంకరభాష్యములను ఖండింప సాగినవి. అట్లు ఖండించువారికి, శంకరులకు పూర్వులగు చ్యుత్తకారు

లను, వ్యాపకమైనదిగాను ప్రాచీన లగు కపిలగౌతమాదులును, ఆధారభూతు లగుచుండిరి. కాని యొకచిత్రము ! కాంక్షరమతాను యాయల సంఖ్యాబలవెక్కువ. ఇతిరమతిగలను ప్రధానముగా కాంక్షరమతిమునే ఖండించుచుండిరి. శ్రీమద్రామానుజుల శ్రీభాష్యములో కాంక్షరమతిము ఖండించుటకు ముందు కాంక్షరమతనిర్వచనమునకే చాలగ్రంథము నడిచినది. ఇట్లు పండితసభలలో మహాయుద్ధములే యా కాలమున ప్రవర్తిల్లుచుండెను.

అట్టి మహాయుద్ధమే, యీనాడు కొప్పెరుంజింగని పూజావసానసమయమున, కనకసభాపతి నటరాజస్వామియొద్దానమున గూడిన పరివత్తలో, ప్రవృత్తమైనది. వాదప్రతివాదములన్నియు దేవాలయలోనే సాగుచున్నవి. కొప్పెరుంజింగనికి సంస్కృతము బాగుగా వచ్చును. నిత్యనైమిత్తికములకు కావలసిన సంతకరకు మాత్రమే వేదముంత్రిము లాతిడు చెప్పికొని కల్పించెను. మంచి సాహిత్యవేత్త ! సాహిత్యమునకు సన్నిహితముగు భరతికాస్త్రమతడ త్తుణ్ణముగా నభ్యసించెను. కాని యాతని కితిరకాస్త్రములలో గాదప్రవేశము లేదు. కాని యా పండితులు చేసికొనుచున్న వాదక్రమమును చక్కగా నవగాహనము చేసికొని, నూత్నముగా ననుసరింపగల డతడు. అందుచే నాతడు తన్మయుడై యావాదము లాలకించుచుండెను.

ఈ గోదావరిపండితులు కేవలవిద్వాంసులే కాక స్వయముగా ననంత లగు మహాయజ్ఞులు. వారు నిత్యము నర్పించు నగ్నిభట్టారకుడు వారి శరీరములం దెల్ల ఆవేశించియుండి, వారి మూర్తులకు, లేజన్ను నావహింపజేసెను. వారి బుద్ధులు నూత్నమైనవి ; వాక్కులలో మాధుర్యముతోపాటు అచంచల మగు దార్ఢ్యమున్నది. ఎదిరివాదము నొప్పుకొనుచున్నట్లే దూరము సాగించి, యక్కడ మొగ్గవేయింతురు. ఎదిరివారు మోటుగను దురుసుగను మాటాడుచున్నకొలదియు, వారు పరమకాంతముగా నుండి, ఎదిరిమాట తడిబాటు పట్టుకొని సాగదీయుదురు. తాము తడవడరు. వైరిరా లను నగ్రహారమున కగ్రణి యగు కేతనయు మధ్యమధ్య అందు పాల్గొనుచుండెను.

అంతలో కేతన కొక యాహా తోచినది. అతని కిట్లు కొప్పెరుంజింగడు ఈ పండితచర్చను శ్రద్ధతో నాలకించుచుండుట యెంతయేని ఆనందము కలిగించెను. అందఱకు నావల రెండు మహాయుద్ధములు జరుగుచున్నవని తెలియును. అంతి మహాయుద్ధములకు మూలకారణు డగు నీ రాజసింహున కింత నిబ్బర మేమి ? ఏమియు నంటనివానివలెనే ఈ పండితపరివత్తలోని కాస్త్రార్థములు వినుచున్నా డితడు !

“పూర్వము జనకమహారాజు మిథిలాపట్టణమంతయు దగ్గమగుచున్నను నిర్లిప్తుడై యుండెనట ! ఇప్పుడు మరల నీ నాడు ఆ విదేహుని నిర్లిప్తత ఈ రాజసింహునిలో చూచుచున్నాము !”

ఇట్లు కేతన యనెను. దానితో సభయంతయు వికసించెను. రాజసింహుని ముఖవికసనము అతిశయించెను. అది చూచి గోదావరి పండితులందరు నదియే యందుకొనిరి. వారు ప్రత్యక్షముగా నది ముఖస్థులిరూపముగా విస్తరింపక, వాదములలో సందర్భవశమున కొప్పెరుంజింగని జనకునితో పోల్చినట్లు ధ్వనింపజేయుచుండిరి. కొప్పెరుంజింగనికి ఆనందము తూతూత మతిశయింపసాగెను. వీరిని

రేపెట్లు గౌరవించుటా యని పరిపరివిధముల నాలోచించుచుండెను.

మధ్యాహ్నమైనది ! ఆవల యుద్ధములును, రాజసింహునకును జన్మిగతును, కొంతవడి గెలుపుగా కొంతవడి ఓటమిగా నుండెను. ఆ యుద్ధములును గజముల నెర్రమునకును హయముల తీళ్ళు తకును మధ్య జరుగుచున్న యుద్ధముగనే ఉండెను. ఏవి గెలుచును, గజములా, అశ్వములా ?

రాజసింహుని సేనానుల కంతవరకు నాత్మనిశ్చాసము పోలేదు. సముద్రముపైని గాని భూవిమిద గాని, తా మెడిపోదు మేమో యను నాలోచనయే, వారి కంతవరకు లేదు. రాజసింహుని యజ్ఞ లంతవరకు వారు పాలించుచుండిరి. కాని యిప్పుడు వారికి యుద్ధక్రమము రాజసింహునకు నివేదించుట మంచి దని తోచినది. ముఖ్యసేనాపతులు తమలో తా ములోచించుకొనిరి. యుద్ధనితి సమగ్రముగా రాజసింహునకు తెలిపి, యనవర మగుచో, నూతనాజ్ఞలు వడయుట మంచి దని వారందరు నేకగ్రీవముగా నిశ్చయించిరి. రాజసింహుని నిర్ణయములందు వారికి గాఢవిశ్వాసము కలదు. అట్లే వారాతనికి యుద్ధరంగమునుండి వార్త యుంపిరి.

సేనాపతులు పంపిన వార్తాహరుడు రాజసింహుని శిబిరమునకు వచ్చెను. అతనికి లోనికి రా ననజ్ఞురాలేదు. జనకమహారాజు వలె నున్న కొప్పెరుంజింగనికి, మధ్యలో యుద్ధవార్తలు నివేదింప వార్తాహరుడు వచ్చె నని యేని చెప్పట కెవరూ సాహసింతురు ? కాళ్ళు కాల్చిన పిల్లులవలెనే పరిచారకులు కొంద రాతనియెదుట తారటలాడిరి. కాని లాభము లేకపోయెను. అవకాశము కలుగలేదు.

తుదకు వారాలోచించుకొని, ప్రమాదసమయమున మోయించుటకు పూర్వమే నిర్ణీతమైన యొకానొక శంఖనాదము వారప్పుడు నగరివాకిట గావించిరి. అప్పుడు మూడుజాములు కొవచ్చుచున్నది. రాజసింహు డది యాలకించెను. గోదావరిపండితులు తన్ను జోతుని వలె నిర్లిప్తుడని వర్ణించియుండిరి ! ఇప్పుడు సంభ్రమము ప్రదర్శించుటెట్లు ?

వ్యవహారదక్షు డగు నాతడు నెమ్మదిగా, అకాల మయినదను నెవమను, నా పూటకు కాస్త్రార్థములు చాలింపజేసి పూజాపరిసమాప్తి గావించెను. మరల సాయంకాలపూజ జరుగు ననియు నాసమయమున “ఊరుభంగ”మను రూపకము కేరళకుటులు ప్రకర్పింతురనియు, నా పిమ్మట నా రాత్రి జాగరణము చేయుచు కాస్త్రార్థములు సాగింపనగు ననియు, పండితుల నందరి రావలసిన దనియు నాదరగౌరవములతో నాహ్వానించి వారలను విడుదులకు పంపజేసెను.

కొప్పెరుంజింగ డంత చీనాంశుకనిర్మితమగు తన యేకాంత మందిరమున జేరి సేనాపతులు పంపిన వార్తాహరుని విలిపించి విషయము తెలిసికొనెను. అంతలో శీఘ్రగతి మరీ యిద్దరు వేగరలు వచ్చి నూతనవార్తలు నివేదించిరి.

రణరంగములనుండి వచ్చిన వార్తలు కొప్పెరుంజింగనికి ఒక్కసారిగా నాకేగమే కలిగించెను అతడు నిజముగా నా వార్తలు నమ్మలేకపోయెను.

పాటు ప్రారంభము చూచుకొని అప్పుడే చోళనాపతులు

తెరచాటు

నా పేరు సోదామిని. దానికి తగినట్లుగా నా జీవితక్రమం మొదటి నుంచి మొరపువలె ఆకాశ్యంగా గడచిపోయింది. కాని ఆ తుణికికొలంకాత్రం, ఆయా సంఘటన గాని, సన్నివేశము గాని మెఱపుకొంతవలె గాఢముగా హృదయాన్ని దూసుకొని పోయేది. మోతురు అంగీకరం చీకటేగా! అట్లాగే ఆ తుణికికొలంకాత్రం నుండి తన్ను విడదాచుకొని అలుసుకునేవి.

సాధారణంగా మెరపు వుంటే కాలం చాల తక్కువ తగినాయి చీకటికాలం చాల ఎక్కువ. అట్లాగే నాజీవితంలో సుఖాలకన్న కష్టాలు ఎక్కువకాలం కావు రం చేశా యని చెప్పకతప్పదు. అంటే నా జీవితం దాదాపు హంసపాదులతో నిండిన వ్యాసం అయిపోయిందన్నమాట.

నా యథాస్థానమయిన కిటికీ తెరచాటున కూర్చుని, చాపరాయములు ఆలోచించుకు చూచాను— యిందులో నా దోషము ఏమైనా వున్నదా అని. నాకు అనగత మయినంతవరకు, నాదోషం— ఆ విషయంగరించి ఎక్కువగా ఆశాజనకంగా తలపోయడంవరకే. మిగిలినదంతా ప్రకృతి

పురుషునకు, విధాతకు అంటగట్టక తప్పదు. సరే! ఈ తప్పొప్పుల బాధల నిర్మూలన వదిలివేయండి. దానికి కర్తలు ఎవరూ కాదని పూర్వకోవడం మంచిది.

మానాన్నగారు విలిబరీనుంచి క్షేమంగా తిరిగిరావడంవలన సినిలలోకూడా మంచి వుద్యోగం లభించింది. స్థానికంగా ఉన్నత మైన స్థానం ప్రాప్తించింది. ఊరికి మధ్యగా ఒక మంచి బంగళాంటి

శ్రీ కోటంరాజు జనార్దనరావు

డాబాను కొనగలిగారు నాన్నగారు. పాశ్చాత్యానుకూలప్రకారం యిల్లంతా తెరలతోను, రైట్లతోను అలంకరించబడింది. ఇల్లు విశాలమయింది అవడంవలన, నాకు యాక్రమము వచ్చేసరికి తల్లి గదింపడంవలన నను, జ్యేష్ఠపుత్రుకయిన నాకు ఒక గది ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటుచేయబడ్డది.

అలంకరణలో పాశ్చాత్యానుకరణ కంట బట్టింది. గాని, మానాన్నగారికి సింగూ సాంప్రదాయాలను దాటి నడవడంమాత్రం చేతకాలేదు. అంటే మనసెర్వం లేకాదు.

ఇష్టంలేక. దానితో S.S.L.C. వరకు గరల్సన్నాల్లా చదివినప్పటికీ నేను హిందూసాంప్రదాయాలప్రకారం యివతలకు వచ్చి, స్వేచ్ఛగా పురుషులతో తిరిగే అవకాశం కలుగలేదు నాతోపాటు మిగిలిన యిద్దరు చెల్లెళ్ళకూడా అసాంప్రదాయాలనే పాటించవలసివచ్చింది. కాని వారి వయస్సు చిన్నది అవడంవలన, నా కన్న అజమానుషీ, వారికి అనసరం లేకపోయింది.

నేను యిప్పుడు అష్టావశిని. కాలాంతరం వలన నాకు యింకా వివాహం కాలేదు. అందుకు మానాన్నగారి అశ్రద్ధ కొంతవరకు కారణం. కాని ఒకటి రెండు సంవత్సరాల నుంచి మానాన్నగారు తీవ్రంగా నావివాహ ప్రయత్నాలు సాగిస్తున్నారు. ఇంతకాలం ప్రయత్నించినా నాకు వివాహం కాకపోవడానికి కారణం, నేను అందవిహీన ననుకుంటారేమో! కాదు నాకు చెప్పకోతగిన అందంందాలే వున్నాయి. నన్ను అందగత్తెలలో జమకట్టుకోవచ్చును. అయినా ఈ రోజులలో వివాహానికి ప్రాముఖ్యత కేవలం అందం కాదని అందనికి విదితమే ననుకుంటా! దానికి ప్రత్యక్షదాహరణ నేనొకదానిని.

నాబంధుకు లండను, నాతల్లి బ్రతికివుంటే యింకా చిన్న వయస్సులో ముందర వివాహం అయిపోయివుండేది అంటూ వుండేవారు. అది ఎంతవరకు వాస్తవమో నాకు తెలియదు. ఎందుకంటే, మానాన్నగారికి తన కొంత తోస్తే అంతేనే గాని యితరులమాట తనకు నచ్చకపోతే వినకేవినదు. జ్యేష్ఠపుత్రుక నవడంవలననో ఏమో, కాస్త నాకొరికలను తనకు యిష్టం లేకపోయినా పాటిస్తూ వుండేవారు. నన్ను యింటర్ చదివిస్తూ నన్నారు. ఇప్పటికీ చక్రవర్తుల, రాజుల, ఫుట్టినది నాలు, లెక్కలు కలెక్షన్ నీ నా లేతబుర్ర అలిసిపోయింది. అందుకని నేను దానికి యింకా శ్రమ నివ్వడానికి అంగీకరించలేదు. అంతటితో నావిద్యార్థినిదశ అంతమయిపోయింది.

బయటప్రపంచంలో, ఈ వగడి నాటక దినాలలో మానాన్నగారు, నావివాహానికి ప్రయత్నాలు తీవ్రంగా సాగిస్తున్నారని యింతకు పూర్వం చెప్పాను. నేను మానసిక శపథంవలన అక్షోభాన్ని కొనసాగించుకునేందుకు తెలియకుండా ప్రయత్నం చేశాను.

గృహకృత్యాలను సాకుకునేందుకు కనీస హంసు వుండడంవలన నా స్నానభోజనాదికసమయాలలో తప్ప మరీ యితర సమ

యాలలో, నాగది దాటి వెళ్ళవలసిన అవుసరం లేదు. అంటే దానాపు రోజుమొత్తంలో రెరవై రెండుగంటలదాక నాగదిలోనే కాంతేపం చేస్తూండేదాన్ని— మీకు ఆశ్చర్యం వేయవచ్చును— ఈస్వకీయబంధి కాన ఏవిధంగా నాకు మధురం అయిందా అని— ఏమో దానికి జవా బియ్యలేను. కాని నాకు ఆప్తులల్లా, తెల్లగా సున్నంతో చిరునవ్వులను పెదజలుతున్న గోడలు, దాని మీది పటాలు. కాకపోతే నాబంధుగులు అని చెప్పటానికి తెరచాటునుండి కిటికీలవల కనపడే బాటపారులు అని చెప్పడానికి కాస్త సాహసిస్తున్నాను.

చక్కగా శృంగారించుకొని, కిటికీ యివలగరిలో, ఏ నవలో పుచ్చుకొని, తెరచాటునుండా ప్రపంచాన్ని చూడడానికి ప్రయత్నిస్తూండేదాన్ని. ఏప్రేతకుట్టి ప్రపంచం యంతవరకు కాదని తిరస్కరించలేదు. ఈ మానప్రేతకురాలిని ఒకటి ప్రపంచం ఏవిధంగానూ ఆకేపించలేదు. పైగా ఆదరించింది. దానికి చిహ్నంగా చాలమంది, ఈవిలోకనాన్ని అరంభేనుకున్నవారు ఆకిటికీ, పున్న తెరచాటునండా కనపడే నన్ను మానంగా పలుకరించి, హెచ్చరించి వెడటిపోయేవారు. ఈ మాన సంభాషణలు, నాకు చాల ఆనందాన్ని యిచ్చేవి. అవే నాకు కాలక్షేపం. ఈ విధంగా రోజులు, నెలలు గడచి పోతున్నాయి.

కాని అనుక్షణము ప్రపంచపుపొకడలను విలోకించేవారికి, ఒక తెలియని శక్తి వస్తుంది. ప్రాపంచికమునంలో ఏచిన్న ఆభ్యుదయాన్నేనా తొందరగా గమనించగలరు. దానితోపాటు నాలోకూడ కొంత మార్పుకొస్తోందని గ్రహించుకోగలిగాను.

సఖ్యం సాక్షాత్తదీనం అన్నార పెద్దలు. అంటే ఏడు అడుగులు యిద్దరు కలసి వేస్తే స్నేహం కలుస్తుందని పెద్దల అభిప్రాయం. నాజీవితంలో దానికి ఒక తోక లభించింది మనం వారితో కలసి ఏడు అడుగులు వేయకపోయినా, మనం చూస్తుండగా వారు రెండేసిదారులు ఈసాక్షాత్తపదీనాన్ని పూర్తి చేస్తే, వారు మనకు పరిచితులు అవుతారని, నాకు ఈ తెరచాటు అనభ్యంతో విడతపయింది.

ఇప్పుడు ఆగోడ్డమీద నడచేవారిలో దాదాపు చూమంది ముఖాలు నాకు పరిచితమయ్యాయి. అందులో నా పునికిని గ్రహించినవారు అరుదు! వాగు నాకు దగ్గరని నేను వేరే చెప్ప నక్కరలే దనుకొంటాను.

సాధారణంగా పున్న అంతమంది స్నేహితులలో ఏఒకరో, యధో ఆత్మీయులవుతారు. అట్లాగే ఈలాచూచేవారిలో ఒక యువకుడు నాకు తెలియకుండా ఆత్మీయుడయినాడు. ఒకనాడు, నేను అప్పుడే శృంగారించుకొని, బూటి ప్రపంచాన్ని చూచేందుకు, అనకులంగా వుండేందుకు తెరను తీసి సరుకుండగా, ఈ యువకుడు తరసిల్లాడు. తెరస్థండాలో నా గాజులు ద్వనించేయడం విన్నాడు. గాజులధ్వని ఏ యువకుని ఆకర్షించింది? వెంటనే ఆతడు నిలబడి కిటికీవంక చూచాడు. అట్లాధైర్యముగా నిలబడి చూచే ఆతనిని నేను చూడక తప్పలేదు. అట్లా తెలియకుండా ఒక నిమిషం గడచివుంటుంది. అప్పుడు నాలో అవ్యక్తమధురమయిన సిగ్గు ప్రవేశించింది. వెంటనే తెరను నామీదకు లుక్కున్నాను. ఒక నిమిషంతరువాత తెరచాటునుండా తొంగిచూచాను. అతను అప్పుడే నిస్సృహతో కదలివెడుతున్నాడు.

■ విధంగా అతనితో నాకు పరిచయభాగ్యం లభించింది. అప్పటినుంచి అదే వేళకు తయారయి, ఆ తెరదగ్గర కూర్చుని చాటునుండా అతనిరాకకు ఎగురుమాస్తూ వుండేదాన్ని. రోజు కొక పర్యాయమైనా అదేసమయానికి నాలుగుకళ్ళూ కలుసుకొని, పలుకరించుకునేవి. ఆ పలుకరింత భావమేమో అది కోరే స్వార్థమేమిటో పోనుపోనుగాని అరం కాలేదు.

నూర్వీదయ నూర్వీదయారే ప్రతి రోజూ ఒకే సమయానికి జరుగువు. అటు వంటిప్పుడు ప్రకృతి యధేచ్ఛకు పాక్షికమయిన మానవులుమాత్రం ఆ నియమాన్ని ఎట్లా పాటించగలరు. ఆవిధంగానే మాకలయిక, మానసంభాషణలు జరిగే కాలనిర్ణయంకూడ మారుతూవుండేది. దాంతో నాకు ఒకచిక్కు వచ్చింది. ప్రతిదినము పలుకరింతకు నేను అలవాటుపడ్డాను. కలయిక లేనదే తోచదు. అందుకేని ఆరోజుల్లో ప్రతిదినము నేను అతనితోసం ఎదురు చూస్తూ నూర్వీదయవలసివచ్చేది; కూర్చునేదాన్ని.

కాని అతను నా ఈ సమస్యను గుర్తించాడో ఏమో తెలియదుగాని, మిగతాసమయాల్లో అతనికొరకు నిరీక్షించకుండా, తాను చేస్తున్న తెలియకుండానే కొన్ని నూచనలు అందచేసేవాడు. అతని బూటు ధ్వని

నాకు కంఠస్థమే. బిగ్గరగా నవుతూ, స్వేచ్ఛగా చూట్లాడే అతని కంఠధ్వని నాకు పరిచితిమే. దూరంగా వుండగానే, మహారాజు తరలించ్చేటప్పటి బహుపరాకలులాగ, ఆబూటుటకకకధ్వని, అతని కంఠధ్వని. అతని రాకను తెలియపరచేవి. తొందరగా నా శృంగారాన్ని సరిగిర్చు నిజారగంతితో తొంగి చూచేదాన్ని. అతను చూచి వెలిపోయేవాడు.

ఆక్షణికాలంకొరకు నేను ఎగురుచూస్తూ నూర్వీదయవలసివచ్చేది. ఒక్కొక్కనాడు రోజంతా నిరీక్షించులసివచ్చేది. నూర్వీదయం అయింతవారత యిబ్బంది లేకుండా, మునిసిపాలిటీవారి ఎలక్ట్రిక్ ప్రభువు మేకిటికికి ఎదురుగా వున్నది. కాబట్టి ఏఅవసరం లేకుండా ఈ కలయిక జరుగుతూ వుండడానికి అవకాశం లభించింది. పోను పోను యిదే నాకు చదువూ, కాలక్షేపమూ అయిపోయింది. ఈ అవ్యక్తమా కసంభాషణలే నాకు పరిపూర్ణపరిజ్ఞానాన్ని, తెలియని నూతనఅనభూతులనూ అదస్తూండేది. మానంగా వాటిని స్వీకరిస్తూండేదాన్ని.

కాలం గడుచుకువస్తోంది. ఆ అపరిచిత వ్యక్తి నాకు మానంగా పరిచయం అయి పోయాడు. నాకు వ్యక్తిగతంగా యింతా పరిచయం కాలేదు. చేసుకోవా లనిపించింది. కాని అది అసంభవమని, దానికి అడ్డుగా సంఘం నిలబడతుందని తెలియ చేస్తూ, కిటికీవూచలు మాయిద్దరికీ మధ్యగా నిలబడ్డాయి. హృదయభావాలను తెర తొలగించినట్లుగా బయటకు వ్యక్తపరచుకోవచ్చును గాని, అబలను, ఆ యిసుపవూచలను ఎట్లా భేదించగలము? నాలో నిస్సృహ బయలుదేరింది.

కాని ఒకనాడు అనకోని సంఘటన జరిగింది. కాలం అనుకూలమే అన్నీ మనకు అనుపాసంలో నడుసాయి కదా అనుకున్నాను. బయట బ్యాంకు - ధ్వనితో ఏదో Advertisement బండి నెడుతోంది. నేను లోపల సోఫాలో కూర్చుని నవల చదువుకుంటున్నాను. నెమ్మదిగా లేచి వెళ్ళేసరికి బండి కిటికీ దాటిపోయింది. చాలది నాలయింది, సినిమా చూచి. కనీసం సినిమా మారిందని తెలుస్తే నాన్నగారిని బలవంతం చేసి వెళ్ళవచ్చుననుకున్నా. సినిమా-అంటే జ్ఞాపకానికి వచ్చింది - ఈతనిని సినిమాలలో బిగ్గరగా చూట్లాడుతూ, స్వేచ్ఛగా నవ్వుతూండగా, ఒకటిరెండునార్లు చూచినట్లు

జ్ఞా కం. మానుగా అట్లాగే కిటికీదగ్గర, అనంతకూనయ్యలకి చూస్తూ నిలబడి పోయాను.

“అక్కయ్య, ఈవార నాటకంలే వెడదామా” అంటూ నాచెల్లెలు ఒక Pamphlet తెచ్చింది.

చూచాను. అది నాటకపు Advertisement. ఆ పేపరును నన్ను ఆకర్షించింది. లోపల ఈతనిబొమ్మబాకు వేసివుంది. క్రింద అతని కేరు ప్రస్ఫుటంగా ముద్రింపబడివుంది. పేరు జగన్నాథ్ అయితే ఈతను ఒక నటకుడన్నమాట. గరల్సమ్మలుగో చదువు తుండాగా, నాటకాలలో కొన్ని బహుమతులు పొందివుండడంవలన, నాకు నాటకాలంటే అభిమానం. నటకులంటే గౌరవం. అందులో పరిశితులు నాటకం వేస్తున్నారంటే మన అభిమానం వర్ణించలేము. తప్పక వెళ్ళాలనిపించింది. తుడికంగా చూచి తృప్తిపడే అతనిని ప్రత్యక్షంగా, వివిధ హాస్యభావాలతో చూడవచ్చును. చెల్లెల్ని వొప్పించి, నాటకానికి వెళ్లేందుకు దానిచేతి బలంతోపెట్టించాను. నాన్నగారికి వొప్పకోక తప్పలేదు. అనాడు నాటకానికి వెళ్ళాము. అందరిలోను ఈతని వేషమే నాకు బాగా నచ్చింది. మరునాడు పత్రికలలోకూడ ఈతనిబొమ్మ ప్రచురితమయ్యి ఈతని నటనాకాశల్యాన్ని క్లాపించారు. దాంతో ఈతనిమీద నాగౌరవం ద్విగుణి కృతం అయింది.

నాటకం అయితరువాత ఈతనిని మరల చూడాలన్న కోరిక కలిగింది. వీలుగా వుంటే అభినందనలు అందచేద్దామనిపించింది. అవకాశంకోసం ఎదురుచూస్తున్నాను. ఒకనాడు దీపాలు వెట్టినతరువాత ఈతను యిద్దరు బాగా అలంకరించుకున్న మహిళలతో, కేరింతలాడుతూ, నవ్వుకుంటూ రోడ్డుమీదుగా వెడుతున్నాడు. అలవాటుప్రకారం కిటికీకంక చూచి వెళ్లిపోయాడు.

నాలో ఈర్ష్య ప్రారంభమయింది, అన్యాయ ప్రాంతమయిపోతున్నాడని. వారం రోజులు ఆవేశంతో, కోపంతో అతనిని మరచిపోదామని తెరమాసి కేసి నిద్రిగాను. ఆతను వచ్చేముందు మామూలుగా వివరణ బహుపరాకులను ఆలకించినప్పటికీ తెర తీయలేదు. కాని సెమ్మడిగా ఆవేశం చల్లబడింది. దానికి కారణం నాగడిలో రాసక్రీడలలో వున్న కృష్ణుని చిత్రం వుంది. అది నాకు సమా

ధానం యిచ్చింది. అయితే జగన్నాథ్ కూడ శృంగారపురుషుడన్నమాట. ప్రతికావలసింది శృంగారపురుషుడేగా. మరి తెరను తెరిచాను.

* * *

మానాన్నగారు నాకు కాలక్షేపన కావడం లేదని ఆమధ్య కొన్ని పత్రికలకు మ్యూజికైనలకు చందాలు కట్టారు. యధావిధిగా అవి వస్తున్నాయి. మానాన్నగారి భ్రమే కాని, కన్యకు కాలక్షేపన కాక పోవడమేమిటి? చపలచిత్తులకు కాలక్షేపన కాకపోవడం అంటూ వుండదు. వారికి ఆసలు వూపితే ఆడదు. రోజుకు ఇరవై నాలుగుంటలు చాలవు. అందుకే నాకు ఈ పత్రికలను చూచే అవకాశం వుండేది కాదు.

ఈ తెరమాసిన వారంరోజులలో నిమ్మది నిమ్మదిగా పత్రికలు తిరుగవేయడం ప్రారంభించాను. అనాడు ఆదివారం. ఆంధ్రపత్రిక తీశాను. కథాసాహిత్యం వైపుకు నా దృక్పథం సారించాను. మళ్ళీ ఈతను ప్రత్యక్షమయ్యాడు. పేజీనింపుతూ జగన్నాథ్ కథ వ్రాశాడు. “నేను” అంటూంటే తనజీవితంలోని అనుభూతిని వ్రాసుకున్నాడన్నమాట.

ఇంతకువార్యం అతనిపై ప్రబలియున్న ద్వేషంతో ఆ పత్రిక అవతల పారవేసి, కాలుగాతిన పిల్లిలాగ తిరిగాను యింట్లో. నాకు అశాంతిగా వున్నప్పుడు నాన్నగారి దగ్గరకు వెళ్లికూర్చోవడం అలవాటు. మానాన్నగారు పడకమర్చిలో కూర్చుని, వీధి అలోచించుకుంటున్నారు. నేను రాసడంతోనే “రా ఆమృతకూర్చో” అన్నారు. వర్షి దగ్గకు లాక్కొని కూర్చున్నాను. వారికి తెలుసును నా మనస్సు బాగుండకపోతేనే గాని అక్కడకు గానని.

“అమ్మో, వికేహలు ఎమిటి?” అన్నారు. ఊరకే తుమ్మనవ్వు నవ్వి “ఏంలేవు నాన్నా” అన్నారు. ఒకసారి నారు నావంక చూచి, ఒక్కక్షణం ఆగారు. “పేపరుచూచావా, అమ్మ అన్నారు. “లే” దన్నారు.

చెల్లాయిని పిలిచి పేపరు తెప్పించి, తిరుగవేసి ఒక కాగితం యిస్తూ—

“చూడమ్మో, ఈకథ చదువు. వింగాం. కాలక్షేపన అయిపోతుంది” అన్నారు. చదువక తప్పలేదు. మానాన్నగారిమాటను కాదనలేనాయె మరి! కాలంలోని మార్పులను చూచిస్తూ, తన అనుభవంలోని సంఘట

నలను, వంశక్రమానుగతంగా చిత్రించాడు. చాల బాగుంది. మానాన్నగారు బాగుం దని మెచ్చుకున్నానుకూడాను. దాంతో అతని పైని కోపం, మేఘంలాగ చెప్పిపెట్టుకుండా విడిపోయింది. అంటే జగన్నాథ్ రచయిత కూడా నన్నమాట.

అగస్త్యాత్తుగా నాకు, రచయిత, నటకుడు అయిన వ్యక్తిని వివాహించేసుకుంటే బాగుంటుందనిపించింది. నాఅభిలాషకు సమాధానంగా, అందుబాటులో నిలబడ వ్యక్తిని తలుచుకుని, సిగ్గుపడి, నాగడిలోకి వెళ్లి సోఫాలో కూలబడ్డాను. నాలో ప్రేమంకురం తెలియకుండా ప్రారంభించిందని, అనాడు తెలుసుకోలేకపోయాను.

+ + X

నాలో ఈమానసికపరిస్థితి జరుగుతున్న సమయంలో, మానాన్నగారు నాకు వివాహ ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. ఆప్రయత్నాలు ఒకదరి చేరేరకు, నాదగ్గరకు ఆ విషయం రాలేదు. తెలిసినతరువాత తిప్పకునే అవకాశం గాని, ఆశగాని లభించలేదు. ఈ సమయంలో నాతల్లి లేకుండా చేసిన విధాతను నాలో నేను దూషించుకున్నాను. ఎందుకంటే, తిండి, సంతానం మధ్యతల్లి ‘Broad Casting Station’ లాంటిది. ఒకరి మనస్సులోని భావాలు యితరులకు ఆవేద్యారా అందచేయబడుతాయి. ఈసమయంలో మాఅమ్మగారు జీంచివున్నట్లుంటే మానాన్నగారి ఈవెల్లిప్రయత్నాలు నాకు ఆదిలోనే తెలిసేవి. నాఅభిలాషనుకూడ, కనీసం చూచాయగానైనా, అందచేసేదాన్ని. ఇప్పుడు లేనిదానికి విచారించి ఏంలాభం అని నిట్టార్చి వూరకున్నాను.

అనకోకుండా జగన్నాథ్ వ్రాసిన కథలోని వాక్యాలు జ్ఞప్తికివచ్చాయి.— “నిస్సృహచెంది ఆగిపోవడం భారతజాతినాం ప్రదాయం కాదని”. అవు ననిపించింది. చారిత్రాత్మకసంఘటనలు జ్ఞప్తికివచ్చాయి. వెంటనే దీవివ్యక్తునుగురించి తలపోయడం మంచిదనిపించింది బాగా ఆలోచించిచూచాను. దానికి ఒక్కటే మార్గం కనపడింది. రుక్మిణీసతి, కృష్ణునితో కలిసి వెళ్లిపోయినట్లు, చల్లగా ఈయమకునినో వెళ్లిపోదామన్నంతవరకు వచ్చింది వూహ. కాని ధైర్యం చాలలేదు. కనీసం ఈఅభిలాషను అతనికి అందించలేకపోయాను. దానికి నిశా

(కె.వి.వ. పేజీ చూడుడు)

రామమోహనుని ఏకేశ్వరారాధన

శ్రీమతి డా. వారణాశి యశోదాదేవి

భారతదేశములో 18వ శతాబ్దములో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యస్థాపన ఫలితముగా ప్రజాజీవనములో కదలిక గలిగెను. రాజకీయ, సాంఘిక, సాంస్కృతిక, మతవిషయములలో అనేకమార్పులు- కొన్ని విప్లవరీత్యా, కొన్ని సంస్కరణ రూపమున మరి కొన్ని క్రమపరిణామమున సంభవించెను. ఈ వైవిధ్యజాతీయోద్యమములో ముందంజ వైచిన్ది వంగభూమి. బెంగాలులో నుద్భవించిన మహానీయులలో రాజారామమోహనురాయి గొప్ప మతసంస్కర్తగా చిరకీర్తి సంపాదించెను. అక్కర పాదుషావలె వివిధ మతముల గాలించి కొత్త మతము- ఏకేశ్వరారాధనము ముఖ్యముగ గల బ్రహ్మమతము సంధానించినాడు రామమోహనుడు.

సంఘసంస్కర్తలలో ప్రప్రథముడైన రామమోహనుడు 1772 సం॥ మే 22 న సంపన్నుడు లీనబ్రాహ్మణమటుంబములో జన్మించెను. ఇతని వంశీకులు చైతన్యస్వామియారాధకులు. తల్లివంశీమువారు శక్తిపూజాధురంధరులు. తల్లిదండ్రులు రామమోహనునకు బాల్యమునండే వినాహము చేసిరి. భార్య మృతిచెందగా మరల నిర్వరుబాలికల నతనికి బెండ్లి చేసిరి.

రామమోహనుడు పండ్రెండవయేట విద్యాభ్యాసమునకై పాట్నాకరిగెను. ఇచట యితనికి నూఫీసుస్లిము వేదాంతాల రచనలపై మక్కువ గలిగెను. నూఫీసిద్ధాంతములు చాల వరకు హైందవవేదాంతసూత్రములతో నేకీభవించును. రామమోహనుడు యావజ్జీవము నూఫీరచనలు ప్రేమించెను. ఇతని మాటలందును, చేష్టలందును ముస్లిముసాంప్రదాయము గోచరించుచుండెను బి.సి. పాల్ అన్నట్లు రామమోహనుడు యిస్లామునందలి సామాన్య-కు సౌభ్యమును భావములను చక్కగ గ్రహించియుండెను. 15వ యేట పాట్నానుండి యింటికి వచ్చి విగ్రహారాధన విషయమున తండ్రితో తీవ్రముగా వాదించి యిల్లనిదెంచి జేతలన మరిగెను. ఈసందర్భ

మున బౌద్ధమతమును జదివి, లామాలతో తర్కింపబడి రామమోహనుడు టీబెటున కేగెనందరు. తండ్రి పుత్రుని యింటికి పిలిపించెను. అటుతరువాత రామమోహనుడు కాశీకేగి సంస్కృతము, పాఠశీకము, వేదాంతము చదివెను. 1798లో అంగ్లము నభ్యసించెను. 1804లో పారసీయందలి Tuffatul Muvakhhladdin అను గ్రంథమును వెలువర్చెను. ఇందు రామమోహనుడు యిస్లాము ముస్లింయొద్ద నేర్పికొనిన deism వెల్లడియగుచున్నది.

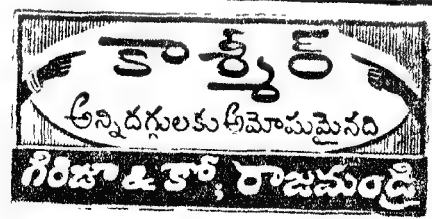
తూర్పుయండియాసంఘమున వుద్యోగము చేయుకాలమందు రామమోహనుడు మతపరిశోధనలు చర్చలుసాగించుచునేయుండెను. అంగ్లసారస్వతము జనువుటయందు యితనికి John Digby చాల సాయపడెను. రంగపూరులో హైందవులు, జైనులతో మతతర్కములు రామమోహనుడు చేయుచుండెను. ఇతని విపరీతాభిప్రాయములను తల్లిగర్హించుచుండెను. చాలకాలము భార్య తిరిగితో నుండ నిరాకరించిరి. 1814లో వుద్యోగమును విరమించి కలకత్తాలో స్థిరవాస మేర్పరుచుకొనెను.

అంగ్లవిద్య రామమోహనుని భావములు సమర్థకములలో గొప్ప మార్పులు తెచ్చెను. కలకత్తాలో తిడు తన మహిమశాసములు బ్రచారము చేయసాగెను. 1815లో ఆత్మీయసభ అను సంఘమును స్థాపించెను. వారమున కొక పరి సమావేశము జరుగుచుండెను. వీనిలో సభ్యులు పరీంచుచుండిరి. శ్రేయములు పొడుచుండిరి ఈ సభ 1819లో నిలిచిపోయెను. 1816, 1819 మధ్య రామమోహనుడు వుపనిషత్తులు, బాదరాయణుని వేదాంతసూత్రములు జదివి బెంగాలీలో సంక్షిప్తముగ యనువదించి హిందూమతమును సమర్థించుచు రెండు చిన్న గ్రంథములు వెల్లడించెను. రామమోహనుడు వుపనిషత్తులలో (theism) గలగు కాని విగ్రహారాధన గాన రాదనియు, కాన జనులు ప్రాచీనహైం

దవ మతమును అనుసరింపవలె ననియు బోధించెను. ఇతని బోధలు రచనలు బెంగాలునందే కాక భారతదేశమందంతటను కలఁగముగల్గించెను.

రామమోహనుడు సెరంపూరుమిషనరీలతో స్నేహము చేసి గ్రీకు, హీబ్రుభాషల నేర్పికొని క్రైస్తవమతసిద్ధాంతముల శ్రద్ధతో బరిశీలించి క్రైస్తవనియమములు తనకు తెలిసిన యితరమతనియమములకంటె సామాన్య మానవులనుసరించుటకు సాధ్యముగ నున్నవని కనిపెట్టెను. 1821లో యితడు జీససుసిద్ధాంతములను రచించెను. ఈ గ్రంథయంతా రికలో ఈ సులభమైన మతనైతికనియమములు మానవుల యభిప్రాయములను ఏకీకరించుటకు కేంద్రీకరించుటకు చక్కగా సరిపోయియున్నవి. మానవ బాతిప్రవర్తనను, దేవునికి తమకు సంఘమునకు గల బాధ్యతలను చక్కగా నిర్ణయించుచున్నవి. కాన దాని విస్తరింపజేయుటవలన గొప్పఫలితములు గల్గనని నమ్ముచున్నాను" అని వ్రాసెను. క్రైస్తు (theist) అనియు అతనిఅనుచరులు అతని బావములు సరిగ అర్థము చేసికొనక క్రైస్తవమతమున పారపాటులు చేసిరినియు రామమోహనుని యభిప్రాయము. హైందవభావయభివృద్ధిలో యీ గ్రంథము గొప్ప ముందంజను చూపుచున్నది. కాని సెరంపూరు మిషనరీలు రామమోహనుడు హిందూదేశములో క్రైస్తవమతవ్యాప్తి నరికట్టుటకై క్రైస్తవమత సిద్ధాంతముల దురుపయోగముచేసి నని యభిప్రాయపడిరి.

రామమోహనుడు (Rev. Adam) అను మిషనరీతో కలిసి 1821లో ఒక యూని

తేనెను మిషను స్థాపించెను. దీని నిర్వాహకవర్గములో యూరోపియనులు హైందవులు నుండిని (services) ఆంగ్లమున నడుపబడుచుండెను. దీని కనుబంధములుగ ఒక ముద్రణాలయము, వేదాంతికశాఖల నడుపబడుచుండెను. కొన్నాళ్లకు సంఘము స్తంభించెను. కొందరు మిశ్రుల సలహాపై రామమోహనుడు (service) దేశభావలో జరుప నిశ్చయించి చిత్పూరుకోడలో ఫెర్రింగ్ కమిటీబోసుయింటి కై భాగ ముద్దకు తీసికొనెను. 1828 ఆగస్టు 20 తేదిన యిచట ప్రథమసమావేశము జరిగెను. మొదటి బ్రహ్మసభ యని పేరిడిరి. తర్వాత బ్రహ్మసమాజమని మార్చిరి. బ్రహ్మకబ్జము వేదాంతోపనిషత్తులందలి దేవుడగు బ్రహ్మగుండి యుత్పత్తియైన విశేషణము. రామమోహనుని సహాయులలో ద్వారక నాథతామ్రాగు మరికొందరు పండితులు కలరు. ఈసంఘసమావేశములు ప్రతిశనివారము సాయంత్రము 7 గంటలనుండి 9 వరకు జరుగుచుండెను. (service) నాల్గభాగములుగ నుండెను. 1. సంస్కృతములో వుపనిషత్తులనుండి కొన్నిశ్లోకముల పఠనము. ఇదిబ్రాహ్మజ్ఞాను మాత్రము ప్రవేశము గల ఒక గదిలో జరుగుచుండెను. 2. ఆ భాగముల బెంగాలీలోని కనుగదించుట. 3. బెంగాలీలో బోధ. 4. రామమోహనుడు, అతని మిత్రులు బెంగాలీ సంస్కృతములందు రచించిన గీతిముల బాడుట. ఈ సభకు సభ్యత్వము, మతము లేవు. వారసమావేశములందు ఎవరైనను పాల్గొనవచ్చును.

తర్వాత కొద్దికాలమునకు చిత్పూరు కోడ్లలో సమాజమనకై శ్రోతృభవనము కట్టబడెను. 1680 జనవరి 28న తేదిన ప్రారంభోత్సవము జరుపబడెను. దీని trust deed యాక్రీడివిధముగా నున్నది. “సర్వజనులచే నిది బహిరంగసమావేశస్థలముగ వాటబడవలెను. ఏవిధమైన భేదములు చూపబడవలరలేదు. ఏవిధమైన ప్రతిమ, విగ్రహము, శిల్పము, చెక్కడపుబొమ్మ లిఖితచిత్రము, యాభవనములో నుంపబడరాదు. ఏవిధమైన యజ్ఞము యందు చేయబడరాదు. ఇందులో ఏజంతువుగాని జీవిగాని నిధింపబడరాదు. ప్రారన చేయుటలో యితరులు పూజించు జపము లేక జీవముతో నున్న యే యాదర్యమును

నిందింపరాదు. సృష్టికర్త, నిర్వాహకునిగురించి ధర్మము, నీతి, దయ, సౌశీల్యము, వృద్ధి నొందించు అన్నిమతములవారికి వికమత్యమును గూర్చునట్టి బోధలనే బోధించి అట్టి వుద్బోధకములగు పాటలనే పాడవలెను.”

వికోపియను జీవితమును మతమును స్వయముగ జూడగోరి రామమోహనుడు 1830 నవంబరులో యింగ్లాండు వెళ్లెను. తనృకులమును రక్షించుటకై యిరువ్వు నాకర్లను వెంట తీసికొనివెళ్లెను. ఇంగ్లాండులో యితని చాల గౌరవించిరి. గొప్ప మేధావి, దయామయుడు, ధైర్యశాలి, స్థిరప్రజ్ఞుడైన రామమోహనుడు, బ్రిటిషుసంబంధము కైస్తవ మతములన్ని భారతదేశము లాభముపొందగలదని గుర్తించినవారిలో ప్రథముడు. పాశ్చాత్యములగు వాని నట్లే యనుకరించక వానిని స్వదేశీయులు జేసికొనవలెనని అతని యభిప్రాయము. రామమోహనుడు సాధారణహిందూజీవితమందలి నూఢనస్మృతిములు, అవి నీతి పనులు చూచుచు, మరొకప్రక్కయిస్లాము కైస్తవము ఉపనిషత్తులలోని సత్యముల గ్రహించుచు సామాన్యులకు సులభగ్రాహ్యమగునట్లు ఒక మార్గమును కనిపెట్టెను. మూడు నితములకు సమానమైన ఆస్తికత్వము గ్రహించి అదియే హిందూమతమునకు ముఖ్యభాగమని, అది ప్రపంచమతముగ సర్వనూనవును ఏకీభవించవచ్చు నని రామమోహనుని తాత్పర్యము.

రామమోహనుడు తాను హిందూమతమును పరిశుద్ధిచేయుచున్నట్లు నమ్మినను నిజమునకు deism సిదాంతమును, ఆరాధనను ప్రతిపాదించెను. 18 ||3|| మూరపులో deism సాధారణమే. ఉపనిషత్తులు బ్రాహ్మకు నిజముగ పనిలేదనియు, అతని క్రితులు లీలలు మాత్రమే ననియు, మాటలకు, భావములకు అతీతుడనియు, మానవుని ప్రార్థన, పుష్పానల కందగానివాడనియు విష్ణువుననివి. రామమోహనుని deism అతని రచనలలోని పూజానిర్వచనములన్నది దెలియుచున్నది. ఇతని గ్రంథము-మతసిద్ధాంతములో యాక్రిండివిధముగ గలదు. ప్రశ్న-ఆరాధన అనగేమి? జవాబు-ఆరాధనలో ఒకరినొకరు తృప్తిపెట్టుకొనుట కలదు: దేవుని సంబంధించినపుడు అతని గుణమును తొంచుట అగును. ప్రశ్న-ఆరాధన ఏవిధముగ జేయులె? జవాబు-విశ్వవిర్భూత, వ్యవహార దేవుడే యని మనమునందుమకొని ఆ భావములను పుత్రము గ్రంథములందలి రచనలతోను, న్యాయము

తోను పోల్చుకొనవలెను. ఆరాధనలో నిగ్రహమును ప్రయత్నించి దేవునిపై బుద్ధి నిల్పు విషయములు జనుపుట యవసరము. అగ్ని, వాయువు, నూర్యము, భూమిజములగు ధాన్యములు, మూలికలు, ఫలములు, కాయ గూరలు, వీని యన్నిటినుండి నిరంతరము అనుభవించు లాభములు అతనిపై నాధారపడి యున్నవి. అట్టి అభిప్రాయములు తెలియజేయుమాటలు, ఆలోచించి తర్కించుటవలన వాని యర్థము, మనస్సులో కాశ్యతముగ నిల్చును.

రామమోహనుడు పునర్జన్మను నమ్ములేదు. హిందూమతమున పునర్జన్మ, కర్మ, సిద్ధాంతములు చాల ముఖ్యమైనవి. ఉపనిషత్తులందలి వేదాంతములో పునర్జన్మనుండి విముక్తిపొందుటయే ముఖ్యవిషయము. ఈవిషయమున రామమోహనుడు హిందూమతమునుండి భేదించెను. ఇకమీద యితిడు హిందువుగాడని పూర్వాచారసాంప్రదాయ లిఖనని యనుమానముతో జూడజొచ్చిరి. రామమోహనుని మతసిద్ధాంతములు బ్రహ్మమతములను యితర హిందువులనుండి వేరుజేసెను.

రామమోహనుడు నిరామించిన Service కైస్తవము. ఇతని బోధలు క్రయిస్తవమత బోధలనుండి గ్రహింపబడినవే. రామమోహనుడు ఒక ప్రక్కన మతసాంఘికపరిశుద్ధతకై పోరాడుచు, మరొకప్రక్క విద్యాభివృద్ధి పత్రికాస్వాతంత్ర్యమునకై కృషిసల్పుచు పేరుగన్న గ్రంథకర్తయై హైందవ్య దర్శములకు భక్తిశ్రద్ధలతోతలయొగ్గుచు, ప్రాయశ్చలకు పాశ్చాత్యులకు దూతగ నుండెను. రామమోహనుడు వర్ణవ్యవస్థను అంటలేదు. బహుభార్యావ్యయను సహగమనమును ఖండించెను. రామమోహనుని వైవిధ్యసంస్కృతికి వజ్రచంద్రసేన, ఈశ్వరచంద్రవిద్యాసాగర్, శివకుమారకాశ్రీ, సీతానాథతత్వభూషణులు వివిధరీతుల వృద్ధినిొందించిరి.

నారసింహలేహ్యము

ఐంగారు చేర్చబడినది. మేహము, విశ్వాక విస్తృతవ ఉత్తనష్టమును హరించి అలమున కాంతిని వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము...
కుం దబ్బిరు 3-4-0 పోస్టేజీ 10 ఆ
పి. సి. ఏ. ఓ కంపెని.
వెరిదేవి-నెల్లూరు జిల్లా.

అణువులకు క్రమశిక్షణ నేర్పే ఉష్ణమాన్యపరిస్థితి

మామూలుగా మనకు పరిచయంలో ఉన్న వాయుపదార్థాలుకూడా, ఘనపదార్థాలు ద్రవపదార్థాలలాగే వేడిచేస్తే, పరిమాణంలో పెరుగుతాయి. అయితే ఘనపదార్థాలు, ద్రవపదార్థాలు, వీటిల్లో, ఈ వ్యాకోచము, ఏపదార్థానికా పదార్థానికి ఒక ప్రత్యేకమైన విలువగలిగి ఉంటుంది. కాని వాయురూపంలో పదార్థాలు వచ్చేటప్పటికీ, ఈ వ్యాకోచం అన్ని వాయుపదార్థాలకీ ఒకే విలువకలదిగా వుంటుంది.

ఏ వాయువునైనా, జైటివాతావరణానికి సమమైన పీడనస్థితిలో ఒక నింట్రిగ్రేడు డిగ్రీమాత్రంగా వేడిచేసినపుడు, 0°ల వద్ద, సామాన్యవాతావరణపీడనంతో సమానమైన పీడనం గలిగిఉన్నప్పుటి ఘనపరిమాణంలో 1/273 మాత్రంగా ఈ వాయువు పరిమాణం పెరుగుతుంది. అలాగే 1° చలబడేసినప్పుడు మూల పరిమాణంలో 1/273 మాత్రంగా ఈ ఘనపరిమాణం తగ్గుతుంది. అంటే మంచు గడ్డకట్టి టెంపరేచరుకు 273° డిగ్రీలవరకు చలబడేస్తే, పరిమాణం మూల మొత్తంగా తగ్గిపోయి శూన్యమయి పోవాలన్నమాట. అంటే, 273°ల, కంటే తక్కువ టెంపరేచరు ఉండటానికి వీలులేదని ఊహించారు. ఈ టెంపరేచరును అబ్సల్యూట్ జీరో అన్నారు.

సకాశ్రీయంగా ఈ అబ్సల్యూట్ జీరో, సెంటిగ్రేడులెక్కును, —273-160 డిగ్రీల సెంటిగ్రేడుగాను, ఫారన్ హీట్ టెంపరేచరులో జీరోబుడిగనను 459.688 డిగ్రీలలోనూ ఉంటుంది.

ఈ టెంపరేచరు అందుకోటానికి కృషిచేసినవారిలో విలియం రాన్ డిన్ గ్రేయాకో అన్న కాలిఫోర్నియా శాస్త్రజ్ఞునికి పోతెల్ బహుమానంకూడా వచ్చింది.

అబ్సల్యూట్ జీరోకు 30° సమీపంలోకి వచ్చేటప్పటికీ సృష్టిలో మనకు పరిచయమన్న వాయుపదార్థాలన్నీ, (ఒక్క హీలి

యం వాయువుతప్ప) ద్రవపదార్థాలుగానూ, ఘనపదార్థాలుగానూ మారిపోయాయి. థర్మామీటరుగొట్టంలో వాడే పాదరసం కూడా గడ్డకట్టకుపోతుంది. అందుచేత తక్కువ టెంపరేచరులో, పాదరసం థర్మామీటరుతో టెంపరేచరు కొలవటం కుదరదు. ఈ పరిస్థితిలో విద్యుద్ద్యంత్రాల సహాయంతోనే టెంపరేచరు కొలవలసివస్తుంది.

హైడ్రోజన్, ఆక్సిజన్ వాయువులను ద్రవీభూతం చేయగలిగేటప్పటికీ, యదపరికరాల తయారులో చాలా నూత్న సౌకర్యాలకూ, నూత్న పరిశోధనలకూ ఆస్కారం కలిగింది. యధ్యంత్రంలో ఆక్సిజన్ వాయువు అధికంగానింపిన స్థితిండ్రు అవసరంగా వాడతారు. ద్రవరూపంలో ఆక్సిజన్ తయారు చేయటంతో, ఎంతో ముఖ్యంగా అత్యధికంగా సాణవాయువును, యుద్ధావసరాలకు సేకరించుకొని తీసికొనిపోవీలుకల్గింది. హైడ్రోజను ద్రవరూపంలో వాడటంవల్ల టెట్ బాంబరు విమానాలు వాట్ల వేగాన్ని మరింత వేగంచేయవచ్చునని పరిశోధనలు తెలిపాయి.

ఈ శీతలపరిస్థితిలో ప్రయోగాలు సాగించటంలో, మామూలు హైడ్రోజను, ఆక్సిజను కాక మరొకరకపు బరువైన హైడ్రోజన్, బరువైన ఆక్సిజనుకూడ తయారుచేయగలిగారు. ఈ పదార్థాల పరిశోధనలు అణురహస్యాలను మరింత సూక్ష్మంగా తెలిసికోగలిగేందుకు, అటంబాంబు హైడ్రోజన్ బాంబుల నిర్మాణపరిశోధనలు మరింత ముందుకు సాగించగలగేందుకు తోడ్పడ్డాయి.

పదార్థాలకు అయస్కాంతశక్తి కల్పించి మామూలు శాస్త్రీయవిధానాలలో ఎంత శీతల పరిస్థితికి పోగలమో అంత తక్కువ టెంపరేచరువరకు పోనిచ్చాక పదార్థానికున్న అయస్కాంతశక్తిని తీసివేయగలిగితే, పదార్థం మరికొంత చల్లబడుతుందని

తెలుసుకొని గ్రేయాకో ఆవిధానంలో అబ్సల్యూట్ జీరో టెంపరేచరు అందుకోసేందుకు ప్రయోగాలు సాగించాడు. గ్రేయాకో- 459.5° ఫారన్ హీట్ టెంపరేచరువరకు చల్లదనం అందుకోగలిగాడు. గ్రేయాకో విధానం అవలంబించి, డచ్చి శాస్త్రవేత్తలు 459.681 డిగ్రీలదాకా వెళ్ళగలిగారు. అంటే అబ్సల్యూట్ జీరోకు డిగ్రీలో తాంశము వారదాకా అందుకోగలిగారు.

20 వ శతాబ్ద ఆరంభ కాలంలోనే- 480° డిగ్రీలదాకా శీతలపరిస్థితులను శాస్త్రవేత్తలు కల్పించగలిగారు. ఒక్క హీలియం వాయువు తక్కిన వాయువులన్నీటిని, ద్రవరూపంలోనూ ఘనరూపంలోనూ సాధించగలిగారు. కాని హీలియంను ద్రవీభూతం చేయటం కుదరలేదు.

ఆతర్వాత డచ్ శాస్త్రజ్ఞులు, శీతలపరిస్థితులు కల్పించి ఆనాటి శాస్త్రీయవిధానాలనే బాగా సరిణాటికీ తెచ్చి, -454° డిగ్రీలు (ఫారన్ హీట్) వద్ద హీలియంను ద్రవంగా మార్చగలిగారు. ఆ ద్రవాన్ని మరికొంత చల్లబడవేయగలిగారు. తక్కిన ద్రవాలన్నీ ఘనరూపం అందుకొనే ఆ శీతల పరిస్థితిలో, ఈ హీలియంద్రవం, అపరూప ద్రవంగా నిలిచి, బహువిచిత్రంగా ప్రవర్తించటం మొదలుపెట్టింది. ఈ ద్రవంపై భూమ్యాకర్షణశక్తి పనిచేయడం అన్నట్లు పైకి ఎగబాకటం ప్రారంభించింది. ఒక్క తాంశము చిరువెచ్చదనం తగిలితే, చిమ్ముబుడ్డిలాగా బుస్సుని విరజిమ్ముతుంది. గాలి అడనంత గట్టిగా బిగించిన పాత్రలోకూడా మూతలను భేదించుకొని పైకి పోవనుంది. ప్రకృతిలోని భౌతికశాస్త్రధర్మాలు ఏదీ ఈ ద్రవంమీద పనిచేయనట్లే ఈ ద్రవం సంపరిస్తుంది.

ఈ శాస్త్రజ్ఞులే, పాదరసాన్ని బాగా (3000 వేడి చూడుతుంది)

భారతీయ నాగరికతను అలవరుచుకున్న ఇండోనీషియా వ్యవస్థ

జైవితంలో ఎన్నడూ చూడని, ముక్కా-
మాఖం ఎరగని అపరిచిత వ్యక్తిని మొట్ట
మొదటిసారి చూసేమాడగానే పరివ్వం
చేసుకోడం సంభవమేనా? ఇండోనీషియా
రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుడు డా॥ సుకర్నో ఢిల్లీ వచ్చి
నప్పుడు అది సాధించింది. కట్టు కథల్లో
చెప్పినట్టు అజ్ఞాతంలో పుట్టి పెరిగిన సహా
దరుని గురించి ఆనోటా ఆనోటా విని చిర
కాలానికి చూసే తరుణం వచ్చినప్పుడు
ఇటువంటిది సంభవిస్తుంది.

భారతజాతీయోద్యమకథలు, ప్రపంచచరి
త్రంలోని జాతీయస్వాతంత్ర్యసమరాలవృత్తాం
తాలు గత్తాన్ని ఉడుకెత్తించగా, స్వజాతి
దాస్యశృంఖలాల్ని క్రెంచుకోడానికి ఇండో
నీషి యాయుధాలు ఉద్యమం ప్రారంభం
చారు. భారతదేశంలో గాంధీజీ పేరు జాతీయ
చైతన్యానికి తారకమంత్ర మైకటలుగా,
ఇండోనీషియాలో సుమత్రాదీపం మొదలు
కైమర్ న్యూగిని ద్వీపాలవరకూ "సుర్దేకా"
(స్వాతంత్ర్యం) అనే నినాదం సముద్రాంత
రాలు దాటి పట్టణాల్లోపల్లెల్లో, పర్యతాల్లో

ఎనిమిదికోట్ల ఇండోనీషియా ప్రజలకు "సుర్దే
కా" నినాదంతో జాతీయ చైతన్యమిచ్చిన
నాయకుడు అబ్దుల్ రషీద్ సుకర్నో.

అరణ్యాల్లో ప్రతిస్వనించింది. ముప్ప
యొక్క వందల ద్వీపాల్లో నివసినూ పది
పేడుభాషలు, రెండువందల మాండలికపరి
భాషలు మాట్లాడే ఎనిమిది కోట్ల ప్రజల్లో
జాతీయోక్త్యాభావం ఉప్పొంగి దాస్యశృంఖ
లాల్ని ఛేదించింది. సర్వసంపత్సమృద్ధ మైన
ప్పటి భారతదేశంవలెనే రాజకీయదాస్య
ఫలితంగా దుర్భరదారిద్ర్యం, జాతీయభావం
లోతుగా పాతుకున్నాయి యీ ద్వీపసమూ
హం.

ఇండో నీషియా

భారత రిపబ్లిక్ అవతరణనుచూసినవారు ఢిల్లీవచ్చినప్పుడు ఇండోనీషియా
అధ్యక్షుడు డా॥ సుకర్నోను క్రొత్తగా తెలుసుకోవడానికి అవకాశం వున్నది.

ఇంటింటా అరటి మొక్కలు మల్లెపందిరు
 పొగడపాదలు మందార మొక్కలతో ఊరూరా
 చెరువులు, మామిడితోపులు తాటి, తుమ్మ
 తోపులు చింత, ఎర్రగన్నేరు, తంగెడు,
 జావ్వ మొదలైన చెట్లతో కళకళలాడే మన
 పూర్వగ్రామ్యజీవనాన్ని, నిత్యం పచ్చతోర
 ణమై వెలసిన మన పూర్వభారతీయనాగరి
 కతనీ, మరీ కనులారా చూడాలంటే యవ
 ద్వీపసమాహానికి థాయిలండ్ కీ వెళ్లవలసిందే
 నంటారు. మనదేశంలో ఆ పచ్చనితనం శ్రావణ
 భాద్రప గాలలో బంతిపూలతోపాటు ఒక
 సారి లీలగా కనిపించి మాయమైపోతుంది.
 హిందూగ్రామజీవనమాధుర్యం ఇంకా ఇంప్రొ
 వీసి గూలో లభిస్తుందట.

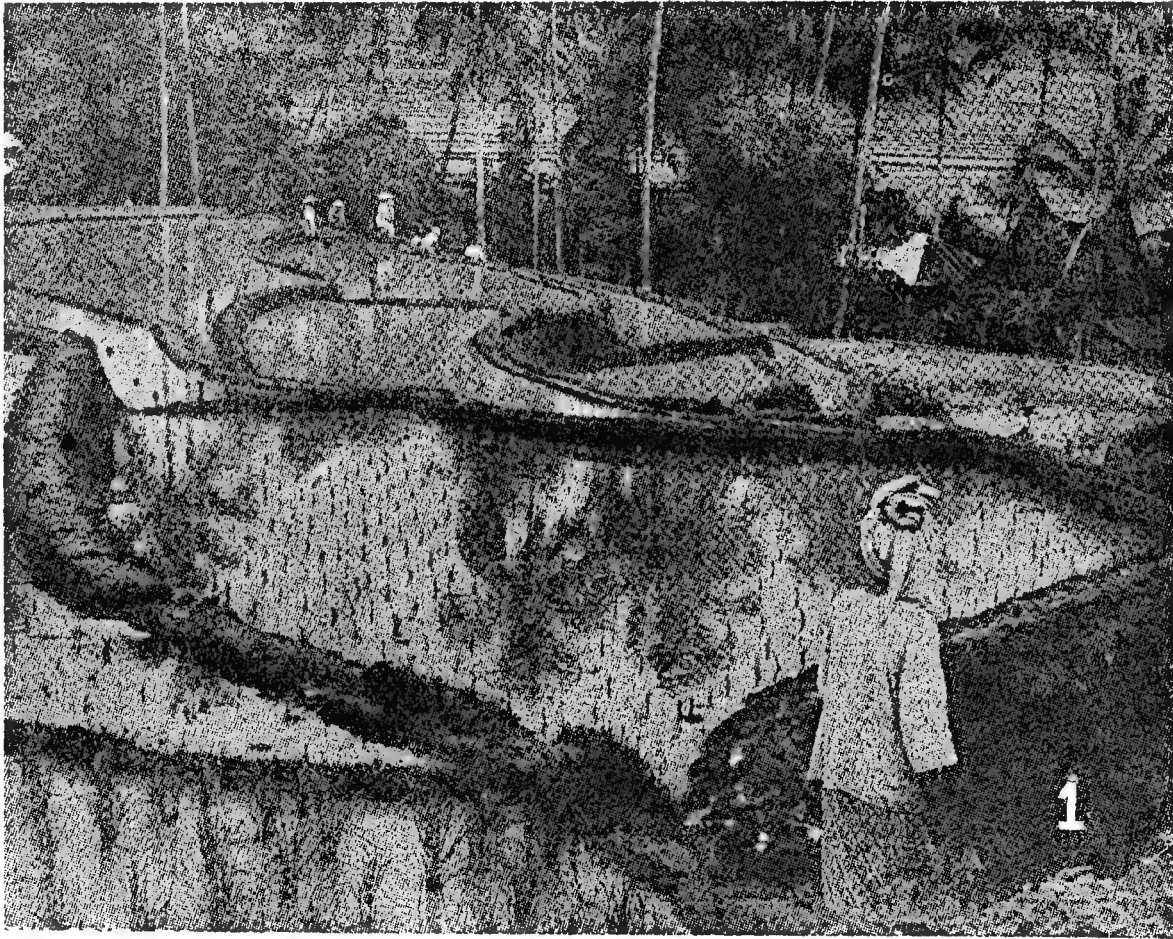
హిందూమహమ్మదీయ సభ్యతా సమైక్యత
 అక్కడే సార్థక మయింది. జపాన్ సైన్యాల
 ఆక్రమణ, గొల్లాయుధాలు, రిపబ్లికన్ స్వాతంత్ర్య
 త్రయోధారాలవల్ల కొంతవరకూ ఇంప్రొవీ
 ప్సీ గూజాతీయార్యకపరిస్థితి క్షీణించిపోయిన
 పుటికీ, పల్లెజీవనంలోని కాంక్షలు, ఖాల్సీ,
 తృప్తిని పచ్చదనాన్నీ మాయంకాలేదు.
 అనేకతాబ్దాలై య: ద్వీపసమాహంతో
 మన సంబంధబాధవ్యాలు తేగి దూరమై
 పోయినప్పటికీ, ఉభయజాతులకూ సాధ్య
 సహోదృభావం ఒకటి అష్టాతంగా అలానే
 శంకిపోయింది. ఉభయజాతులకూ మధ్య
 కల ఈ సహోదరభావాన్ని పెంపొందింప
 చేసి సాక్షాత్కరింపచేసుకోడానికే మన
 ప్రధాని పండిట్ జవహర్లాల్ నెహ్రూ
 ఇంప్రొవీషియా సంచారానికి వెళ్లారు. వెళ్లిన
 చోటెల్ల “బంగ్ నెహ్రూ” ను (సహోద
 రుడు నెహ్రూను) ఇంప్రొవీషియా ప్రజలు
 ప్రేమావరాలతో సమర్థించారు. పండిట్
 నెహ్రూ పేరు చెప్పితే భారతదేశంలోనే
 కాదు, అసియా అంతటా ప్రజలు కేలు లక్ష
 లుగా చేరి భక్తి ప్రకటిస్తారు. గాంధీ
 నెహ్రూలు లోకబాధపు లైనారు.

భారతదేశానికి ఇంప్రొవీషియాకీ అనేక
 విషయల్లో సారూప్యం ఉంది. భారతదే
 శంలో కాక్స్ ఫోర్డే పాళదేవాలమొదలు కన్యా
 కుమారి ఆగ్రంవిరకూ హిందువులందరికీ రామా
 యణంపట్ల భక్తిప్రేమలు అధికం. శాస్త్ర
 విధాంతాల పట్ల గౌరవావరాలు అపారం.
 ఇంప్రొవీషియాలో బలి ద్వీపం లోని
 “బ్రాహ్మణమతస్తులకే” కాక, మహమ్మదీయు
 లందరికీ కూడా రామాయణం పట్లనూ, శాస్త్ర
 మతం పట్లనూ అపారమయిన ప్రేమాదరా
 లున్నాయి.

ఉభయదేశాల నాగరికతా పరిణామంలో
 (22-వ పేజీ చూడుడు)

కపంగ్ — కపంగ్: — ముస్తరేఖలు, పదవిన్యాసం, కున్నితభావప్రకటన,
 మందగమనం కల ప్రత్యేకసృష్ట్యం. దాదాపు మన భరత నాట్యాన్ని పోలి ఉంటుంది.

1. మన
బడిలో అక్కడ
కనిస్తాయి.

2 కొన
బడులు ఎద్దులచే
రాజమహారాజు.
కట్టిరాడు.

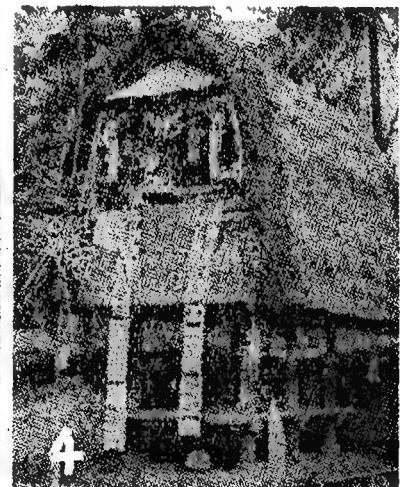
3. కును
బహుళ పుష్య. రా

4. మ.

5. పూన
దేవతలం దెయ్యం
చిన్న గాయాలే;
పువ్వులకుర్చీ గ

6. బావ
ప్రతిమ. మెరా
జోరో జదురో

ఇండోనీషియా పల్లెజీవనం

రైల్వే చట్టా కొబ్బరి, తాటి చెట్లతో ఇటువంటి కరిచేలు ఎక్కడ
కనిపిస్తాయి. అలాగే ఇండోనేషియా అంతటా కూడా

కీ, తీర్చిన పెంకుజీళ్లు, సుమత్రా. యధా చెయ్యడానికి
కాటం పెట్టి కగళు తీర్చి అనేక ప్రాణాల్ని కాపాసిన ఒక
మృత్యుచెందిన ఎద్దుకు చిహ్నంగా కొమ్ములరూపంలో పెంకుజీళ్లు

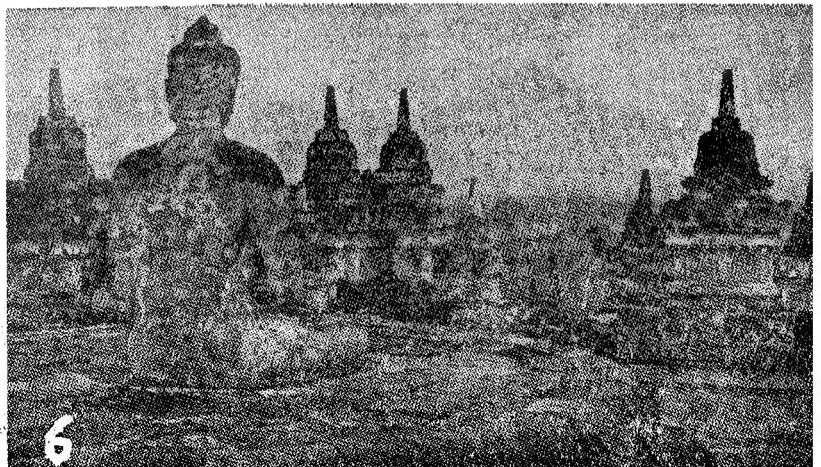
త్రాదీపంలో మూసినది పైన ఒక ౭వీ. లంగరు వేసిన ఇట్లు.
పాపాలకి బోటు ఉపయోగిస్తారు.

మూడ పూర్ణి: బలిదీపంలో ఒక రైసు ఇల్లు.

కం : మన పల్లెవాసులకు వలసే ఇండోనేషియా పల్లెవాసులకి
గిల్లా పూనుతాయి. కత్తుల్లో పొడుచుకునేవరకూ వస్తుంది. కా
పంభాస్తాయి. ప్రక్కనుండేవారు ఆరక్తాల్ని అద్ది, మం
యాలపైన కడతారు.

దీపంలో కైలేంద్రవంశపాలకులచే నిర్మించబడిన బుద్ధశి
పీ అగ్నిపర్వతం దూరంలో కనబడుతుంది. ఈ స్తూపం
నిది.

[ఛాయాచిత్రాలు “లైఫ్” పత్రిక నుంచి]

ఇండోనీషియా

(19-వ పేజీ తిరువాయి)

రాజీంచింది. సర్వసంపత్నమృద్ధమయినప్పటికీ దుర్వరదారిద్ర్యం అనుభవిస్తున్నాయి. పల్లెటూరుల్లో పల్లెల పచ్చదనం ఉభయదేశాల్లోనూ క్రమక్రమంగా అంతరాస మౌఖియమైపోయింది. వడంగి, కుమ్మరి, చాకలి సాతీ, కమ్మరివృత్తులు ఒకప్పుడు చుచ్చదశకు వచ్చి ఇప్పుడు క్షీణిస్తున్నాయి. ఆ వృత్తుల గౌరవం క్షీణించిపోయింది, ఉభయదేశాల్లోనూ అనాది నుంచీ పండిత పామరలకు విభేదం చేకూర్చిన పురాణకథాకాండేపాలు, తోలు బొమ్మకాటలు, దేవతల ఉంచేగింపులు, ఉత్సవాలు, దేవతల పూనకాలు, జ్యోతిష్కలు, సోదరత్వపాళ్లు, భటాజులు, మంత్రగాళ్లు, గారడీవాళ్లు, ఇంద్రజాలం, నాళికవైద్యాలు, బలప్రదర్శనాలు, కోడిపందాలు, పాత్రేళ్ల పోటీలు, మొదలైవి క్రమక్రమంగా అంతర్ధానమై ప్రజలకు అధునికజీవనవిధానం అలవడుతోంది. ఉభయదేశాల్లోనూ ఎక్కడచూసినా మహానగరాలలో కాని క్రాంతిలో కాని పూరిళ్లు వెంతుట్టిళ్లు కానవస్తాయి. సరిచేలు,

ఎద్దుల నూడ్చి కర్రనాగళ్లతో దున్నిన భూమి, గుబుగుతోటలు, మహావృక్షాలు, రెండెడ్ల బళ్లు, ఒంటెద్దుబళ్లు, పాడిపశువులు, సంతలు, అదే ప్రకారంతో గ్రామజీవనాన్ని సాక్షాత్కరింపజేస్తాయి. పొంగుబుగ్గలూ మెరిసే చిన్నకట్టకలిగి పొట్టిగా ఉండే ఇండోనీషియన్ సల్లెవాసులు అమానుషులు.

శైవవైష్ణవదేవాలయాలు, బౌద్ధమూలాలు ఇండోనీషియాలో కూడా తరుచుగా కానవస్తాయి. శిల్పవృత్తాదీకళ్లలో, జానపద నృత్యగీతాదిరంగాలలో హిందువుల కళల కత్తిరిత సన్నిహితబాంధవ్యం ఉంది.

ఉభయదేశాల్లోనూ కూడా రాజకీయాలంటే ప్రజలకు జీవనసముద్ధరణసాధకం, నాయకులకు అధికారసమపార్జన పరికరం. కాని మనదేశంలోవలె ఇంకా ఇండోనీషియాలో ప్రజల్లో వారి మూర్ఖతచారాలనంచీ నిరర్థకమైన మాజనీయమాలసాచీ, పరిరక్షన పొందడానికి రాజకీయ చైతన్యం కాని సమాజస్థితితప్పట్ల రోత కాని బలీయం కాలేదు. అందుకే ఇంకా ఇండోనీషియాలో ఈ గ్రామీణజీవనం నిరాటంకంగా కొనసాగిపోతూనే ఉంది.

ప్రజల జీవనసముద్ధరణ ఉభయ

దేశాల జాతీయనాయకులు ప్రాణా లాడి కృషిచేస్తున్నారు. మన దేశాన్ని విచ్ఛిన్న పరచగలిగిన మతోన్మాదుల ఉద్యమం దేశంలోనూ ఉంది కాని ఆ ఉద్యమం క్రమక్రమంగా క్షీణించిపోతోంది.

ఆసియా ప్రజాస్వాతంత్ర్యవైతన్యానికి ఇండియా ఇండోనీషియాలు పునాదులు. ఈ దేశాలకు పరదేశాల ఆక్రమణ అక్కరలేదు. పరల సాత్తుపైన కాంక్ష లేదు. జాతీయైక్యతాసాధనా, ఆర్థికసముద్ధరణ ప్రధాన సమస్యలు. ఈ రెండులక్ష్యాలిని సాధించడానికి ముఖ్యప్రతిబంధకాలు పాశ్చాత్యులూ, కమ్యూనిస్టుల మటలు. ఈ ప్రతిబంధకాల్ని గడవాలంటే ఆసియా దేశాలమధ్య సహకారం, సమైక్యతాభావం సోదరభావం బలపడవలసిన అవసరం ఉంది. అది సాధించడానికి దాని సకల శ్రద్ధలీ, చిట్టచివరికి రిపబ్లిక్ ప్రతిష్ఠా నోత్పన్నంలో పాల్గొని ప్రాతీభావం ప్రకటించాడు. ఇప్పుడు పండిట్ జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ఇండోనీషియా సందర్శన చేస్తున్నారు. భారతీయుల మాదిరిగానే అక్కడ కూడా ఇండోనీషి

(38-వ పేజీ చూడుడు)

ఇండోనీషియా జాతీయనాయకులు

1. ప్రధానమంత్రి డా॥ మహా ముక్త్ హటా. సుమత్రా ద్వీపవాసి. పేగ్ సమాలోచనలో ఇండోనీషియా స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించాడు.

2. జోగ్జకరాసుల్తాన్. డచ్చి వైస్రాలతో పోరాడి రిపబ్లిక్ నెహ్రూల్ని నడిపి గొరిల్లాచర్యలు నిర్వహించాడు. ఇప్పుడు దేశరక్షణకాఖామంత్రి.

3. బలిద్వీపరాజు అనన్ ఆంగన్. తూర్పుఇండోనీషియా ప్రధానిగా కొంతకాలం ఉండి రిపబ్లిక్ స్థాపనానంతరం కేంద్రమంత్రివర్గంలో ఆంతరంగికమంత్రిగా పనిచేశాడు.

4. సుతార్నావగిర్. స్వాతంత్ర్యసమరంలో అత్యంత ప్రధానపాత్ర నిర్వహించినప్పటికీ వ్యక్తివైషమ్యాలవల్ల రాజకీయ అధికారం చేకొనలేదు.

ఎంగళిసూరన - ఆత్మస్తుతి

శ్రీ వేదాంతము గోపాలకృష్ణమాచార్యులు

కళాపూర్ణోదయ మొక యపూర్వసృష్టి. ఏ పురాణమునుండియో ఎరువు దెచ్చుకొన్న సామ్యము సానదీతీచి వేటైన నగనీసిన ప్రబంధకవుల మార్గము వేరు. వాఙ్మికాలపు సూరనమార్గము వేరు. ప్రబంధశిల్పమందలి రహస్య మొక కథను తీసికొని యందలి యనాచిత్యములను సంస్కరించి రసబంధురముగా నశీలన మొనరించుట. ఈ శిల్పధర్మము లను పెద్దవాడలు పాలించి యశస్వీతైరి. ప్రబంధకవుల సమష్టియశస్సులో సూరనయు ప్రభావతీప్రద్యుమ్న రచనమున పాముపంచు కొన్నాడు. వాఙ్మయమందనటనట పాడ సూపుచువచ్చిన శేషరచనకొక పరిణామరూపము రాఘవపాండవీయము. శ్రోతృచంతలు త్రొక్క నుబలాటపడు నీకవిబుద్ధి కల్పనాకావ్యమార్గమున త్రొక్కినది. తత్ఫలముగనే సూరకవి హహాఙ్మయరోచిష్కార్యమణిహార మాండ్రభారతిగళిమి నలంకరింపగలిగెను.

అటు సంస్కృతమున కాదం బరి యు ఇటు ఆంధ్రమున కళాపూర్ణోదయమును గహనములు. కళాపూర్ణోదయమందేమి ఏ కావ్యమందైనను తన రచనాకాశలమును కృతిపతిచే చెప్పించుట ప్రాబంధికుని యాచార్యము. యాచార్యమును సూరన యు పాటించినాడు. కాని యింకొక విశేషాచార మవలంబించినాడు. రసికులు కనుగొనునట్లు అటనట తన్నుతా పొగడి కొన్నాడు. పాత్రలద్వారా కళాపూర్ణోదయ ప్రాశస్త్యము పాఠకులకు కవి ఎఱిగింపవలసిన యవసరము కల్గినది. దానికి కారణమేమని మనము ప్రశ్నించకొనవచ్చును. తత్ఫలమే సమాధానమును లభించును.

కళాపూర్ణోదయము గహనము. కథావక్రతయే కావ్యమునకు వన్నె దెచ్చెనని రామలింగారెడ్డిగారు నిరూపించిరి. అది నూటికి నూరుపాళ్ళును నిక్కము. కాని నాటివారేమి నేటివారును విడదీయరాని చిక్కులతో నల్లిబిల్లిగ నల్లుకొన్న చిక్కుడుపాదువలె నున్నదే మీ కథ యని యాక్షేపించుచున్నారు. 'ఊహించి తెలియరాకుండ సూర

పరాజు శ్రమ గళాపూర్ణోదయము రచించె' నని రామకృష్ణకవి పలికినట్లుగా వదంతి కలదు. రామకృష్ణకవిని కాకపోవచ్చును. నాటి నేటి మధ్యకాలముం దీమాఘటన దామాట మాత్రమా సత్యము. దీనిద్వారా యందలి కథావక్రత యధిక్షేపణకు తావైన దనుట విస్తృతము.

వేళ్ళమును కలబాషిణి నాయక యగుటను కొందగు కులీనులు తిరస్కరించియుండుగు. అదియును కాక ఆపెకు నలకూబరు నందును మణికంధరుగందును ప్రేమ సెలకొని యుండు లేమి? ఆపెకు మానసికవ్యభిచార గోష మంటగట్ట కొందరు శుష్కపండితులకు హింకలిగినది. కాననే కవి యిం కుశల కల నన్నిటిని కావ్యమందు సమాధానింప వలసినవచ్చినది.

అదికాక అందలి శృంగారరససరస్వతి ఆలంకారినిర్దిష్టమైన రావబాటపై నడువ లేదు. రామలింగారెడ్డిగా రన్నట్లు 'గ్రంథ కీటకముయి వ్యాకరణసూత్రములను వర్ణించుట వలన నూనెకు నష్టియే కాని కవితకు పుష్టి లేదు. కాని ఆమాట నాటి పండితు లొప్పు కొందురా? అది కలలోని మాట. ఇన్ని కారణములచే కళాపూర్ణోదయ మరానరణ పాత్ర మైనది.

సూరనరాఘవపాండవీయమున నున్న ప్రచారము నేటికిని కళాపూర్ణోదయమునకు లేదనుట స్పష్టము. పెండ్రెగలులకై పదములను విఱచి పాండిత్యప్రదర్శనమునకై పలుపొట్లు పడి రచించిన రాఘవపాండవీయమున కంత ప్రచార మేమి? నిస్సర్గలితకవితాకుమారి నగనకాలయొకథాకల్పనాసాందర్యకోభితమై చెలువంపునీయయిన కళాపూర్ణోదయమునకే గతియేమి? నేటికిని కళాపూర్ణోదయమును కొందరుపండితు లధిక్షేపించు టిసందర్భమున గమనార్హము. రామరాజభూషణునివంటి యుపజ్ఞాతాభిప్రాయ కేవలకల్పనాకథలు కృత్రిమరత్నములని యధిక్షేపించెను. కల్పన కాకాలమున తావు లేదు. అందును యీకథ గజబిజిగా నుండి విడదీయరాని

చిక్కులతో నిండియుండి నాటి పతిత్వలో కమున కాహాదము గూర్చియుండక పోవచ్చును. అట్టియప్పుడు తన కావ్యమందలి అపూర్వగామనీయకమును కవి తదర్థింప వలసి వచ్చును. కథను వర్ణనలతో పెంచెడి వారు నాటి కవులు. అట్టి వర్ణనలు మచ్చున కైన కళాపూర్ణోదయమునందు లేవు. నాటి కాలముం దిట్టి కావ్య మనాదరణపాత్ర మగుటలో నాశ్చర్యము లేదు.

కలభాషిణి అచ్చతరకమనీయజ్యోత్స్నా శీలయని పాఠకులకు మాపట్టుటకై వారికి సహజముగా పొడయు శంకల నూహించి సూరన సమాధానించినాడు. నాగుకకు పాఠకులు మానసిక వ్యభిచారగోష మంటగట్ట వచ్చునని సూరన ఊహించినాడు. దానికై కాకపోయినను సుగాత్రీశాలీనుల కథ కల్పించినాడు. సుగాత్రీశాలీనుల కథాకల్పనము అసృతావగాము. మణికంధరుకు కలభాషిణికి తనయందు నెలకొన్న ప్రేమమును సమర్థించుటకై ఈకథ చెప్పినాడు. కలభాషిణి:—

శ్రీముతమైన దివ్యమణి
చేతికి నబ్బగ బాణజైచి త
చ్చాయయొకింతియుల్కి గని
చాల గృశించితి గాజాపూసకై
నా యుదివేగ మేనునకొ
నందుద దన్యకీ యబ్బె నన్న న
త్యాయత తత్సమాగమము
భాషికి నోచమి నెంచి కుంజదనా

అని పల్కినది. కామ్యుగస్తువు దుర్లభమైనవ్యగు తదాభాస ముపించుకొను నింకొకనస్తువుపై దృష్టి ప్రసరించుట మానవ సహజస్థిభావము. సహజమే కావచ్చును. కాని కలభాషిణి కేల ప్రసరించినది? మణి కంధరుడు తన్ను ప్రేమించుచున్నాడా? ప్రేమించుచున్నాడు. నారదుని కనుగవ కప్పు లెట్లు? ఇన్ని శంకలకు సమాధానము లభింపక కలభాషిణి నలకూబరునం దాసక్తి వహించినది. అంతమాత్రమున నాయుక వ్యభిచారిణి కాదని కవ్యుద్దేశ్యము. దానినే పాఠ

కులకు తెరమరుగుననుండి తెలియపడచి నాడు.

గంధర్వకుమారుడు, కలభాషిణిగానకళా సహావ్యాయి కాబోవువాడు నగు మణికంధరుడు ఆకాశమార్గమున నారదమానితో కలసి ద్వారకాపురి కేగెనుచున్న ఘట్ట మది. అతడు ఎలతోటలో నుయ్యేలో లూగుచున్న కలభాషిణి త్యాగుడును కాంచి.

‘తమియాదీగల కూపుటుయ్యెలల బం తాలాడుచుగ నూగు నా కొమగుంబ్రాకుపు గబ్బిగుబ్బెతల యం ఘ్రుక్కగా జాగి మిం, టి మొగంటె చుచెందు, తేమి గసగొం తేమి దిగ్గహాగింద్ర! నా కన్యగీ శీతలతోడ గాగ్గయునకుం గాబ్బాచులా గొప్పెడున్’

అని శ్రించినాడు. నారగుడు భలిరా యని తల యూచి శిష్యుని భావనాపటిమ నభినందించినాడు. ‘తగ న్నామించి’ మణికంధరుడు పత్రినది నిక్కములు.. నా దృష్టిలో నూరనయే మణికంధరుడు. ఇటు కవి తన భావనాప్రతిభను పొగడుకొన్నట్లు మనము గ్రహింపవచ్చును. పొగడుకొన్నను తప్పేమి? ఈ రెండుపద్యములును నూరన కవితానైపుణికి నిదర్శనములు.

ప్రథమసందర్శనమున శ్రీకృష్ణుని మణి కంధరుడు దండకరూపమున క్షుతించినాడు. కలభాషిణి ఏకసంభాగహానియన కృష్ణ సాన్నిధ్యమున మరల దండకమును. పఠించి నది. శ్రీకృష్ణుడు మణికంధరుని! కవితా ప్రతిభను మెచ్చుకొని తన యమూల్యముకై హార మీకవిగళసీమ నలంకరించెను. ఇది నూరనఅనుభవమేమో? నంద్యాలకృష్ణ భూపతి ప్రథమసందర్శనమున నూరకవిజయ గీతములను వీనువింగ గావించి తలయూచి మెచ్చి రత్నహార ముపాయనము పెట్టినాడేమో? కలభాషిణి ‘పాసగ ముత్రేపుసరలో పోహ లించిన రీల.....’ కవిత చెప్పే సేర్పు సత్కవి వరుసకు వాంఛితారము లూ సగ ని వా రుం దురా అని పత్రినది. ఎలతోటలో నారదు నితో దండకమును పఠించి మణికంధరుని కవితాప్రతిభను మెచ్చుకొన్నది. ఇటు నాకృష్ణప్రళంసాపరిమళము గుబాళించెడిని.

ఇట్లయ్యెఘట్టల కవి తన్ను ప్రళంసించు కొనుట మనము కనిపట్టవచ్చును. ఇంకొకచో నిట్టితావియే గుబాళించెడిని. అది అపమ త్యాసమునందలి యొక ఘట్టము. యతీశ్వరుడు దేవాలయబహిష్కారమునందలి శిల్ప

ప్రతిమలను కనుంగొని కాంచి పరంపుడై శిల్పిని మెచ్చుకొనుచు వానిని కాగిరించు కొన్న ఘట్ట మది. ‘బలిర శిల్పకులేంద్ర! బ్రహ్మ నుమీ తే తే ప గి ది తే నీ తిర యాప్రతిమ’నని యతీశ్వరుడు విభ్రాం

తుడై శిల్పనైపుణ్యమును మెచ్చుకొన్నాడు. ఇటు కవి తన శిల్పనామఖమైన కవితాశిల్ప ప్రతిభనే యాపట్టున నులియించుకొన్నాడా అనిపించుచున్నది.

నాకు తెలియలేదు (కాని అప్పుకు తెలిసింది!) పాపాయి ఎందుకు ఏడ్చాడో -

“అయ్యో! పాపాయి అంతగా ఏడుస్తున్నాడు; కారణం తెలియదు. ఇప్పుడేగా పాలిచ్చి అతని దుస్తులను మార్చాను.”

“లోపమేమిటో? కాకు తెలుసు. నాడికి పోయిగా లేదు... నేను ఎంత త్వరగా చూడలే స్తానో చూడు.”

5 నిమిషముల తరువాత:

“అశ్రుర్యమమ్మా! ఇప్పుడు కాదు ఎంత పోయిగా, కృప్తిగా ఉన్నాడు!”

“పాపాయి ఒక్క గర గర లాడుతుంటే ఏడువక ఏం చేస్తాడు! జాన్సన్స్ చేబీ పాడరు త్వరగా యుర్రును తగ్గించును. వీళ్ళ పోసిన తరువాత దీనిని ఎప్పుడూ కాదుము?”

అప్పటినుండి అప్పు సుఖము అననరీంచాను

ఇప్పుడు వాడు చాలా బాగున్నాడు -

జాన్సన్స్ చేబీ పాడరు!

ప్రపంచమంతటాలో అతి రేత చక్రమును మూడే ఉత్త కాంధిని, పోయిని యిచ్చుటకే జాన్సన్స్ చేబీ పాడరు ప్రత్యేకముగా రేయారు చేయబడినది. అంతవల్లకే ప్రపంచమంతటా వివేకవంతులగు తల్లులు వీరిని తమ పిల్లలకు కాదుచున్నార. —తమకు మూడో!

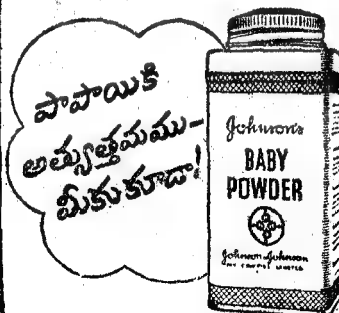
ప్రపంచమంతటాలో కల్ల ఎప్పుడూ అప్పుకు మూడే చేబీ పాడరు!

జాన్సన్స్ చేబీ పాడరు

Johnson's
BABY POWDER

జాన్సన్ & జాన్సన్ తయారు

పోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: జి. సి. వి. (ఇండియా) లి

పాపాయికి అప్పుడేమము-మీకు కూడా!

బాలల నందం

గిరి కన్య

పూర్వము ఒక రాజు, రాణీ ఉండే వారు. ఆ రాజు పర్యతరాజు. వారికి ఒక అందమయిన కుమార్తె ఉండేది ప్రపంచమందలి రాణులలో అందమున వాసికెక్కినది ఆ బాలిక. రాజుగారు ఆ బాలికకు 'సారిక'

అని నామకరణము చేశారు. సారిక పుట్టుకలోనే ఒక చిత్ర మయిన విషయము సంఘ టిల్లినది. ఆమె పుట్టుకలోనే ఆమె మెడలో ఒక గొలుసు వేయబడిఉన్నది. ఆ గొలుసు లోనే ఆమె ప్రాణ మున్న దని పెద్దలు తెలియజేశారు. అప్పటినుండి ఆమె తలి దండ్రు లామె విషయమున బహుజాగ్రత్త తీసికొనిరి.

కొన్ని దినములకు ఆమె పెరిగి పెద్దదయింది. ఒకనా డామె తండ్రి చాల విలువ యిన బంగారపు చెప్పుల జతను నది సారిక పుట్టినము నాడు బహుకరించెను.

సారిక తన గొలుసుతో బాటుగ బంగారు చెప్పులను కూడ విడిచేది కాదు. ఒక నాడు పుప్పుల కొరకు సారిక కొండ

చరియలవైపు వెళ్ళింది. కొండపైన నడస్తుండగా ఒక జోడు జారి క్రింద

శ్రీమతి వి. యల్. సీతాదేవి

ఎక్కడో పడిపోయింది. సారిక తన వద్ద నున్న జత విడిపోయినందుకు

చాల దుఃఖించింది. ఎవరు చెప్పినా వినలేదు. రాజభటులందరు కలిసి నెలలతరబడి అడవులన్నీ గాలించినా దొరకలేదు.

చాలదినాలతర్వాత ఒక రాజ కుమారుడు వేటనిమిత్తమై ఆ అడవి గుండా పోతున్నాడు. తళతళా మెరుస్తూ పడిఉన్న జోడును తీసి ఇది తప్పక ఏ రాజకుమార్తెదో అయిఉంటుందని జాగ్రత్తచేశాడు.

దానిని ఇంటికితీసికొని పోయి రాజకుమారుడు తన తల్లికి చూపించాడు. తల్లి ఆ జోడు ను చూసి సంతోషించి ఆ జోడు ఏకస్యకు సరిపోవునో ఆమెను తప్పక వివాహమా డ వలసినదనిచెప్పింది. ఎన్ని దినాలయినా ఆ జమయిన రాజకుమార్తె కనపడటము లేదు. ఒకనాడు కొందరు మార్గస్థులు ఈ రాజకుమారుని మందిరమునకు విచ్చేసి తమ దేశములో పర్వతరా జున్నాడని వాని కుమార్తె గిరికన్య తన బంగారపు జోడును పారేసుకుందని వినిపించి వెళ్లిపోయారు. వెంటనే రాజకుమారుడు తన తల్లితో నేనుగిరికన్యను చూడబోవుచున్నాను. ఆమె కిజోడును ఇచ్చేస్తా నని చెప్పెను. కాని తల్లి "నాయనా

నీకు బహుమానముగా ఎంతో ధన మిస్తారు. కాని దానిని నీవు అంగీకరించక రాజకుమార్తె నిచ్చి వివాహము చెయ్యమని అడుగు"మని చెప్పెను. సరేనని రాజకుమారుడు బయలుదేరెను.

రాజకుమారుడు చాలరోజులకి పర్వతరాజును చేరగల్గాడు. పర్వతరాజు శుభవార్త విని చాల సంతోషించాడు. బహుమతికోరమన్నాడు. రాజకుమారుడు తనకు కావలసిన బహుమతి రాజకుమార్తె నుంచి బంగలు పల్కుగా పర్వతరాజునే సీయలే దానినే కోరితివా అని విచారించాడు. పరవాలేదు పోయి నీకుమార్తెను అడిగిరమ్మని రాజకుమారుడు పంపించాడు. రాజకుమార్తె సంతోషముతో అంగీకరించింది. వీరిద్దరికి అతివైభవముగా వివాహము జరిగింది. ఆఖరిరోజున రాజకుమారుడు సారికను తనతో తీసికొనిపోవుటకు అనుజ్ఞ ఇమ్మని కోరాడు. పర్వతరాజు సరేనని, వప్పుకొని తన కుమార్తె గిరికన్య మెడలోని హారముమాత్రము ఇతరులెవ్వరూ ధరింపకూడదని, ధరించిన యడల ఆమె చనిపోవునని చెప్పెను. రాజకుమారుడు అన్నిటికి సమ్మతించి గిరికన్యతోనహా బయలుదేరెను.

రాజకుమారుడు ఇంటికి చేరగానే కోడల్ని చూసుకొని రాజు, రాణీ సంతోషించారు. కానీ రాజకుమారునికి ఇంతకుపూర్వ మొక వివాహము జరిగింది. ఆమె 'మాయినా'. గిరికన్య, 'సారికను' చూచినప్పటినుండి ఆమెకు ద్వేష మంకురించింది. సారిక నెలా

గయినా చూపవలెనని దురాశ పుట్టింది. కాని ఆమెయెడ ప్రేమ గలదానివలె ప్రసవించేది. కాల వశాత్తు కొన్నాళ్ళకు గాజకుమారుడు దూరపుప్రయాణము చేయవలసివచ్చింది. సారికను వారివద్ద విడుచుటకు ఇష్టము లేకపోయినను విధిలేక విడిచాడు. సారికను, ఆమె మెడలోని హారమునువిషయము శ్రద్ధతీసికొనవలసిందిగా తల్లి, తండ్రితో చెప్పి రాజకుమారుడు వెళ్ళెను. సమయము కనిపెట్టి మాయినా ఒకరోజున తన చెల్లెలు సారికను తన యింటికి ఆహ్వానించి ఆమెమెడలోని హారమును దొంగిలించింది. తెల్లవారి జూడగా సారిక నిర్జీవమై పడిఉంది. హారము మాట అందరు మరచిపోయారు. రాజు, రాణీ మిగుల విచారించి చివరకు ఆమెను ఒక గాజుపెట్టెలో అలంకరించి ఒక తోటలో సమాధి చేయుటకు నిశ్చయించారు.

చాలదినములతర్వాత రాజకుమారుడు తిరిగి వచ్చాడు. జరిగినదంతా విని ఎంతో విచారించి సమాధివద్దకు పరుగెత్తాడు. ప్రశ్నాంతంగా నిద్దురబోతున్నట్టుంది సారిక. కాని ఏం లాభం? ఎంతకీ సారిక లేవకపోవడముచే విసిగిపోయాడు. సారిక తన గిరికన్య తనతో సంచరించిన ప్రవర్తనలన్నీ కలలుగా మారికట్టు విలపించాడు. చివరికి గాజకుమారుడు గృహాన్ముఖుడయ్యాడు. కాని ఆరాత్రే ఒక వింత జరిగింది. ఆరాత్రే మాయినా తాను నిద్రబోయేముందు ఆ హారము తీసి దాచింది. వెంటనే అక్కడ సారిక లేచి నిల్చుంది.

దాహమేసింది. నెమ్మదిగా దిగి ప్రక్కనున్న చెరువులోని నీళ్లు త్రాగింది. మళ్ళీ ఎప్పుడు వచ్చిందో తెలియకుండానే సారిక తన స్థానములో నిర్జీవమయింది. ఆ రాత్రే ఒక చక్కని కుమారుని ప్రసవించింది సారిక. ఒంటరితనముచే ఏడుస్తూ పడుకున్నా డాబాలుడు. ఇది జరిగిన కొన్ని దినములవరకు రాజకుమారుడు విచారముచే ఆవైపుకు రాలేదు. ఒకనాడు మళ్ళీ పోవలెనని బుద్ధిపుట్టి బయలుదేరాడు. దూరాన్నించే చిన్న ఏడుపు వినిపించింది. తన కళ్ళను తానే నమ్మలేకపోయాడు రాజకుమారుడు. సారిక లేచి చెరువువైపు పోయి నీరు త్రాగుచున్నది. ఒక చక్కని పిల్లవానిని ఎత్తుకుంది. రాజకుమారుడు సారికను కలుసుకున్నాడు. ఇరువురూ ఆనందాభిలో మునిగి తేలిపోయారు. సారిక వారి ఎడబాటు హారము నెవరో తీయుటచే కల్గిన దనియు, తీసినది మాత్రము తెలియదనియు చెప్పింది. కాని తెల్లవార్తూండుటచే అక్కడ ఆమె హారమును ధరించుటచే సారిక వెంటనే గాజుపెట్టెలో నిర్జీవమయిఉంది. వెంటనే రాజకుమారుడు ఇంటికి వచ్చి నౌకర్లను ఇంటిలోనివారందరినీ శరీక్షించాడు. మాయినామాత్రము తన ఆరోగ్యము బాగాలేదని తన దానీలను వెళ్ళనీయలేదు. కాని రాజకుమారుడు వప్పుకొనలేదు. రాజకుమారుడు అనుమానించునని మాయినా హారమును దానీచేతి కిచ్చెను. ఆమె దానినితన చీరక్రింద పెట్టుకొని

మూలం : ట్రైజర్ ఐలండు

రచన : ఆర్. యల్. స్వివెన్సన్

1

అనుకరణ :

“నళినీ మోహన్”

నేను చెప్తాన్న ఈ కథ జరిగిన నాటికి నా వయస్సు ఎంతో లేదు. షాహుగేల్లే. నమ్మదానికి సమీప లో మా నాన్న ఒక చిన్న హోటలు పెట్టి నడుపుతూండే వాడు. ఆయనకు చిన్న చిన్న పనులలో సాయం చేస్తూ నేనూ అక్కడే ఉండేవాణ్ణి.

ఒకరోజున ఒక ముసలి ‘కళాసు’ (పడన నడిపేవాడు) మా హోటలుకి వచ్చాడు. ఊరికి దూరంగా, నమ్మదానికి పక్కనే, ఏకాంతంగా ఉన్న మా హోటలు అతనికి నచ్చింది. అక్కడే మకాం పెడతా నన్నాడు. మా నాన్న ఆయనకు మేడమీద ఒక గది కాళీచేసి ఇచ్చాడు. అతను తనతో తెచ్చుకున్న పెద్ద కావిడిపెట్టె ఆ గదిలో పెట్టుకుని ఉండిపోయాడు.

అతను తన పేరు ‘కెప్టెన్ బిల్’ అని చెప్పేవాడు. మహామోట మనిషి. తెగ తాగుతాడు. వచ్చిన రోజునే ఆయన మమ్మల్ని వేసిన ప్రశ్నలు వినేటప్పటికి ఎవరో,

తోడివాళ్లకి భయపడి దాక్కునే టండుకు వచ్చినట్లు కనబడింది. ఎవరైనా నాచికుడు కుంటివాడు కనక కనిపిస్తే తనకు వెంటనే చెప్పమని నాకు పని పురమాయించాడు. అలా కనిపెట్టిఉండడానికై నాకు నెలనెలా కొంత డబ్బుకూడా ఇచ్చేవాడు.

కొన్ని నెలలవరకూ ఏమీ విశేషాలు జరగలేదు. ఒకనాడు ఇంకో కళాసు ఎవడో వచ్చి, కెప్టెన్ బిల్ కోసం అడిగాడు. వేళప్పుడు కెప్టెన్ ఇంట్లో లేడు. ఎక్కడున్నాడో వెదికివస్తానని చెప్తే ఆ కళాసు నన్ను కదలనివ్వలేదు. నాకు భయం వేసింది. ఇంతలో బిల్ వచ్చేడు. అతన్ని చూడగానే బిల్ ఉగ్రుడయ్యాడు. ఇద్దరూ కొద్దిసేపు తగువులాడుకున్నారు. కెప్టెన్ ఆకొత్తవాడిని కొట్టి తరిమివేశాడు. బిల్ విసిరిన ఘరకత్తి మా హోటలు పైను బోర్డుకీ తగలడంచేత ప్రమాదం తప్పిపోయింది గాని లేకపోతే ఆ కొత్తకళాసుని

తలతెగిపోవలసిందే. కొద్దిలో దాటి పోయాడు. కొత్తవాడు కెప్టెన్-ను ఏమీ చెయ్యలేదు కాని, ఆ ఆవేశంతో కెప్టెన్ కు మూర్చ ఫిట్ వచ్చింది. నమరూనికి అడ్డప వశాత్తూ డాక్టరు లెవిసన్, మాయింట్లోనే ఉన్నాడు. జబ్బుగా ఉన్న మా నాన్నను చూడడానికి వచ్చాడు. కెప్టెన్ మూర్ఛమాల చెప్పగానే ఆయన పరుగెత్తుకు వచ్చి చికిత్స చేశాడు. తెలివి వచ్చాక అతడింకెప్పుడూ తాగకూడదనీ, తాగితే ఎప్పుడో ఇల్లాగే పడి చచ్చిపోతాడనీ డాక్టరు లెవిసన్, కెప్టెన్ కు గట్టిగా చెప్పేడు. అప్పటి మటుక్కి అల్లాగే నని బిల్ తల ఊపేడు. కాని, మాన్తాడా? రెండోరోజునుంచే మా మూలు మోతాదు పట్టించడం ప్రారంభించాడు.

ఇది జరిగిన కొద్దిరోజులకు మా నాన్నగారు చనిపోయారు. ఆయన చనిపోయిన మూడోరోజున ఒక గుడ్డివాడు దారి అడుగుతూ మా

గుమ్మంలోకి వచ్చాడు. నేను అతని చెయ్యి పట్టుకుని రోడ్డుమీదకు తీసుకుపోబోయాను. కాని వాడు నా చెయ్యిపట్టుకుని రోడ్డుమీదికి బదులు కెప్టెన్ బిల్ దగ్గరికి తీసుకువెళ్లమన్నాడు లేకపోతే చెయ్యి విరిచేస్తా న న్నా డు. ఇంక తప్పింది కాదు. కెప్టెన్ గదికి తీసుకువెళ్లను. గుడ్డినాడిని చూసేటట్టికి కెప్టెన్

చూసి, మహాకోపంతో చిందులు తొక్కుతున్నాడు. దానిమీద ఒక వైపున నల్లటిమచ్చ కానీబిళ్లంత టిది ఉంది. రెండోవైపున “రాత్రి పదిగంటలకి “ఏదో” ఇవ్వకపోతే చంపేస్తా మని” వ్రాసిఉంది. అది చదివే కెప్టెన్ అంత ధూంధూలు చేస్తున్నాడు. ఆ ఉద్రేకం, ఆ ఆవేశంలో అతనికి మళ్ళీ ఫిట్

వెంటనే పరుగెత్తుకుని వెళ్లి మా అమ్మతో చెప్పేను. ఆమెమాత్రం శ్లం చేస్తుంది? గుడ్డివాడు తనవా ఏ తో వస్తే ఏ మి టీ చెయ్యడం? పిలుస్తే పలికేటందుకైనా దగ్గర్లో ఎవ్వరూ లేరు. కనక ఊళ్ళోకి వెళ్లి ఎవరినైనా తోడు తెచ్చుకుందామని, ఇద్దరం బయలుదేరి, మా హోటలుకి కూతవేటుదూరంగా ఉన్న ఊరిగుడితెలుదగ్గరకు వెళ్ళేం. మా స్థితి ఎవరితో చెప్పకున్నా వాళ్లు హడలిపోయి ఎవరికి వారే రామంటే రామన్నారు. వాళ్లు ఒక ఉపకారం మాత్రం చేసివెట్టేరు. ఒక మనిషి నిచ్చి డాక్టర్ లెవి నేకి మా సంగతి తెలుపుతూ కబురు పంపేరు. లెవి నే మా ఊరిమా జప్టేటుకూడాను. ఆయన సాయం వస్తాడు.

అప్పట్లో చేసేది లేక మా అమ్మా నేనూ ఇంటికి తిరిగి వచ్చాం. కబురందగానే డాక్టరు వస్తాడని మా ధైర్యం. ఇంటికి వచ్చి, మరెవ్వరూ రాకుండా వీధిలలుపు గడియపెట్టేం. దొంగలు వచ్చి, కెప్టెన్ పెట్టెని దోచుకుపోతే మాకు రావలసినబాకీ రాదని అమ్మ భయం. అందుకని అమ్మా, నేనూ మేడ ఎక్కి, కెప్టెన్ కావిడిపెట్టి తీశాం. ఒక సంచీలో అనేకదేశాలవి వెండి, బంగారం నాణేలున్నాయి. వాటి విలువలు ఎంతో అమ్మకు తెలియదు. ఉజ్జాయింపుగా కెప్టెన్ మా కివ్వవలసిన బాకీకి సరి పడుతూ యదకున్న నాణేలు అన్ను తీసింది. మిగిలినవాటితో సంచీ పెట్టెలోనే పారేసింది.

ఈ లోపున నేను పెట్టెలో

పై ప్రాణాలు పైనే పోయాయి. ముఖాన కత్తివాటువేస్తే నెత్తురు చుక్క లేదు. గుడ్డివాడికి ఇదేమీ కనిపించనందునేమో? అతనేమీ

మాటాడలేదు. కాని ఒకకాగితం ముక్కుమాత్రం కెప్టెన్ చేతిలోపెట్టి, వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

అతనిని వీధిలో పదిలిపెట్టి నేను వచ్చేసరికి కెప్టెన్ చేతిలోని కాగితం

వచ్చింది. డాక్టరుమాట నిజం అయింది. కెప్టెన్ కు మళ్ళీ తెలివి రానేలేదు. ఆ ఫిట్ లోనే ప్రాణం పోయింది.

గుడ్డివాడు రావడం, పదిగంటలకు తనకు ఏదో ఇవ్వకపోతే చంపేస్తా ననడం, దానితో అతడు ఫిట్ వచ్చి చచ్చిపోవడం, చూసేసరికి నా కెంతో భయంవేసింది.

ఇంకా ఏం ఉన్నాయో నని చూస్తూ, తిరగవేస్తున్నాను. అందంగా కుట్టిన చిన్న తోలు సంచీ చేతికి వచ్చింది. అటూ ఇటూ తిప్పి దానిని ఊడితియ్యబోతూంటే వీధిలోంచి చెవులు గింగులైత్రేలాగ ఈలలు వినబడ్డాయి. మా ఒళ్లు ఝల్లుమంది. దొంగలు రానే వచ్చారు. అక్కడ ఉంటే మమ్మల్ని చంపేస్తారు. కంగారుగా అమ్మా, నేనూ గబగబా కిందికి దిగివచ్చి, తలుపు తీసుకుని వీధిని పడ్డం. కనచూపుమేలో ఎవరూ లేరు. కాని సమీపంలోనే దొంగలున్నారని మే మెరుగుగుం. తిన్నగా ఊళ్ళోకే వెళ్ళాలని బయలుదేరేం. కాని, అంతవరకూ అమ్మకున్న భార్య అంతా తీరా ఆపడవచ్చే సరికి ఏమయిందో ఒక్క అడుగు వెళ్ళలేకపోయింది. దూరాన లాంతరు వెలుగు కనబడింది. దొంగలు వస్తున్నారన్నమాట. మేము రోడ్డుమీద కనబడ కూడదు. అందుకోసం అమ్మను నెమ్మదిగా రోడ్డుపక్కకు నడిపించి, దగ్గరలోనే ఉన్న తూముకింద కూర్చోబెట్టి, నే నో మూల నక్కేను.

మేము అనుకున్నట్లుగా లాంతరు దొంగలదే. గుడ్డివాడి వెంట మరోఇద్దరు వచ్చారు. వాల్లిద్దరూ ఇంట్లో జొరబడ్డారు. గుడ్డివాడు మాత్రం వీధిగుమ్మంలో నిలబడి వాళ్ళకి ఆజ్ఞలు జారీ చేస్తున్నాడు. ఇంట్లోజొరబడ్డవాళ్ళిద్దరూ కొంతసేపు పెట్టెలూ, బేడలూ తల్లకిందులు చేసి తిట్టుకుంటూ బయటికి వచ్చారు. ఏదో

దొరకలేదని గుడ్డివాడితో చెప్పేరు. ఇంక వాడు చేసిన గండ్రగోళం, తిట్టినతిట్టూ చెప్పలేము. ఆకోపంతో చేతిలో ఉన్న కట్టుతీసుకుని వాళ్ళని కొట్టడానికి తరిమేడు కూడాను.

ఇంతలో రోడ్డువెంట కొన్ని గుట్టాలు పరుగెత్తివస్తున్న చప్పుడు విని, గుడ్డివాడిని వదిలిపెట్టి మిగిలిన వాళ్ళిద్దరూ పారిపోయేరు. గుడ్డివాడు కంగారుపడి, రోడ్డుమీదనే అటూ ఇటూ పరుగెత్తేడు. వాడిని చూసి, రాతులు గుట్టాలని ఆపడానికి ప్రయత్నించేరు. కాని, వేగంగా పరుగెత్తివస్తున్నాయేమో, ఒక్కసారిగా ఆగలేకపోయాయి. గుడ్డివాడు వాటికొళ్లకింద పడి నలిగిపోయి మాటకూడా ఆడకుండా చచ్చిపోయాడు.

ఆ రాతుల్ని చూసేసరికి మాకు ప్రాణం లేచివచ్చింది. ఊరి వాళ్ళు డాక్టరు లెవినేవద్దకు పంపిన మనిషి దాల్లోనే కొందరు పోలీసు వాళ్ళు కనిపిస్తే, మా సంగతి చెప్పి వాళ్ళని వెంటబెట్టుకువచ్చాడట. ఆ పోలీసులు గుట్టాలకిందనే పడి గుడ్డివాడు చచ్చిపోయాడు.

మా అమ్మని పోలీసుల సహాయంతో ఇంటికి చేర్చారు. కెప్టెన్ మరణం, దొంగలు రావడం, రక్షక భటుల గుట్టాల కోళ్లకింద పడి గుడ్డివాడు నలిగిచచ్చిపోవడం, మేజిస్ట్రేటుకి చెప్పాలి కదా? రక్షక భటులనాయకుడు నన్ను కూడా తనతో రమ్మన్నాడు. అందరం కలిసే డాక్టరు లెవినే ఇంటికి వెళ్ళేం. మేం వెళ్ళేసరికి ఆయన ఇంట్లోలేరు. జమిందారుగారింటికి వెళ్ళే

రన్నారు. అందరం అటు బయలుదేరేం.

జమిందారు 'ట్రలాసీ' మేజిస్ట్రేటు 'లెవినే'లు మా కథ విన్నారు. రక్షక భటులని పంపేశారు. నన్ను మాత్రం ఉండమన్నారు.

దొంగలు వచ్చి వెతికినది నా చేతిలో ఉన్న తోలుసంచీ కాదుగదా అన్న అనుమానం మొదటినుంచీ నన్ను వీడిపోయింది. కెప్టెన్ పెట్టెలోంచి తీసి, తోలు సంచీని పరీక్షిస్తుండగా ఈలలు విని పించి మేము పారిపోయాంగదూ? అప్పటినుంచీ అది నా చేతిలోనే ఉంది. దానిని ట్రలాసీ ఇవ్వడం నా చేతిలోంచి తీసుకుని, విప్పి, తీసేడు. లోపలనుంచి ఒక చితాపుస్తకం, పెద్దమ్యాపూ బయటపడ్డాయి.

ఆ చితాపుస్తకం కెప్టెన్ ఫ్లింట్ అనే ఓడదొంగలనాయకుడిది. అతడు ఎప్పుడెప్పుడు ఎంతెంతధనం దోచినదీ దాంట్లో వ్రాసుకున్నాడు. సాత్తునంతమా అతడు ఒక దీవిలో పాతివేశాడు. ఆ దీవిదే ఆ మ్యాపు. ఎక్కడ నిధిని పాతి పెట్టాడో, దీనికి ఎల్లా వెళ్ళాలో చెప్తూ మ్యాపుకి రెండోవైపున కొన్ని సూచనలున్నాయి.

ఇంక సందేహ మేమందీ? మ్యాపుకోసమే ఇవ్వడం ఒక గుడ్డివాడా, పూర్వం ఓ కళాసూ ప్రయత్నం చేశారు. దీనికోసమే కెప్టెన్ బిల్ రహస్యంగా దాగుకున్నాడు. అంతా అర్థం అవుతూనే వుంది.

మ్యాపునూ, కెప్టెన్ ఫ్లింట్ లెక్కలనూ చూసేక ఆనిధిని తీసి తెచ్చుకోవాలని జమిందారుట్ర

లానీ, డాక్టరు లెవిసేలు నిశ్చయించుకున్నారు. ఆ ప్రయాణంలో సన్ను కూడా రమ్మన్నారు. ఇంటి దగ్గర అన్నీ సద్దాకొని మ్మని, కొంత డబ్బు ఇచ్చి, ఒక బంట్లోతును సాయం ఇచ్చి ఇంటికి పంపేరు. మ్యాపుకోసం వెతికిన దొంగలు, దానిని నేనే తీసినట్లు అనుమానించి సన్ను కొడతారేమోననే నాకు ఒక మనిషిని కూడా తోడిచ్చి పంపారు.

మరునాడే ట్రాలానీ బ్రిష్టల్ నగరం వెళ్ళి ఒక ఓడను కొని, సరంగులనీ, కళానీలనీ కుదుర్చుకుని రావాలని నిర్ణయించేశారు.

నిధికోసం బయలుదేర తూన్న మాట నాలుగోమనిషి చెనికి చేర కూడదని గట్టిగా కట్టడిచేసుకుని, అందరం విడిపోయాం. ట్రాలానీ బ్రిష్టల్ వెళ్ళేమ. నేను ఇంటికి వెళ్ళేను.

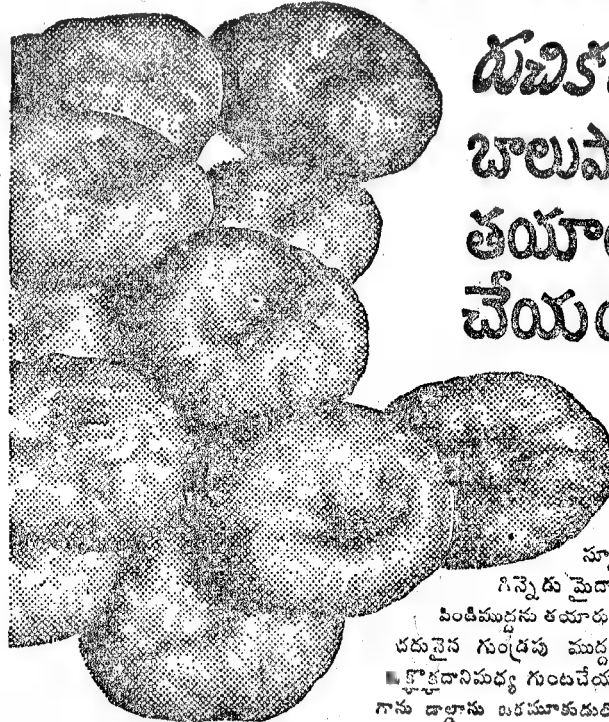
గిరి కన్య

(26-వ పేజీ తరువాయి)

వచ్చేను. రాజకుమారు డది గ్రహించి ఆమెవస్త్రములను బెరికించెను. వెంటనే ఆ హారము గల్లున క్రిందపడెను. రాజకుమారుడు మాయినాను, దానీనీకూడా బంధించెను. రాజకుమారుడు వెంటనే హారము తీసికొని సమాధి వద్దకు వేగముగ బయలుదేరి వెళ్ళెను. రాజకుమారుడు హారముతో సారిక మెడను అలంకరించెను. సారిక కన్నులు తెరిచి చూచింది. రాజకుమారుని వెన్నెంటనే రాజారాణి ఏడుస్తూ

వచ్చి తాము చూస్తున్న దృశ్య వారినీవనల నందుకుంది. అందరు మున కచ్చెరునందిరి. సారిక తన సంతోషముగా గృహోన్ముఖు కుమారుని రాణిచేతులలో పెట్టి యూరు.

డాల్టా

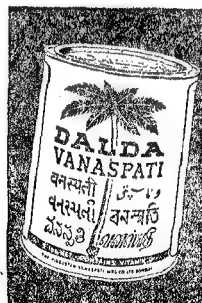
దుబిరమైన
బాలుషాహాలను
తయారు
చేయండి

మారు
బాలుషాహాలను
తయారుచేయు
టకు రెండు టేబుల్

స్కూన్ల డాల్టాను ఒక

గిన్నెడు మైదాండితో దాగ రుద్ది
పిండిముద్దను తయారుచేయండి. తరువాత
దరువైన గుండ్రపు ముద్దలను తయారుచేసి
క్రొత్తదానిమధ్య గుంటచేయండి. వేచేటందుకు
గాను డాల్టాను ఒక మూకుడుతో వేచిచేసి దానిని
నిప్పునుండి తీసివేయండి. ఈ గుండ్రటి

ముద్దలను డాల్టా మెల్లగా వేయండి. డాల్టా రుతుకరమని ఉడుకుట నిలిచిపోగానే మూకు
డును మరల నిప్పుమీద పెట్టండి. ఈ గుండ్రటి ముద్దలు ఉబ్బేటంతవరకును మరియు
పరిసమానముగా గోధుమవర్ణమును పొందేటంతవరకును మూకుడును నిప్పునుండి తీయుచు
మరల పెట్టుచు యుండండి. తరువాత ఈ ముద్దలను రంధ్రములున్న తట్టాలో పెట్టి వేడిగా
నున్న చిక్కని పాకమును వాటిమీద పూయండి. తరువాత వాటిని చల్లార్చండి.
డాల్టా కాములనుండి తయారుచేయబడిన ఒక శుద్ధ క్రొవ్వపదార్థమగుటచే దాలకాలము
వండినప్పటికీ నిలబడును. ఇందువలన ఆహారములు సరిగా అగుటకు ఎంతకాలము
కావలెనో అంతకాలము వండనిచ్చును.

ఏ ఆహారములు మీ రక్తమును అభివృద్ధిపరచును?
ఉచిత సలహాకారకు ఇవ్వకో—లేక ఏకోజైనను వ్రాయండి!

ది డాల్టా అడ్ వైసరీ సర్వీస్

పోస్ట్ బాక్స్ నంబరు 353, బొంబాయి 1

మూడు ప్రశ్నలు

శ్రీమతి బొడ్డుపల్లి మహాలక్ష్మి

పూర్వం ఒక రాజుండేవాడు. అతని క్రింద చాలామంది సామంత రాజులు కూడా ఉన్నారు. అందులో ఒక సామంత రాజు అసలు రాజు కంటే చాలా దర్జాగా ఉండేవాడు. అతడు రాజుకు తెలియకుండా కొంత పైన్యాన్ని కూడా కలిగియున్నాడు. అతని దర్బారులో కవులు, గాయకులు, చిత్రకారులు కూడా ఉన్నారు. అతని అంతఃపురవైభవం ముందు రాజుగారి వైభవం సూర్యుని ముందు దివిటీ నుంచినట్లే.

తన సామంతుడు ఇంత వైభవంతో జీవించటం రాజుగారికి తెలిసింది. ఆయనకు కళ్లు కుట్టాయి. “ఏమిరా! నన్నాశ్రయించుకొని బ్రతికేవాడికి ఇంత దర్జా! కవులు, గాయకులు, చిత్రకారులు కూడా! అంతేగాక నా ఆజ్ఞను ధిక్కరించి సొంత పైన్యాన్ని కూడా పోషిస్తున్నాడా! చచ్చుకోవీడ్చి నీ చేస్తానో!” అని కోపావేశంతో వెంటనే ఆ సామంతుణ్ణి రావించి మరణదండనం నిధిచాచు రాజు.

సామంతుడు రాజుజ్ఞుని దిగ్భ్రమ చెందాడు. ఒక్కంతా ముచ్చెముటలు పోశాయి. “ప్రభూ! నే చేసిన అపరాధం ఏమిటి?” అని రాజు రెండుకాళ్లా పట్టకొన్నాడు. రాజుకు కనికరం కలిగింది. సామంతుడు చేసిన తప్పిదాన్ని వివరించి రాజు, “నిన్ను మూడు ప్రశ్నలకు గురిచేస్తాను. వానికి సమాధానం చెప్ప! లేకపోతే నీతల అప్పడు

తీయిస్తానులే!” అన్నాడు. ఆమూడు ప్రశ్నల్ని రాజుగారిట్లు చెప్పారు. “(1) నే నెంత విలువ చేస్తాను? (2) ఈ భూమిని చుట్టి రావటానికి నా కెంత కాలం పడుతుంది? (3) నేను నా మనసులో ఏమి ఆలోచిస్తున్నాను?”

సామంతుడు ఈ గడ్డుప్రశ్నలకు బదులు చెప్పటానికి కొంత కాలం

సామంతుడు విచారవనంతో ఊరు బయట ఒక చెట్టుక్రింద కూర్చుని ఉన్నాడు. ఆ సమయంలో ఒక గొట్టెంకాసరి ఆదారిని పోతూ దేవరవారిని చూచి విచారంగా ఉన్న కారణం ఏమిటో వివరించమని కోరాడు. సామంతుడు, “గొట్టెంకాసరికి చెప్పి ఏ ప్రయోజనం? మహామహా ండిగులే గిచ్చి

వ్యవధి కోరాడు. రాజుగారిచ్చారు.

సామంతుని కేమీ సమాధానాలు తోచలేదు. అనేక పండితుల్ని దర్శనం చేశాడు. వారికీ జవాబులు తట్టలేదు. నిర్ణీతసమయం సమీపిస్తున్నది. అతనిగుండెల్లో పిడుగులు పడుతున్నాయి.

ఈ ఆలోచనలతో తన

పరిష్కరించలేక పోయారు ఏదా!” అని నిర్లక్ష్యంతో మిన్నకున్నాడు. కాని వాడు చెప్పేదాకా వదిలి వెట్టలేదు. దేవరకు విసిగి సామంత రాజు తన బాధను గొల్లవానికి వివరించాడు. “ఈ ప్రశ్నలకేనా యింత విచారం! మీ గొట్టెలు నా కివ్వండి. ప్రశ్నలకు జవాబు లిచ్చి తమ ప్రాణాలు కాపాడుతాను” అని

ఆశ్చర్యం కలిగేటట్లు అన్నాడు. సమయం దగ్గరించింది. గొల్లవాడు సామంతుని వేషం దాల్చి, గుఱ్ఱం మీద రాజుగారి సన్నిధికి వెళ్ళాడు.

సామంతుని రాకకై రాజు నిరీక్షిస్తున్నాడు. రానేవచ్చాడు సామంతుడు.

“రాజా వందనాలు! తమ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు విన్నవిస్తా” నన్నాడు సామంతుడు విషయంతో. రాజుగారు అంగీకారసూచకంగా తలదాచుకుంటున్నాడు.

“తమరు ఆకాశంలో నడవ గలిగితే చంద్రుడని లోకమంతా భావిస్తుంది. (రాజు అంటే చంద్రుడనే అర్థముంది కాబట్టి) అని మొదటిప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చాడు సామంతుడు.

రాజుగారికి ఏమంత సచ్చలేదు ఈ సమాధానం. అయినా ఇంకా రెండు గడ్డుప్రశ్నలు అన్నాయిగా! అని మిన్నకున్నాడు.

“తమరు సూర్యుని రథహాయములతో నేగంగల గుఱ్ఱాలు కట్టిన రథాన్ని నెక్కితే ఇరువదినాల్గుగంటలలో భూమిని చుట్టుముట్టి వస్తారు” అని రెండోప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పాడు సామంతుడు.

ఇది కొంతకాలం నచ్చింది రాజుగారికి. “సరే! మూడవ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పి నీ తెలివి చూద్దాం!” అన్నాడు రాజుగారు మందహాసంతో.

“చిత్తం. తమరు, నేను మీ

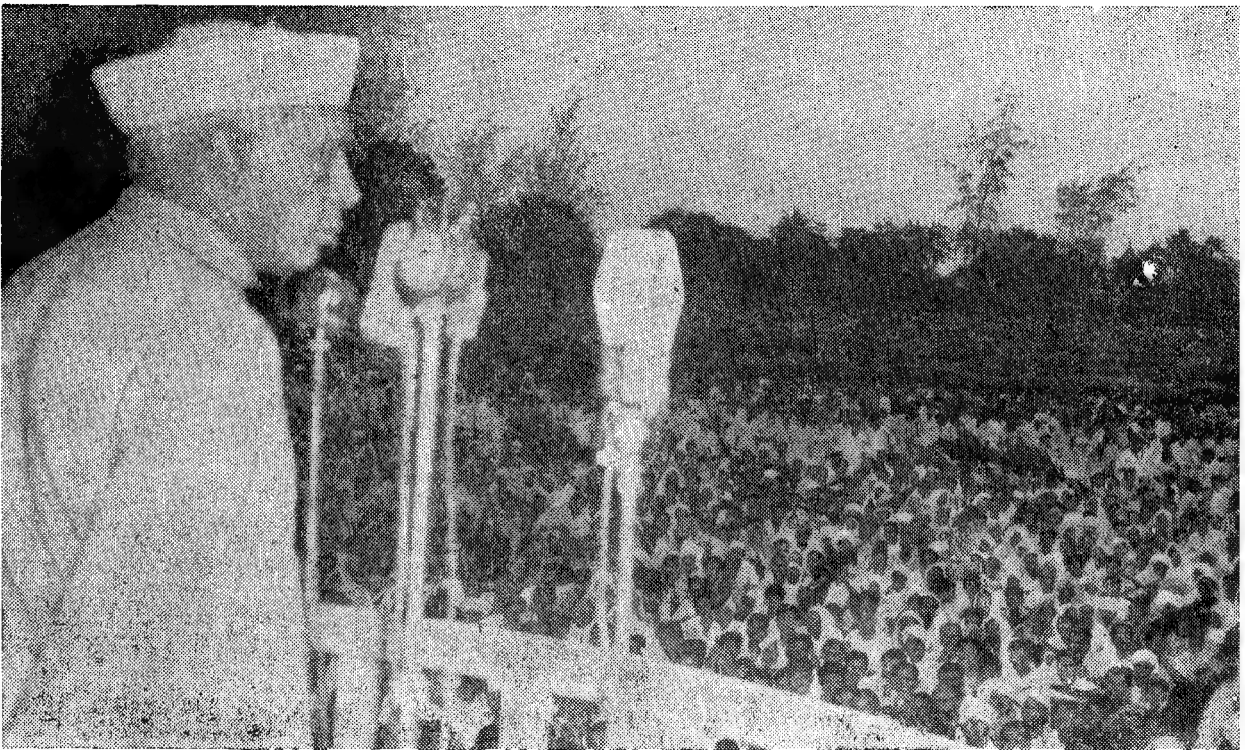
సామంతుని నేనే భావిస్తున్నాను. నేను మీసామంతుడి గొల్లవాడిని” అని అతడు నిజస్వరూపం చూపించాడు.

రాజుగారు ఆశ్చర్యపడ్డారు. గొల్లవాని చాకచక్యానికి సంతోషించి, అతణ్ణి, అతనిసామంత రాజుని రక్షించాడు.

గర్భ నిరోధిని

కరీరాకోగ్యమునకు భంగంలేకుండా కొంత కాలమువరకు గర్భం రాకుండా ఆపుటకు ఔషధం రు. 10 లు. చాలాకాలంవరకు రాకుండా చేయుటకు రు 25 లు. వి. పి. చార్జీ రు 1-0-0

డాక్టర్ రత్నం సమస్తి, మలకపేట విరూపాక్షం, హైదరాబాద్. డక్కన్

త్రివేండ్రం బహిరంగసభలో జూన్ 1-వ తేదీన భారతప్రధాని నెహ్రూ బహిరంగసభలో ఉపన్యసించినప్పటి చిత్రం.

తెరచాటు

(14-వ పేజీ తరువాయి)

నిక్కి నేను దోషిని కాను. ఎందుకంటే అవ కాళంకొరకు ఎదురుచూస్తూండగానే, పెల్లి వారు వస్తున్నారన్న ఖబరు నన్ను చేరింది.

నిస్పృహతో, నిరాశతో క్రుంగిపోయాను. కాని నిబ్బరంగా ఆలోచించుకునే స్వభావం మానాన్న గారిదగ్గరనుంచి మాకందరికీ అలవాటయింది. నాచిన్న చదువును, అందులోని సారాంశాన్ని దానికి వినియోగించాను. అప్పుడు నాకు సమాధానం దొరికి, నన్ను సమాధానపరచింది. అవును! ఎంతమంది భారతీయుకన్యలు, తాము కోరినవారిని విడిచి, కులమతగారవాలకై యితరులను చెట్టిపట్టలేదు? నేనూ అటువంటి భారతనారినే. వారి సాంప్రదాయాలను గౌరవించి, పెద్దల అడుగుబాటలో నడవవలసిందే!

మామేనత్తహకారంతో పెండ్లిమాపులకు తయారయ్యాను. నియమితసమయానికి పెల్లివారు వచ్చారు. నన్ను సావడిలోకి రమ్మని నాన్నగారు ఖబురుపంపారు — ఆశతో తెరచాటుగుండా ఒకసారి అవతలకు చూచాను — కనీసం ఈ ఆఖరితూణిలో నైనా జగన్నాథ్ వచ్చి సాయపడుతాడని, ఎక్కడో నాహృదయకుహరంలోనుంచి కేక విసపడుతోంది. నిర్జీవమైన రోడ్డును చూచేసరికి ఆకేకసవ్వడికూడ అంతర్ధాన మయిపోయింది.

నిమ్మడిగా తన వంచుకొని సావడిలోకి వెళ్లి కూర్చున్నాను. పావుగంటవాక పెద్దలందరూ గుక్క తిప్పుకోకుండా, ఆ పెల్లికు మారు నాకూ, నన్ను పెల్లికుమారునకూ పరిచయంచేస్తున్నారు. మానంగా, తల వంచుకుని వింటున్నాను. నా చెవులు వినడానికి తిరస్కరించినా, ఆపరిచయంలో ఎక్కడో నాలో ఆశ తిరిగి రేకెత్తింది. నిమ్మడిగా పెద్దలు మాటలు చాలించినతిరువాత, తల ఎత్తి చూచాను — ఆతడు జగన్నాథ్ !!

నా కళ్ళకు నేనే నమ్మకలేకపోయాను. అప్రయత్నంగా నాకంటివెంబడి నీగు ప్రవహించింది. ఇది చూచి అదరూ తెల్లబోయారు. మా నాన్నగారు ఖంగారుపడి “అజేమిటమ్మా” అన్నారు.

నేను సిగ్గుతో వెంటనే కళ్లు తడుచుకునేందుకు ప్రయత్నించాను.

వారిలో ఒక పెద్దమగ్గి “అతన్నాయినీ లోపలకు పంపించండి” అన్నారు.

నాలో ఆనందం ఉబ్బెత్తుగా పొంగింది. పెల్లి నా గదిలోని సోఫాలో చతికిలబడి, ఒక్క నిమిషం విశ్రాంతిగా వీడ్చాను ఆనందంతో. పావుగంటలనంతరం బయట గుట్టుబండి చప్పుడయితే, తెరదగ్గరకు చేరి చాటుగుండా తొంగిచూచాను. పెల్లివారు ఉడుతున్నారు. చివర కూర్చున్న జగన్నాథ్ అలవాటుప్రకారం కిటికీవంక చూచాడు. సిగ్గుతో ప్రక్కకు తప్పుకున్నాను. బండి వెళ్ళిపోయింది.

తలవనితలంపుగా నా ఆశయాలకు సరియైన చూపుతున్న ఆ విధాతకు వీధింగా నా కృతజ్ఞత తెలియచేయాలి అర్థంకాలేదు. ఇప్పుడు నేను ఒక కవికి, నటకునకు సపత్నిని కాబోతున్నానన్నమాట! నాలో తెలియని ఆనందం అంతులేకుండా పొంగసాగింది. వెంటనే ‘సపత్ని’ తగినది’ అని అనిపించుకోవాలని కోరిక కలిగింది. సాధారణంగా కవుల, నటకుల హావభావవిలాసాలు ఒకేవిధంగా వుంటాయి. అందుకని నాకు అందినంతవరకు వ్రాసించుకుని, దానికి తగిన వాతావరణం నానుంచి ద్యోతమయ్యేటట్లు, నన్ను నేను సంస్కరించుకోవలసిందిగా సాగించాను. ఒక్కముక్కలో చెప్పాలంటే నేను జగన్నాథ్ కు ధర్మపత్నిగా భావించుకుని, మానసికంగా ఆతనితో దాంపత్యాన్ని సాగిస్తూ, ప్రాపంచికలాంఛనమైన వివాహానికి ఎగురుతున్నాను. మా ఈ భావైక్యతలో, నాకు ఒక విధంగా, గాంధర్వరీతిని వివాహం అయిందని చెప్పవచ్చును.

కాని నాలో వున్న ఈ తొందరపాటు ఆదుర్దా మా నాన్నగారిలో కనపడడంలేదు. వారిలోకూడ ఈ తొందర ప్రవేశపెడుతే, వివాహం సభకరంగా సాగిపోతుందనిపిస్తూ వుండేది. మరి వారిలోకూడ ఆ కోరిక వుద్భవించేటట్లు చేసే దెవరు? మల్లి తల్లిలేని కొరత నాకు జ్ఞప్తికి వచ్చింది. మాతృవిహీనమైన సంతానం, ఎంత దురదృష్టవంతమైనదో కదా ఆనిపించింది.

వీరోచితంగా ముందడుగు వేయాలన్న కోరిక కలిగింది చదువుకున్నదాన్ని — నాకు వ్రాసిన కమై కోరవ! అందులో కన్యకు వివాహప్రయత్నంలో అంతులేని వింతవూహలు దొరుకుతాయి. నా పెద్దచెల్లెలిని నాన్నగారిదగ్గరకు పంపించాను. నేను చాటుగుండా, నుమ్మందగ్గర సమాధానంకొరకు నిలబడ్డాను.

“నాన్న మరి అక్కయ్యపెళ్ళి ఎప్పుడు? మరిపందిరి, అవీ వేయించుమా?” అంది. సావడిలో నాన్నగారు పడకకుర్చీలో కూర్చుని పేపరు చదువుకుంటున్నారు. ఈ ప్రశ్న విని, పేపరు ముడిచి రెండుమూడు నిమిషాలు, మానంగా వుండిపోయారు. నాలో ఆ వేదన ఎక్కువ అయింది. తరువాత “అమ్మా, అక్కయ్య, బావకు నచ్చాలమ్మా. అప్పుడుగాని పందిరి వేయడానికి మీరు లేదమ్మా” అని ఆ చిన్నదానికి అర్థం మేన్యభాషలో నెమ్మదిగా అన్నారు.

అప్పుడు నాకు తట్టింది — వివాహప్రయత్నాలకు ఈ రోజులలో పెద్దవారి అనుమతి అవసరమా, అప్రస్తుతనూ అనీ, పూర్వరూ అంగీకారమే ప్రధానమని నాకు ఆతనితో వివాహము అంగీకారమే, కాని ఆవరణి? నా అనుమానానికి నాకే నవ్వు వచ్చింది. ఆతను నన్ను కాదంటాడా? లేకపోతే ఆ తెరచాటునుండి నన్ను ఎందుకు తొంగిచూస్తూండేవాడు? వెంటనే అనుమానంతో నాలో తలఎత్తిన ప్రశ్నను ఒక మొట్టికాయ వేసి దాచివేశాను.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. వారిదగ్గరనుంచి సమాధానం యింకా రాలేదు. నా చెల్లెలు అన్నట్లు, యింటినుండగ పందిరి వేయడం పడలేదు.

అది వేసవికాలము. బాగా పెండ్లిండ్లు జరిగేదినాలవి. ఎటు నూచినా వినవచ్చినా మంజునాయద్యాతే. ఒక నాడు వృదయం గోడ్డుచిర నాయుడుగారింట్లో, నా సహాధ్యాయిని పెండ్లిని తెలియబుస్తూ నాబతుఖానా సన్నగా వినిపిస్తోంది. సోఫాలో కూర్చుని ఆలకిస్తున్నాను.

ఇంతలో నా చెల్లెలు ఒక కవరు తీసుకుని వచ్చి యిచ్చింది. నాన్నగారివేరన వుంది. మరి నా చేతికి వచ్చిందేమా అని ఆలోచించి చూచాను. కవరు చించివుండడంవలన, మా నాన్నగారు చూచి నా కొచ్చారని అర్థంచేసుకున్నాను. విషయ వేమిటా అని చూచాను.

“మీ సంబంధం చెబుకోలేనందుకు చింతిల్లుతున్నాను” అని పెల్లివారు వ్రాశారు. రోడ్డుచివర నాబతుఖానాధ్వని సన్నగానే వినిపిస్తోంది. ఆ వుత్తరాన్ని మల్లి చదివాను.

ఉన్వేషన దుఃఖయా, కోపయా పాంగుకొచ్చాయి.

“ఎవరు వ్రాశారక్కా” అంది చెల్లెలు.

అందుబాటులో వున్న చెట్లెల్ని ఒక్క చెంపకాయ వేశాను. ఈ చెడునార్తె తప్పించుకు. అది పెద్దపెట్టున విడుస్తూ నాన్నగారిగర్తకు సీర్యార్థమై పోయింది. వెంటనే సిగ్గుపడి నా గదినుమ్మం బిగించుకుని గుమ్మరప్రక్కన చిటికెబిడ్డాను.

దూరాన్న వినపడుతున్న సన్నాయి ధ్వనులతోపాటు, ఈ ఉత్తరంలోని ఆక్షరాలుకూడ వికృత ధ్వనులతో వినపడుతున్నాయి—మీ సంబంధం చేసుకో లేనందుకు చింతిస్తున్నాను!!

నాలో విగర్హ, వింతభావాలు ప్రప్రథమంగా బయటపడి, ఆ పెళ్లివారిని తూలనాడాయి. కాని తామసప్రకృతి, చిన్నప్పటినుంచి, ఉద్దహలతో రంగరించి, మానాన్నగారు అలవాటుచేశారు. నాలోని తీవ్రతను నిమ్మదిగా సంబాలించుకోగలిగాను.

ఇక నిమ్మదిగా కారణాలను ఆలోచించుకో ప్రయత్నించసాగాను. ప్రప్రథమంగా, నాన్నగారు చెట్లెత్తో అన్నమక్కల జ్ఞప్తికి వచ్చాయి. అయితే నాన్నగారు అన్నట్టు నేను ఆ వరుసకు నచ్చాలన్నమాట. అయితే నే నాతనికి నచ్చలేదా! నేను అందబహిషీనను కానే! వెంటనే, ఎంకుకో, నా అందంపై నాకే కంక కలిగింది. లేచివెళ్లి నిలుపుటద్దం ఎగురుగా నిలబడి నా ముఖాన్ని పరీక్షించి చూచుకున్నాను. కన్నీటి చారలతో తడిసిన నా ముఖం పలినమయిపోయి, కళావిహీనమయిపోయింది. అయితే నేను అందగత్తెను కాకేమో నన్ను కంక, నాలో శోలియడంగా బలీయం ఆనసాగింది. అయితే ఈ ప్రపంచంలో అందబహిషీనలు వివాహానికి అవ్వరా? ... అవిధంగా ఆలోచిస్తే ఎంతమంది ఆవివాహితలుగా మిగిలిపోతారు? నా సమాధానం నాకేభయన్ని కలిగించింది—!

కంటే తగ్గని నాలో ప్రారంభించి, తిరిగి మాతనప్రశ్నసరంప రలను కేకత్తిం ప చేసింది. జగన్నాథ్—ఏం? ఆతడుమాత్రం అగగాడా? చెప్పకోగ్గ అందం లేదే? వైగా కవిత్వం అంటూ, నాటకాలంటూ నేరీవడలాగ తిరుగుతూ వుంటాడే. వైగా కవులు, నటకుల శీలాలను పవిత్రం అని చెప్పే అవకాశంకూడ లేదే! అటువంటిప్పుడు అతనికి నన్ను తిన్నారించే అధికారం, అహంభావం ఎక్కడిదే?

నాలాంటి కులీనకన్య పెండ్లికూతురుగా లభించిందంటే సంఘంలో మారని కవులు, నటకులు, నన్ను వెంటనే అంగీకరించి, ఆశతో పెండ్లిచేసుకోవాలే? అయితే జగన్నాథ్ ఈ సదవకాశాన్ని జార విడుచుకున్నాడన్నమాట. సమయానకూలంగా అవగాహన చేసుకోలేనంత అమాయకు డన్నమాట!— వెళ్ళిపోతోంది నా మనస్సు లోతుకి యికా చోతుకి. అతని లోపాలను ఎన్ని వెక్కిరించాలని నా మనస్సు తనతహాలాడుతోంది. కాని ఎక్కడనుంచో అందని ద్రాక్షపళ్లు పుల్లగానే వుంటాయన్న సామెత స్మరణకు వచ్చింది. వెంటనే సిగ్గుపడ్డాను. నా ఆవేశానికి—

గదితలుపు తట్టారు ఎవరో. వెంటనే, పమిటతో ముఖాన్ని తుడుచుకొని తలుపు తీశాను. —నాన్నగారు వచ్చారు. తలనంచుకుని నిలబడ్డాను. దగ్గరకు వచ్చి నాతల నిమిరుతూ—

“అమ్మా! విచారించకమ్మా. జరిగిందల్లా మనమేలుకొరకే జరిగింది. ఆ కథలు

వ్రాసుకుంటూ, నాటకాలలో వేషాలు వేసేవాడు, నిజానికి నీకు భర్తగా తగడమ్మా! పోనీగాని, రోడ్డుచివరి నాయుడుగారి అమ్మాయి, గీకోసం కారు పంపింది. వెళ్ళిరా అమ్మా” అన్నాడు.

“నేను వెళ్లేను నాన్నా” అన్నాను బాంగురుపోయిన గొంతుకతో.

“కాదమ్మా, మల్లీ మనం ప్రపంచంలో తిరుగవలసినవాళ్ళము. చిన్న ఎడారుడెబ్బ తగిలించని, గమనాన్ని ఆపుతామా? ముందుకు వెళ్ళవలసిందే. లేచి ముఖం కడుక్కుని వెళ్ళిరా, ఆనక నేను వస్తాను” అని సావడిలాకే వెళ్ళిపోయారు.

నాన్నగారి వాక్యాల సారాంశాన్ని అవగాహన చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తూ అలాగే కూర్చుండిపోయాను. నిరాశ చెందినా ప్రపంచంలో మనం గమనం ఆపకూడదు. నాకు నవ్వు వచ్చింది. ఆ గమనాన్ని వాస్తవికజీవితంలో ఎంతవరకు సాగించగలమా అని ఆలోచించడం ప్రారంభించాను. ప్రశ్నకు సమాధానం దొరకడం

శ్రీ అంబాల్

అఫిసర్స్ నస్రము

1 తులము టిన్నులలో అన్ని చోట్లా దొరకును.
శ్రీ అంబాల్ అండుకం పెన్సి,
 తపాలు పెట్టె నం. 3, మదరాసు.

లేదు. అంతనేపు కూర్చున్నానో తెలియదుగాని, బయట కారుహారనుమోతతో వులిక్కిపడి, కంటనే క్లుప్తంగా సింగారించుకుని, రోడ్డుచివరి నాయుడుగారింటికి వెళ్ళాను.

నెమ్మదిగా పెండ్లిపందిరి ప్రవేశించాను. పెండ్లి జోరుగా, హడావుడిగా సాగిపోతోంది. నాలో ఈర్ష్య తిరిగి ప్రారంభం కాపోయింది. కాని ననస్సును చిక్కబట్టుకోగలిగాను. పెండ్లిమంటపాన్ని ప్రవేశించాను—

తెరచాటున వధూవరులు, శిశునోకరు చూచుకునేందుకు తి హ త హ లా డు తూ కూర్చునివున్నారు. నన్ను ఆకుటుంబం లోనివారు బాగా ఎరుగివుండడంతోన, పెండ్లి కూతురి సహాధ్యాయిని అవడంవలన గౌరవించి కూర్చోబెట్టారు.

ఆ సందర్భంలో కూర్చున్నా నన్నమాటే గాని, నా మానసికతలంపులు వివరించేయడం ప్రారంభించాయి.

తెరచాటు - ప్రధమంగా ఈ తెరను తొలగించినప్పుడు వధూవరులు ఒకనినొకరు చూచుకుంటారు. అన్యక్తమయిన భావ పరంపర వారిలో ప్రవేశించి, జీవితాంతం వరకూ, వారివారి మనసులలో శాశ్వతంగా వుండిపోతుంది. సంసారం కాంతంగానూ, సారకంతంగానూ జరిగిపోతుంది. అందుకనే ఈ తెరచాటును మన పురాతనసాంప్రదాయాలు పాటించాయి. నాటి ప్రాముఖ్యతను మనం గ్రహించుకోలేక నవ్యభావాలంటూ, అభ్యుదయంంటూ, ఈ పెండ్లి నిశ్చయాంపులను, వధూవరుల చిత్రప్రవృత్తులపై పెట్టి సాగిస్తున్నారు.

దీనిని అసకాశంగా తీసుకొని, ముక్తవయస్సుకు వచ్చి క్లి అయిన యువకుడు, అతని చిత్రప్రవృత్తి బట్టి సమాధానంయిస్తాడు. ఆ సమాధానాన్ని బట్టి పెండ్లి బరగడంగాని ఆగిపోవడంగాని జరుగుతుంది. అంతవరకు ఈ కన్య, అతని జవాబును ఎదుగుచూస్తూ, అమాయకవృద్ధయంతో, హృదయసాక్షాత్తం జ్వలంతో ఆతనితో గాంపత్యాన్ని కొనసాగిస్తూంది. కాలక్రమేణా చివరకు అతడు తిరస్కరిస్తాడు. ఆపెండ్లిమంటపాన్ని గాలిలో పేడలుపోతాయి. చివరకు ఆపెండ్లిమంటకు మానసికస్వభావాన్ని కొన

సాగించిన దవుతోం. ఆమెకన్యత్వమే భంగమయిపోతోంది.

అయ్యో! ఈ పెండ్లియాపులవలన భారతీయమహిళల శీలమే కళంకమయిపోతోందే, అని తీవ్రపేదన కలిగింది నాలో. ఈ అభ్యుదయభావాలవకునే నూతనసంఘసంగ్రహాలపై నాకు తీవ్రమైన ఏహ్యభావం కలిగింది. మన వ్యక్తతనే నాశనము చేస్తున్న ఈ అభ్యుదయ, నవీనపోకడలు మన కందు కనిపించింది. అందుకనే భారతదేశం తిరిగి ఋషిసాంప్రదాయాలను చిక్కగా అవగాహనచేసుకొని, నాటిని పాటిస్తే బాగుండు ననిపించింది. వధూవరులను తెరచాటున నుంచి, పెద్దవాండ్లు బాధ్యతాయుతంగా వివాహాన్ని కొనసాగిస్తే, కన్యకు ఈ మానసికస్వభావ ముండదు. ఆపెండ్లిమంటపం నిలబడుతుంది. అన్ని కాలాలకు సరిపోయిన సంస్కరణలను అందచేసిన ఆ మహాఋషులకు నా నమోవాకములను అందజేయకుండా వుండలేకపోయాను—

ఇంతలో నన్ను ఎవరో తట్టి పలకరించారు. తేరుకొని చూచాను. నా సహా

ధ్యాయిని, పెండ్లికూతుర, తృప్తితో కూడిన హాసంతో నన్ను పలకరిస్తోంది.

“ధన్యురాలవు చెల్లీ, భగవంతుడు నిన్ను సదా రక్షించుగాక!” అని మనస్సులో ఆపెను దీవించాను. వేడుకలయింతరువాత, కారులో నెమ్మదిగా యింటికి చేరి, నా గదిలో సోఫాలో కూర్చున్నాను.

మళ్ళీ పాతనాతావగణంలాగే వచ్చి కూర్చున్నాను. ఆగది కిటికీ తెర - గతచరిత్ర నంతా జ్ఞప్తికి తెచ్చి నేను కన్యనను సంగతి తిరిగి స్మరింపచేశాయి. అయితే “తాల్కలికంగా మెరపుతీగవలె వచ్చిన, భావపరంపరలకు గురిఅయి గాయపడిన, సాదామిని నేను అని అనుకుని కూర్చుండిపోగాను.

అయితే నేను వి నా హాసం కి ఎదుగు చూస్తున్న ఒక భారతీయకన్యను అనకుని, బగువుగా నిటూర్చాను. ఈ సంఘటన జరిగింతరువాత కాలచక్రం చాల దొరికింది. కాని నాలో మార్పుయింకా ఏమీ రాలేదు. ఇంకా ఆగదిలో బండిగానే వుండి, కన్యా జీవితాన్ని గడుపుతున్నాను!

సాదామిని, తన కోరికలు సఫలీకృతమయి, గృహిణి కావాలన్న కోరికతో ఎదుగుచూస్తూనేవుంది. ఆ తెరచాటున!

స ర్వో త్కృత స్త మై న

“కా నన్ దే వన్”

టీ మాత్రమే త్రాగండి.

Kanan Devan Tea

Quality Production

చీఫ్ ఏజెంట్: కర్నూలు, అనంతపురం, కడప & చిత్తూరు జిల్లాలు

కె. ఎ. జోషి, అనంతపురం.

లోకు వ్యాపారస్తులకు విశేష సౌలభ్యము

వివరములకు నేడే వ్రాయండి.

పేరంటం

త్రవయంతా తప్ప మా చెల్లుదనే చెప్పింది. అమాటంటే పెళ్ళాన్ని వెనకేసుకొచ్చాడంటారు. అసలే రాకరాక మెట్టమెదిటిపారి పట్నం వచ్చిన మా రుక్మిణి ఎన్నాళ్లనుంచో ఆణచుకున్న కోరికను మా ఆడద్దగిర చల్లగా బయటపెట్టింది.

“ఏమండీ, మీ చెల్లు సినిమామాటింగు చూడా లంటన్నదే! పాపం, ఎట్లా?” అన్నది మా ఆవిడ. తాను మాడేళ్లనుంచి ఉంటున్నా ఇటువంటి కోరిక కోరలేదు అది అడిగినప్పటికి చూసి దానిక్కుడా కోరిక ఫుట్టిందేమో అనుకున్నా.

“అది మనచేతిలో ఉన్న పని కాదే?” అన్నా.

“వీలుంటే చూడండి, పాపం,” అన్నది.

“అన్నట్లు నీ స్నేహితురాలు శ్యామల ఉన్నదిగా? తీసుకుపోయి షూటింగు చూపించు,” అన్నా.

“ఆ శ్యామలను నేనేమీ అడగను. ఆవిడక్కడ ఇప్పుడు!” అన్నది మా ఆవిడ.

ఈ శ్యామల అనే సినిమాతార రెండేళ్ల క్రితం మా ఇంటినరసనే ఉండేది. మా ఆవిడతో చాలా స్నేహం గా మా డా ఉండేది. అయితే, మా ఆవిడ అన్నట్లు, ఇప్పుడు దానిదకు కాస్త నాలుగు చిత్రాల్లో బుకింగు దొరికి కాస్త విశ్వరథం పట్టింది. ఇప్పటికీ సంవత్సరాని కోసారి ఏకొడుకు ఫుట్టినరోజుకో పిలవటానికి ఆవిడగారు 15 రోజుల రూపాయలకాకెక్కి మా ఇంటికి వస్తూఉంటుంది. కాని ఇప్పుడు మా ఆవిడ ఆవిడ్జిరుంచి నాతో ఆసక్తిగా ఏమీ చెప్పదు.

రుక్మిణి కనాడు నేను వింటుండగానే, “వచ్చి వారమయింది. నే వెళ్ళేలోపల పడనే పడదు గామా?” అని తనలో తాను అనుకుంటున్నట్లుగా అన్నది.

మా ఆవిడ్జి చాటుగా పిలిచి, “ఏమి ఉంటుందే? షూటింగు చూసేతీరా లంటుందా ఏమిటి?” అన్నా.

“షూటింగు మాట దేవుడేరును, ఆ శ్యామల

నన్నా ఒకసారి చూస్తా నంటుందండీ, ఎట్లా!” అన్నది మా ఆవిడ.

“ఏం? తీసుకుపో,” అన్నా.

“ఉట్టి పుక్కాని కట్టా వెళ్లమండీ? ఇంట్లో ఉంటుందో ఉండదో? ఉండకపోతే రెండు బస్సులు మారి ఈదురో మంటూ రావాలి. దగ్గిరా దాపా? ఓవేళ ఉంటే ఏదైనా పిల్లాడి కన్నా పట్టుకుపోవాలా, వద్దా?”

అయిదురూపాయలు చేతిలో పెట్టి, “నీకు పుణ్యం ఉంటుంది. దాని కా శ్యామల మొహం కాస్త చూపించేస్తా!” అన్నా.

రుక్మిణి అద్భుతం బాగానే పండింది. ఇది జరిగిన రెండోనాడో మూడోనాడో శ్యామలే వచ్చింది మా ఇంటికి. పిల్లాడి ఫుట్టంట్రుకలు తీయిస్తున్నదిట. ఇందుకే

కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

మా శ్యామల మునిసిపాళికి మరో గంటకు మరో సినిమాతారకూడా మా ఇంటికి కొచ్చింది—ఆవిడ కూతురి ఫుట్టినరోజుట.

ఈ రెండోతారపేరు మాణిక్యం. ఆవిడ పెద్దతార కాదు. అందుకనే పాతకాకెక్కి వచ్చింది. ఎప్పుడో శ్యామల ఇంట్లోనే మా ఆవిడతో స్నేహం చేసుకుందిట.

ఇద్దరు సినిమామొహాలవాళ్లు మా ఆవిడ్జి ఎప్పుడైతే పిలిచారో మా ఆవిడమీద రుక్మిణికి అంతులేని అభిమానం ఏర్పడింది. సాయంత్రం పేరంటానికి బయలుదేరేదాకా రుక్మిణి ఉత్సాహంగా ఉండటమే కాక మా ఆవిడ్జి పంచపాతాలుగా చూసుకుంటూ ఒక్కటే విడిచిపెట్టలేదు.

ఆ పేరంటం ఏమయిందో తరవాత నాకు తెలిసింది.

ఉన్నంతలో చెరో మంచి చీరా కట్టుకుని ఇద్దరూ శ్యామల ఇంటికి బయలుదేరారు. అక్కడికి చేరేటప్పటికి ఇంటిబయట అంతులేని కాన్సూ, అట్టహాసమా ఉన్నది. పెద్ద

పెద్ద సినిమాతారలూ, సినిమాపాద్యురూ మగతారలూ, పెద్దలూ చేరారు. అందరూ పెద్దగా మాట్లాడుతూ, అల్లరిగా నవ్వుతున్నారు. మా ఆవిడ్జిగాని, రుక్మిణిగాని చూసినవారు లేరు. శ్యామల పెద్ద పెద్ద వాళ్లతో తప్ప మాట్లాడటం లేదు.

రుక్మిణి ప్రేరణమీద ఇద్దరూ వెళ్లి శ్యామలకు సాధ్యమైనంత దగ్గిరగా నిలబడ్డా ప్రయోజనం లేకపోయింది.

“ఏం పేరంటం మిది, నా నెత్తిపేరంటం? పోదాం పదవమ్మా, వొడినా,” అన్నది రుక్మిణి.

ఇద్దరూ బయలుదేరి ఏళ్ళలోకి అడుగు పెట్టబోతుండగా ఎవరో వెనకనుంచి వచ్చి చెరికపాట్లమూ, ఇచ్చి, “చెప్పకండా యెల్లుతుండా రేం?” అన్నది.

అక్కణ్ణుంచి బయలుదేరి మాణిక్యం ఇంటికి బోయినారు. మాణిక్యం వాళ్లని చాలా ఆదరించింది. తన దగ్గిరే కూచోబెట్టి గంటవేళు సినిమాసంగతులూ అవీ చెప్పింది. రుక్మిణికి మర్నాడు షూటింగు కూడా చూపిస్తానన్నది. రుక్మిణికి ఆ గంటవేళూ సినిమలో వేషం వేస్తున్నంత ఆనందంగా గడిచింది.

ఆ రాత్రే మా గుడ్డికి మొగుడు వచ్చాడు. వాడూ నేనూ కలిసే ఇంటి కెళ్లాం. మేం చేరేసమయానికే మా వాళ్లూ ఇంటికి చేరారు.

ఎక్కడికి వెళ్ళారని నా భార్యను నే నడిగేసమయంలోనే వాడూ వాడి భార్య నడిగాడు.

“మాణిక్యం ఇంటి నుంచి వస్తున్నాం.” అన్నది నా భార్య.

“ఏమిటనుకున్నారు? మేం శ్యామల ఇంటికి పేరంటం వెళ్లివస్తున్నాం! ఎన్నికాదూ! ఎంత గొప్ప సినిమాతారలూ! ఎంతో ప్రేమ చీరలూ! ఏమేమీ...”

మా భార్యనిది పెళ్ళాం చెప్పే కబురు వింటూ నోరు తెరుచుకుని అట్లాగే నిలబడి బోయినాడు.....

లోకభారం

[2 స్కా 1]

నే మోస్తున్న లోకభారంనుంచి తప్పుకుంటే గుబులు పుట్టుకొస్తుంది. దేశాల్ని చిటికెనవేలుమీద నిలిపి ధరాచక్రాన్ని తిప్పుతున్నారని స్టాలిన్ సెహూట్రూమన్ వంటి మహానాయకులకుంటారు. కాని నిజానికి వారు గోల్లీకాయలాడుతోంటే లోకభారాన్ని మోస్తున్నది నేను. అందరూ నన్ను దరించడానికి జీవితాన్ని ధారపోస్తున్నవాళ్లే కాని సరిగా నా గోడు వినిపించుకునే దాత కనపడ్తున్నాడో ఎవరో ఒక్కొక్కమహామభావుడు తప్ప. గాంధీగా రేమన్నారు? “నువ్వు ధాన్యం పండించకపోతే, నువ్వు పైసా కొస్తు కట్టకపోతే లోకాలు పగిలిపోతాయి” అన్నారు. పోనీ ఆసతా ఏమైనా నాలొవుంటేమా చూద్దామంటే ఏలేమందావొచ్చింది. నా సత్తా ఎంటుందో దండలకండరా లులికించి చూసుకొందామంటే నలుగురూ నొక్కేస్తారు. మల్లీ నేమి స్వతంత్ర భారతప్రజారాజ్యంలో స్వతంత్ర పోగుళ్లే—అనడానికి. కాని ఏంలాభం? తెల్లారి లేస్తే మల్లీ రాత్రిపడేవరకూ నేనెంత పరిశ్రమ చేస్తున్నానో, ఏ పేం పను చేస్తున్నానో, ఎంతమందితో కృషిచూస్తున్నానో, ఎవరే రీతిగా నాతో ప్రత్యక్షంగానూ పరోక్షంగానూ కృషిచూపారా నడుపుతున్నారో లెక్కవేసుకొని రిసెర్చి చెయ్యడం కష్టం కాని ఈ తింతు చూస్తే చిత్రంగా వుంటుంది. గుబులు పుడుతుంది. ఒక్క మందుకొస్తుందికూడా.

పండిట్ సెహూ అన్నారు: “నుడి గుండాలూ ఊబిలూ గుట్టలూ గోతుల్లో నిండివున్న భయంకరమైన ప్రపంచంలో మనం బతుకుతున్నాం. రేపు ఎవడి కేం

సంస్థాప్రమాతుండో ఎవడికీ తెలీదు.” నా మట్టుకు నాకు ఈ భయంతోనే ఏనోజూ సిద్ధమెలకువాస్తుంది—నా పాపనవ్వుతో నా జుట్టు పీకేలేవినప్పుడు తప్ప. ఈ నుడి గుండాలూ ఊబిలూ తప్పించుకుంటూ, గట్టు దూకి గోతులు దాటి బతుకు నెట్టుకుంటూ, దేశస్వాతంత్ర్యాన్నీ, మనిషి స్వాతంత్ర్యాన్నీ కాపాడాలి; కాపాడుకోవాలి. అంతే కాదు. ఈ స్వాతంత్ర్యం అంటే ఏమిటో సరిగ్గా తెలుసుకోవాలి. మోతలూ నీనాదాల్తో గింగురైతిపోతున్న ప్రపంచంలో అడ్డమైనవాళ్లు తా మిచ్చేది స్వాతంత్ర్యం అనీ, తామే నడిపేది ప్రజాస్వామ్య మనీ అంటారు. సామాజ్యవాదం అంటే ఇదివరకు మాదిరిగా నోరు తెరుచుకున్న సింహంలాగా తయారనదు. బహుశా గాడిదవర్కసూ, గోవువేమమో వేసుకుని వొస్తుంది కాబోలు. అప్పుడు సింహమేనో, గాడిదేనో, గోవేనో పసికట్టేముక్కు కొని తెచ్చుకోవాలి. లేక పోతే తీరా మనం గోవనుకొన్నది సింహం కావచ్చు, సింహ మనుకున్నది గాడిద కావచ్చు. కొస్తు కట్టడంకంటే, వేరే ధాన్యపు పాతర్లు లేవని ధాన్య సేకరణాధికారులికీ వచ్చు నెట్టడంకంటే, పంచవారరేషన్ కొనుక్కోడంకంటే కూడా ఈ ముక్కు కొని తెచ్చుకోడం మరి కష్టంగా కనిపిస్తుంది. కాలేజిలో నీటు తెచ్చుకోడం కూడా అంత కష్టం కాదేమో. భారాలన్నీ టిలోకి ఈ భారం మరి దుర్భరంగా ఉంది. ఇవన్నీ కలిపి మోసే లోకభారం నేను మొయ్య నన్నా, నామూపునొంచి దిగడం లేదు.

ఇప్పుటికే భారతపార్లమెంట్ వారు

పోస్ చేసిన కాపనాలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన కాపనాలు, జిల్లా ఓడెలాస్, మా సంచాయితీజెలాస్ తెలుసుకుని ఇవన్నీ కలిపి ఏకమై గీసిన గిరిగళ్లలో నడుచుకోడం అంటేనే సాధ్యం కాకుండా ఉంది. రోజూ ఎక్కడో తప్పటడుగు పడి, గిరి దాటి ఒరగడం, మెల్లిగా కాలు కూడదీసుకోడం, ఈ కాలు కూడదీసుకునేలోగా రెండో కాలు ఎక్కడో ఏగీతనో తొక్కడం అది కూడదీసుకునేసరికి ప్రాణం అలిసిపోవడం జరుగుతోంది. మన ప్రజాప్రభుత్వం గీసిన గిరిగళ్లలో ఒదిగి ఉండాలంటే అసలు ఒక్క కాలు మోపుకోడానికే నా జాగాకనిపించడం లేదు. ఇలా ఒంటికాలిమీద నిలబడి ప్రభుత్వాల్ని ఒకవంక (అంటే కరణాలు మననబులు తాసిద్దార్లు కలెక్టర్లు ప్రొమాటర్ మెంట్ ఆఫీసర్లు జడ్జిలు కోర్టులు, అడ్వాల ఆప్పరేటరు, రైల్వేలు, ప్రాజెక్టులు తెల్లదీపాల బస్తీలు, బుచ్చిగడ్డిపాలెం సిమెంట్ రోడ్లు పోలీసులు మలబార్ పోలీసులు స్పెషల్ పోలీసులు మంత్రులు మంత్రుల సంచారాలు వస్తరా ఖర్చులన్నీ టిసీ, నేషనల్ సేవింగ్స్ సర్టిఫికేట్లు, ఫండ్లు, చందాల్ని మరొకవంక మొయ్యాలి నేను. ఇంతా ఒంటికాలిమీద నిలబడి మోస్తూ, నా మోచెయ్యి ఇంకోడికి తగలకుండా, ఇంకోడి మోచెయ్యి నాకు తగల నివ్వకుండా గీసిన గిరిగో నిలబడి భగీరథుడిలా తపస్సు చేయాల్సి. నేస్తున్నాను. అప్పుడప్పుడు కాలు బెసికపడు వోంది. నా బరువుమోతకి ఒక భుజం కాయకపోయినా, కాలుబెసికీ కొంచెం ఒక గినప్పుడు మాత్రం ప్రభుత్వమో రాజకీయ వారులో అప్పలవాళ్ళో బ్లాక్ మార్కెట్ టిగ్లో

అని యాచారీయభావం బలపడుతూనే ఉంటుంది.

దేశాలకు, భాతులకు వర్ణాలకు మతాలకు అతీతమైన ఈ ఆసియాచారీయభావానికి పండిట్ నెహ్రూ చిహ్నమైనాడు. ఆసియావాసులకు పండిట్ నెహ్రూనామకర్తవ్వం పట్లూ, భారతప్రభుత్వరికేశాంగనీతి పట్లూ ప్రబలిత్యాసం ఏర్పడింది. ఈ విశ్వాసం మైత్రీ ఉభయదేశాల మధ్యనూ పెంపొంది స్థిరపడ గలిగినట్లుయితే, ఆసియాఅంతటా ఈ నూత్న జాతీయభావం బలపడగలదు. దీనితో ఆంగ్లో అమెరికా వర్గం పన్నుకున్న కుట్రలు, కన్యూనిష్టుల కుట్రలు విఫలమై, ఆసియాఅంతటా నూతనసమాజనీతి, రాజనీతి, వ్యాపమై బహుళజనోపయుక్తమైన రాజకీయసాంఘిక ఆర్థికవ్యవస్థాపనకు అవకాశమేర్పడచుచున్నది. ఈ నూతన చైతన్యానికి ఇండియా ఇండోనేషియా మైత్రీసహకారాలు పునాది కాగలవు; పండిట్ నెహ్రూ చిహ్నం కాగలదు.

అని యాచారీయభావం బలపడుతూనే ఉంటుంది.

దేశాలకు, భాతులకు వర్ణాలకు మతాలకు అతీతమైన ఈ ఆసియాచారీయభావానికి పండిట్ నెహ్రూ చిహ్నమైనాడు. ఆసియావాసులకు పండిట్ నెహ్రూనామకర్తవ్వం పట్లూ, భారతప్రభుత్వరికేశాంగనీతి పట్లూ ప్రబలిత్యాసం ఏర్పడింది. ఈ విశ్వాసం మైత్రీ ఉభయదేశాల మధ్యనూ పెంపొంది స్థిరపడ గలిగినట్లుయితే, ఆసియాఅంతటా ఈ నూత్న జాతీయభావం బలపడగలదు. దీనితో ఆంగ్లో అమెరికా వర్గం పన్నుకున్న కుట్రలు, కన్యూనిష్టుల కుట్రలు విఫలమై, ఆసియాఅంతటా నూతనసమాజనీతి, రాజనీతి, వ్యాపమై బహుళజనోపయుక్తమైన రాజకీయసాంఘిక ఆర్థికవ్యవస్థాపనకు అవకాశమేర్పడచుచున్నది. ఈ నూతన చైతన్యానికి ఇండియా ఇండోనేషియా మైత్రీసహకారాలు పునాది కాగలవు; పండిట్ నెహ్రూ చిహ్నం కాగలదు.

అసలు ఈ కొత్త ముక్కు కొని తెచ్చుకోకపోతే? మా పొరుగుంటివాడు కమ్యూనిస్టుయి నేం, కాంగ్రెస్ వాడైతే? బ్లాక్ మార్కెట్ దాదైతే? నా కందుకా గొడవ! ఆ ముక్కు సంగతి మరిచిపోయినా, రోజు గడుస్తోంది. నెయ్యిని చెప్పినాని ఇచ్చినా నూనెని మరోటిచ్చినా, పంచదార కిరణాలులు చేపట్ట ఎగ్గొట్టినా, పాలలోనీళ్లు కాని మరోటి కాని కలిపినా ఏదో రోజులు నెట్టుకుపోతున్నాను. ఇవన్నీ జరుగుతోంటో చూస్తూ ఊరుకున్న ప్రభుత్వం చెప్పే కొత్త బావు నెనెందుకు మొరూతి? కేమాస్తున్న భారం నాకు చాలు. కొత్తముక్కు కొని తెచ్చుకున్నా నంటే ఇంక సింహాలా తోడేర్లా పోలికులూ నన్ను నీక్కుతినె య్యగలగు. నా గిరిలో నా బంటికాలు తోకన్న నన్ను చేసుకొనిస్తే అదే పదికేలు.

దీనితో పరిశ్రమరంగంలో వాడవలసిన పదా గాలు పెట్రోలు లాంటివి, అత్యుష్ణ పరిస్థితుల్లో ఎల్లా ప్రవర్తిస్తాయో, తెలిసికొనేందుకు, వీలయింది. అధికధనవ్యయమొనర్చి అల్లాంటి పరిస్థితులు కల్పించుకొని ప్రత్యక్షంగా చేతులు కాల్చుకొని అనుభవం తెచ్చుకోవలసిన అనుభవలేఖండా పదా గాలు ఎల్లా ప్రవర్తిస్తాయో ఈ శీతలనీతిలో పరిశోధనవల్లే ఇట్టే తెలిసికొనేందుకు వీలయింది.

అబ్బల్యాట్ జీరోవద్ద స్పష్టమైన పదార్థ మంతా జడమయిపోయి, ఏమాత్రము సంచలనం లేకుండా ఆగిపోతుందని శాస్త్రజ్ఞులు భావించేవారు. కాని, ప్రత్యక్షంగా ఈ పరిస్థితుల్లో పదాగాలను పరీక్షించేటప్పటికి ఈ పదాగాలలోని అణువులు, చాలా క్రమశీతులతో మెలగుతోన్న నైస్యం లాగా ప్రవర్తిస్తాయని తెలిసివచ్చింది. మామూలు ఉష్ణపరిస్థితుల్లో, అణువులు అంత క్రమంలేక గజబిజిగా మెల్లమెల్లగా తిరుగాడుతూవుంటాయి. కాని అబ్బల్యాటు జీరో సమీపంలో, చాలా సక్రమంగా, అడుగు తప్పుకుండా నడుస్తున్నట్లుగా సంచరిస్తాయి.

అబ్బల్యాట్ జీరోకు ఒకడిగ్రీలో శతాంశముగల సమీపించారు. ఈ శతాంశము సాధించటంలో మరింతన్నో నూతనవిషయాలు సృష్టిరహస్యాలు, కనుక్కోవచ్చునని, శాస్త్రజ్ఞులు ఆశిస్తున్నారు.

ఇండోనేషియా

(22-వ పేజీ తరువాయి)

యోప్రజలు వెలూ, లక్షలుగా వచ్చి నెహ్రూను సన్మానిస్తున్నారు. అక్కడక్కడ దచ్చినారు బ్రిటిష్ వారు అమెరికన్ ప్రాద్దులంపైన జాతీయప్రభుత్వ స్పందించిన కైస్తవత్వం. పూర్వవైకుంఠ్ నిర్మిత్వ పరిచి, ఇండోనేషియా ప్రజానీకం యావత్తు జాతీయప్రభుత్వంపట్ల భక్తివిశ్వాసాలను పెంపొందించుకోడానికి పండిట్ నెహ్రూ ఇండోనేషియానూత్ర తోడ్పడనచ్చును. ఇటువంటి ఆసియాచారీయభావం ఆంగ్లో అమెరికన్ వర్గానికి, కన్యూనిష్టువర్గానికి కంటగింపుగా ఉండచ్చును. కాని పాశ్చాత్యులు ఆసియా దేశాల్ని నిర్జనగా నిర్మిక్షియంగా దోచుకుంటున్నంతకాలం ఈ

అని యాచారీయభావం బలపడుతూనే ఉంటుంది.

దేశాలకు, భాతులకు వర్ణాలకు మతాలకు అతీతమైన ఈ ఆసియాచారీయభావానికి పండిట్ నెహ్రూ చిహ్నమైనాడు. ఆసియావాసులకు పండిట్ నెహ్రూనామకర్తవ్వం పట్లూ, భారతప్రభుత్వరికేశాంగనీతి పట్లూ ప్రబలిత్యాసం ఏర్పడింది. ఈ విశ్వాసం మైత్రీ ఉభయదేశాల మధ్యనూ పెంపొంది స్థిరపడ గలిగినట్లుయితే, ఆసియాఅంతటా ఈ నూత్న జాతీయభావం బలపడగలదు. దీనితో ఆంగ్లో అమెరికా వర్గం పన్నుకున్న కుట్రలు, కన్యూనిష్టుల కుట్రలు విఫలమై, ఆసియాఅంతటా నూతనసమాజనీతి, రాజనీతి, వ్యాపమై బహుళజనోపయుక్తమైన రాజకీయసాంఘిక ఆర్థికవ్యవస్థాపనకు అవకాశమేర్పడచుచున్నది. ఈ నూతన చైతన్యానికి ఇండియా ఇండోనేషియా మైత్రీసహకారాలు పునాది కాగలవు; పండిట్ నెహ్రూ చిహ్నం కాగలదు.

గవర్నమెంటు ఓరియంటల్ మాన్యుస్క్రిప్టుస్ లైబ్రరీ మదరాసు 5.

(ప్రభుత్వమువారి ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారము)

తాళపత్రములపైగాని, కాగితములు మొదలైన వాటిపైగాని వ్రాయబడిన ప్రాచీన గ్రంథములను సంగ్రహించి వాటిని భద్రపరచుటకై లైబ్రరీకూర్చుకున్నారని తగిన సదుపాయము చేయుదురు. సదగు గ్రంథములు కలవారు వైగ్రంథాలకుముగతముకద్దవన్న లిఖితగ్రంథములను ఉచితముగా నిచ్చుటకుగాని, అమ్ముటకుగాని, వైలైబ్రరీలో తమ గ్రంథములను కాపీచేసికొంటుకునేవారుగాగాని పంపించుటకు అనుమతించగలవారు వైలైబ్రరీకూర్చుకుంటున్నారని తెలియపరచవలసినదిగా కోరడమైనది. విలువగల ప్రాచీన లిఖితగ్రంథముల ఆచోకి తెలిపించుటలకూర్చుకుంటున్నారని స్వయముగా ఆయాగ్రంథములు కలిగియున్నవారితో ఉత్తర ప్రశస్తి త్రరములు జరిపెదగు.

లిఖితగ్రంథ సేకరణకే కూర్చుంటున్నారని తెలిపినవారికి యథోచితముగా “కమిషను” ఇయ్యబడును.

విజ్ఞాన విశేషాలు

(17 వ-పేజీ తరువాయి)

గడ్డకట్టెట్టుగా చలబడేసి, తీగలాగా సాగదీసి, ఆ తీగలానుంచి, విద్యుత్తును ప్రసరింపచేయదు. బ్యాటరీ తీసేకాక గండురోజుల తర్వాతకూడా, ఈ పాదరసం తీగలా విద్యుత్తు ప్రసహిస్తూనేవుంది. దీన్నే నూపర్ కంపెక్టినిటీ అంటారు. ఉష్ణ పరిస్థితుల పదార్థాలు గజబిజికాని నీటిలో పదార్థాల స్వభావాన్ని పరీక్షించటంవల్ల తక్కిన పరిస్థితులన్నిటిలోనూ ఈ పదార్థాలు ఎల్లా ప్రవర్తిస్తాయో జ్యోతిషం చెప్పినట్లు విప్లవానికి పాటుకలిగింద శాస్త్రజ్ఞులకు.

నేటి ప్రపంచం

(8 వ-పేజీ తరువాయి)

అమెరికాలో ఒక రిపబ్లిక్ నేషనల్ ట్రిగ్విల్ కమ్యూనిస్టు అని కూడా పిలవబడుతుంది.

భద్రతామండలిసభ్యుల్లో ఫ్రాన్స్, బ్రిటన్, నార్వే, ఈజిప్టు, ఇటలీ, రష్యా, యుగోస్లావియా భారతదేశాలతో కలిసి చీనాకమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వ ప్రతినిధిని ప్రవేశపెట్టడానికి, చియంగ్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధిని శిశ్యబుట్టడానికి వోటుచేసినట్లయితే ప్రస్తుత ప్రపంచం తొలగిపోవచ్చును.

ఫ్రాన్స్, ఈజిప్టు, నార్వే, బ్రిటన్ తో ట్రిగ్విల్ ఈ విషయమై సంప్రదింపులు జరుపుకున్నట్లు కూడా వార్తలు వస్తున్నాయి. ఏడుదేశాలు అనుకూలంగా వోటు చేసిన పక్షంలో ఏదో ప్రయోగించదని అమెరికా విదేశాంగమంత్రి డీక్ ఎచిన్ వాగ్దానమిచ్చాడు. బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్ మొదలైన దేశాలు గుముఖంగా ఉన్నట్లు సూచనలు కనిపిస్తున్నవి. కాబట్టి చీనాప్రాతినిధ్య సహజ జాత జాతీయ మాసాలో పరిష్కారం కాగల అవకాశం లేకపోలేదనుకోవచ్చును. అయితే, చీనాప్రాతినిధ్య సమస్యని మిగతాదేశాల ప్రవేశంతో ముడిపెట్టినట్లయితే రష్యా అమెరికా తేజావారి అవలంబించగలవో తెలియదు. ఆయా దేశాల ప్రవేశంపై చీనాప్రాతినిధ్య సమస్యపై ఆంగ్లీకారం కుదిరినట్టికీ, ట్రిగ్విల్ గారి మిత్రా తొమ్మిది అంశాలా పరిష్కారమయ్యే అవకాశం కనిపించదు. అమెరికా రష్యాలు రెండూ దేశరక్షణ, యుద్ధసన్నాహకార్యక్రమాల్ని ముందే నిర్ణయించుకున్నాయి. ఆ కార్యక్రమాల్ని, ముఖ్యంగా అట్లాంటిక్ డిఫెన్స్ కార్యక్రమానికి మార్పులు తెచ్చే సూచనగాని కనిపించదు. ఆంగ్లీ—అమెరికా వర్గదేశాలు అయిదేళ్ళలో యుద్ధం సంభవించగలదనే అంచనా వేసే తత్వకారం యుద్ధసన్నాహకార్యక్రమాల్ని అనుసరిస్తున్నాయి. దీన్ని ఇంకోరీతిగా చెప్పడం సబబుగా ఉంటుంది, విమానాలు సత్కర్తై వీలుబాంబులు వగైరా తమ యుద్ధావసర పరికరాల తయారీకి ఇంచుమించునాలుగేళ్ళు పైగా కృషి పట్టుతుంది కొబట్టి, ఆంగ్లీ అమెరికా వర్గం అప్పటికి యుద్ధం సంభవించవచ్చునని అంచనా వేస్తోంది. రష్యా వర్గం ఎంతో కృషి చేసి అంచనా వేసుకుందో తెలియదు.

అమెరికా ఆర్థిక సహాయం *

యూగోస్లావీకు ట్రిగ్విల్ కమ్యూనిస్టు 285 కోట్ల డాలర్లు, అట్లాంటిక్ పాస్టేషల్ ఆయుధ సైనిక బలనిర్మాణానికి 100 కోట్ల డాలర్లు వచ్చించడానికి అమెరికా కాంగ్రెస్ ఆమోదించింది ఇది కాక ఆర్థికంగా మీనస్టిలో ఉన్న తూర్పు ఆసియా, ఆఫ్రికా, దక్షిణ అమెరికాలోని దేశాలలో ప్రజాస్వామ్య కార్యక్రమాలు, రవాణా సేవ అభివృద్ధి నిపుణుల సహాయం మొదలైన వాని విమిత్తం 312 కోట్ల డాలర్లు, దక్షిణ కొరియా, ఫిలిప్పైన్స్ మొదలైన దేశాలకు 19 కోట్ల 40 లక్షల డాలర్లు, పాలస్తీనాలోని ఆరబ్బీకణాదులకు 741 లక్షల డాలర్లు, ఐక్యరాజ్య సమితి వారి శిశు శ్రేయోనిధికి 11 కోట్ల డాలర్లు ఆర్థిక సహాయ వివృద్ధానికి మంజూరయింది. మొత్తం ఈ సంవత్సరం ఆర్థిక సహాయం 312 కోట్ల 141 లక్షల డాలర్లు.

1950 జూలై 1 నుంచి 1951 జూన్ వరకు అట్లాంటిక్ పాస్టేషల్ దేశాలకు 100 కోట్ల డాలర్లు కాక, గ్రీస్, టర్కీలకు 12 కోట్ల డాలర్లు, ఇరాక్, దక్షిణ కొరియా, ఫిలిప్పైన్స్ దేశాలకు 2 కోట్ల 75 లక్షల డాలర్లు, చీనా సమాప ప్రాంతాలకు (ఫాంగ్ జానహా) 71 కోట్ల డాలర్లు ఆయుధ సైనిక బల నిర్మాణానికి సహాయం చేయడానికి కాంగ్రెస్ ఆమోదించింది. మిలిటరీ సహాయం 1949 అక్టోబర్ ప్రారంభమయింది. అప్పటినుంచి 1950 జూన్ 30 వరకు మొత్తం 131 కోట్ల 40 లక్షల పదివేల డాలర్లు వచ్చించబడింది. 1950 జూలై 1 మొదలు ఒక సంవత్సరం వరకు మొత్తం 122 కోట్ల 25 లక్షల డాలర్లు ఆయుధ సామగ్రి మొదలైనవి రవాణా అవుతాయి.

అంటే అమెరికా ఈ సంవత్సరం వరకు కాలకు సహాయం పరంగా 484 కోట్ల 891 లక్షల డాలర్లు వచ్చిస్తున్నట్లు భారత ప్రభుత్వం బడ్జెట్ అంతా కలిపితే ఇందులో పదోవంతుకూడా లేదు.

దీనితో అమెరికాలో అన్నిరకాల పరిశ్రమల్లో గిరాకీ అందుకుంది. ఉక్కు, మోటార్లు, రసాయనిక పరిశ్రమల కంపెనీల పేర్లు పూర్వ షాంకాండానికి ముందు పెరిగిపోయినట్లు పెరిగిపోయినాయి. అమెరికా కాంగ్రెస్ ఈ కుర్చులపై టీసీ ఆమోదించినట్లు కనిపించగానే కంపెనీలు కొత్త ఉద్యోగుల్ని కార్మికుల్ని నియమించుకోవడం

ప్రారంభించాయి నాలుగు లక్షలకి పైగా ఉన్న నిరుద్యోగుల సంఖ్య 100 వారాల్లో 8 1/2 లక్షలకి తగ్గిపోయింది. త్వరలోనే అమెరికాలో నిరుద్యోగం నిర్మూల మామూలదని అంచనా వేస్తున్నారు.

అమెరికాలో పరిస్థితి ఈరీతిగా ఉండగా, కేవలం అమెరికన్ దౌత్యంపైనే ఆధారపడి ఉన్న జర్మనీ ఫ్రాన్స్ లో నిరుద్యోగం నానాటికీ పెరిగిపోతోంది. జర్మనీలో పెద్దపరిశ్రమల్ని పూర్తిగా, వారి యంత్రపరికరాల్ని అమెరికాకి బ్రిటన్ కి ఫ్రాన్స్ కి వస్తు పరిమార్చుగా తరించుకుంటున్నందువల్ల నిరుద్యోగం మాసానికి 80 వేల చొప్పున పెరిగిపోతోందని అంచనా వేయబడింది.

యుద్ధం ప్రారంభమై అత్యంత సమర్థతన జర్మన్స్ ని ప్రేమించి, అమెరికాకు సైనిక దళాల్లో నియమిస్తున్నారని, జర్మన్ ప్రజల్ని, జర్మనీదేశాన్ని మూడో ప్రపంచ యుద్ధంలో వినియోగించడానికి సంసిద్ధులై ఉన్నారని ఇంచుక జర్మన్ పరిశ్రమలు పూర్తిగా పూర్తిగా ఉన్నవని అంటున్నారు. జర్మనీ నాటికే ఆర్థిక సమస్యలను కొంత వరకు పరిష్కరించి ఫ్రెంచి నాటిలో సమానమైన ప్రతిపత్తి లభించవచ్చుగలదనే ఆశతో పర్షియన్ జర్మనీ ఫాన్స్ లో అడినార్ జర్మన్ ఫ్రెంచి పరిశ్రమల విలీనకరణ కార్యక్రమానికి వెంటనే అంగీకరించాడు.

ఇదైన తరువాత బహిష్కార శాంతినించి చేసుకునే అవకాశం లేకనే పసిఫిక్ ప్రాంత రక్షణసంధి కట్టి తయారు చేసే దానికి జపాన్, ఆస్ట్రేలియా, తూర్పు ఆసియా దేశాలను ముడిపెట్టినట్లయితే, ఈ ప్రాంతంలో కూడా భారత దేశం సహకారం నిమిత్తం లేకుండా, తన ఆర్థిక సైనిక ప్రాబల్యాన్ని పెంపొందించుకోవచ్చునని అమెరికా యోచిస్తోంది. యూరప్ నుంచి కూడా బలపడి తరువాత ఇంక కమ్యూనిస్టు జాతీయ బూబూల్ని ప్రత్యక్షంగాగాని, పరోక్షంగాగాని పరిక్ష చేసుకోడానికి సైనికంగా బలహీనంగా ఉన్న ఆసియా ఉభయలక్ష్మి చక్కని కారణం కావచ్చును.

[కార్యనారాయణ]

కుమ్మ ★ చొల్లి

వగైరా మేమూచులు, సో, సమాయివ్యాగులకు, గాగ్గం వీటికీ, క్యాటలాను ఉచితం టి.వి. కెడ్డి అండ్ కో. "దాస్కరాశ్రమము", గోపాలపురం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

రు ద్ర మ దే వి

(11 పేజీ తరువాయి)

కోరింగి నావలపైకి 'బయలుదేరినవి, ఈ మాటు ప్రయత్నము ముమ్మరముగా సాగుచున్నది. కాని వాయువుమాత్రము చోళనావల కనుకూలముగా లేదు. ఈ ప్రయత్నము విఫలమైనచో చోళనావలు వెనుకకు తిరిగివచ్చు నని విశ్వాసము లేదు.

ఇక భూసేనల యుద్ధము మాత్ర మిప్పటికి సమముగా సున్నది. ఆంధ్రగజముల తాకుకు ముందు కాడవసేనలు కలగినను, తెప్పిరిల్లుకొని నూత్నుమార్గములు గ్రహించి యాంధ్రసేనలను చీకాకుపరచుచుండెను. మరెయు వారొక ప్రయత్నము చేసిరి. ఒక కెద్ద యశ్వదళమును చుట్టుమార్గమున బోయి జన్నిగ సేనలను వెనుకవైపునుండి డీకొన బ్రయత్నించిరి. కాని యట్టి ప్రయత్నము జరుగవచ్చు నని ముందుగానే జన్నిగ యూహించి, ప్రతిఘటించుటకు తేరుగా నాత డాశ్వకదళముల నుంచెను. అందుచే కాడవసేనలు ఎన్నిమారులు వెనుకవైపుకు రావలెనని యత్నించినను, ఆ యత్నము లన్నియు నరికట్టబడెను.

కాడవహయదళములు ఒకటి మారి మరెయొకటి యుద్ధనాసీరమునకు దూకుచుండెను. ఐనను సాయంత్రము మూడుజాము లగు నప్పటికి మొత్తముమీద నవియన్నియు నలసిన ట్లున్నవి. అశ్వములు సుకుమారప్రాణులు. గజము లట్లు కావు. అందును ఆంధ్రగజములు ఈ నాడు కడుపులనింప మద్యము సేవించినవి. అలసినప్పుడెల్ల వానికి మరల మద్యము పుష్కలముగా పోయించి యుద్ధముఖమునకు దెచ్చుచుండిరి. మద్యసేవనమువలన కొంతవడికి వచ్చు నిరసభావము, ఈ వీరుగుల నెప్పటి కా వేళించును? సాయంకాల మగులోపల నది వచ్చు నెడల, కాడవసేనలు జయించుట సాధ్యము. తేనివో కొప్పెరుంజింగడు ఆస్థిరత్వప్రయత్నములో నుండవలెను!

కొప్పెరుంజింగ డా వార్త కాళ్ళర్యపడెను. హృదయుములో నడైర్య మావేళించెను. పూర్వ మాతడు గణపతిదేవదత్తవర్తలచే జితుడయ్యెను. మరల నిప్పటికి దెండ్రు క్రిందట పొండ్యసేనలచే నిర్జితుడయ్యెను. కాని యాత డెన్నడును తన రాజసింహుత గోల్పోయి యుండలేదు; దర్పము గోల్పేలేదు.

వెంటనే యాతడు తీర్థముగా నాలోచించెను. వెంటనే యాతడు వసిష్ఠగోదావరి యావలకు, తన కరక్షణకై కొన్ని సేనల దాటియుండ నాజ్ఞాపించి, యావల సముద్రతీరమున సంకేతస్థలమున తన్ను తీసికొనిపోవుటకు కొన్ని చోళనావలను వేచియుండ నియమించెను. అంతట నాత డెన్నియో విషయము లాలోచించి తన సేనానుల కుత్తిరువులు పంపెను. అందులో శతశ్చులను ప్రయోగించుట యొకటి! ఈ ప్రయత్నము లన్నియు విఫలములై, తన భూసేనల కీ నాడు అపజయము సంభవించున ట్లున్నయెడల వెనుదగ్గి,

సేనలను విచ్చిపోవీయక, వసిష్ఠగోదావరి ననుసరించి యుత్తరముగా ప్రయాణము చేసి శ్రీఘృగమనమున ముసలపురము చేరికొనవలసిన దని యాజ్ఞాపించి, తానుగూడ సముద్రమార్గమున మొసలపురమే చేరి కొందు నని తెలియజేసెను.

నూర్యాస్తమయము కాబోవుచున్నది! సముద్రముపై యుద్ధమే విగ్రముగా సాగుచున్నదో నమ్మకమైన వార్త రాలేదు. ఇటు నటుగా నన్నది! ఈవల గజములు మాత్రము నిస్సార్ మగుచున్నవనియు, రాజసింహుని యాజ్ఞలు పాలించివపిమ్మట హయదళములు తేరుకొనుచున్నవనియు, భయపడ నవసరములేదనియు, కాడవసేనానులు తమ ప్రభునకు సంతోషవార్త లంపిరి.

అది విని కొప్పెరుంజింగడు చిదంబరేశ్వరు డగు కనకసభాపతి నటరాజస్వామికి మనసా వందన మాచరించెను!

ఇక నాంధ్రపండితులకు తాను నిజముగా జనకమహారాజునకు తుల్యుడ ననియే ప్రదర్శింప నాతడు నిశ్చయించెను. అప్పటికే పండితు లాతని పూజాస్థానమునకు ఒక్క రొక్కరే చేరికొనుచుండిరి. కేరళనటులు "ఊరుభంగ"రూపకప్రదర్శనమునకు సిద్ధముగా నుండిరి.

సంధ్యావేళ కాగానే కొప్పెరుంజింగడు పచ్చియై సంధ్యా వందనాపాసనాదీకము నిర్వర్తించి సాయంకాలపూజ ప్రారంభించెను. అదియు నాతడు లఘువుగా చేసి సాయంకాలపూజాంగముగా వేదవేదాంగాదిశ్రవణమును నూత్నుముగా కానిచ్చెను. శ్రీమద్రామా యణమహాభారతభాగవతశ్రవణ మైనది. ఆపిమ్మట పురోహితు డిట్లనెను.

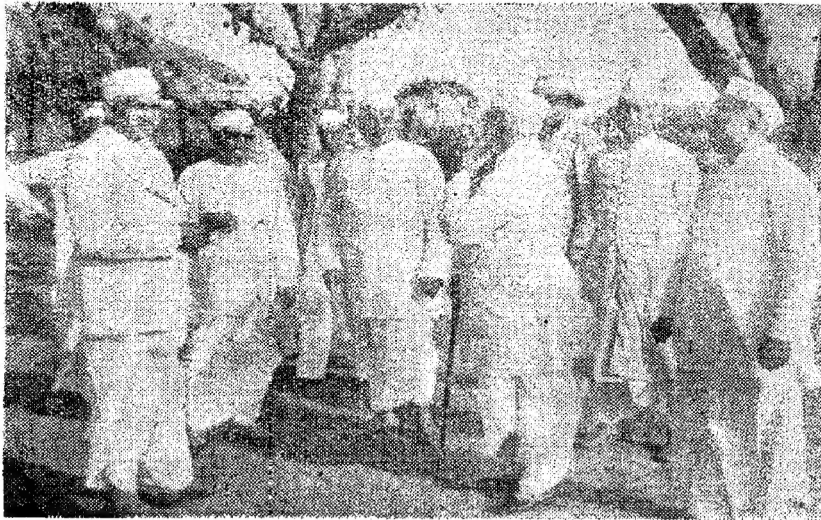
"శ్రీ మదఖండదూమండల బ్రహ్మాండనాయక, సచ్చిదానంద విగ్రహ, ఆత్మతనంతక్షణార్థకృతావతారదివ్యగుంజవిగ్రహ చిదంబరమహాత్మత్రనిజాధివాస, సర్వపుణ్యక్షేత్రాధివాస, శ్రీ కనక సభాపతిమహాస్వామిన్, శ్రీమద్రామ సింహపరమస్వామిన్, సంధ్యాతాండవకుశల, నటరాజేశ్వర, సాయంకాలపూజాంగ త్వేన శ్రీదేవీభాగవతశ్రవణానంతరం ఊరుభంగరూపక భరతప్రయోగ మవధారయ!"

గోదావరిపండితులలో "ఊరుభంగము! ఊరుభంగము! ఊరుభంగము!" అని నూ రూపక నామము పలుమా రుచ్చరింపబడుచున్నది. అట్లని వారు ముఖములు చిట్టించి చప్పరింతురు. "ఆవల మహాయుద్ధములు జరుగుచుండగా నీ యమంగళ నామము గల రూపకమే ప్రదర్శనమునకు వీరికి దొరికినదా?"

కేరళనటులు రంగస్థలము సర్వసన్నద్ధము చేసియుండిరి. శేష భ్యమున దివ్యజ్యోతి వెలిగెను. నటులు "జాతవేదనే" ఇత్యాది మంత్రములు తెరచాటున సుస్వరముగా పఠించిరి. ఆ నాండ్యంతమున నూత్రధారుడు ప్రవేశించెను.

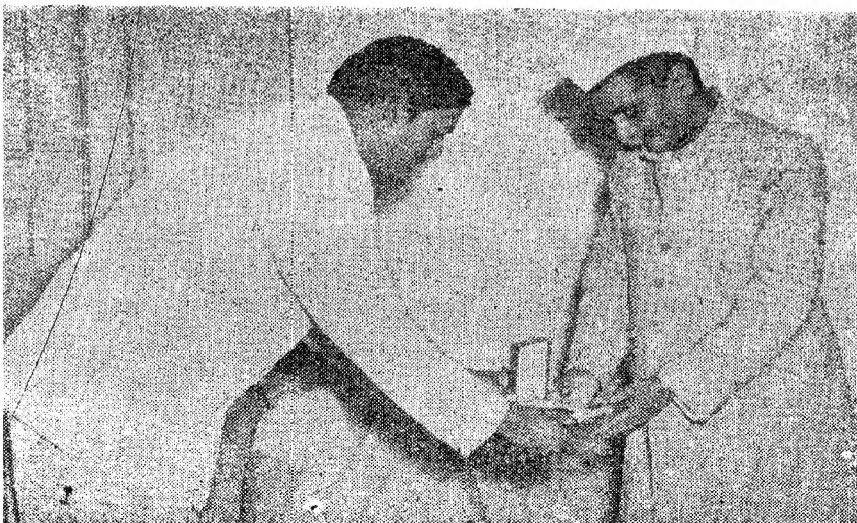

రెండు ఖిలఖాసతి కాంగ్రెసు మహాసభ జరుపుటకు గాను నాసిక్ లో యేర్పాటుచేసిన ప్రదేశం. పడువేలమందికి ఆశ్రయమివ్వగల విశాలప్రదేశం.

వార్తా చిత్రాలు

నాసిక్ లో, రెండు ఖిలఖాసతి కాంగ్రెస్ మహాసభ జరుగుటకుగాను యేర్పాటుచేసిన స్థలాన్ని, మహారాష్ట్ర కాంగ్రెస్ సంఘం అధ్యక్షులు శ్రీ బి. యస్. ప్రాగల్ యస్. బి. గాడ్కర్ మొదలైన ప్రముఖులు పరిశీలించుచున్నారు.

జపాన్ చిత్రకారుడు ఇచిగోసోకాకో తరపున శ్రీ పి. రత్నంగారు భారత రిపబ్లిక్ అధ్యక్షులు డాక్టర్ రాజేంద్రప్రసాద్ గారికి గాంధీ పతకాన్ని బహూకరించారు.

కళాప్రపూర్ణ

కీ॥ శే॥

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి

ఉత్కృష్టరచన

ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్ర

సరికొత్తపద్ధతిని, సంగ్రహరూపంలో నడిచిన సమగ్రసమీక్ష. వెయ్యేండ్ల వాఙ్మయ చరిత్రకు విశుద్ధదర్శణం. పాతచరిత్రల నన్నిటిని అవలోడన చేసి, సమన్వయించి క్రోడీకరించిన సిసలయిన చరిత్ర.

శాసనాలలోనూ వాటిలోనూ అవ్యక్తస్వరూపంలో ఉండి ఉండి, సన్నయధర్మమూ అని ఒక్క ఊపున దివ్యాకారంతో బైటపడి, నానాటికి సవనవోజ్జ్వలంగా వికసించిన మన వాఙ్మయం పోయిన పలుపోకడలను పోడిమితో చూపెట్టజాలిన ఉత్తమగ్రంథం.

వెల రూ. 2-0-0

తపాలాఖర్చు 0-7-0

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

పోస్టుబాక్సు నెం. 212,

మద్రాసు.